

**ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ
СТАНОВНИШТВА
ЈУЖНОБАНАТСКОГ ОКРУГА У
ПЕРИОДУ ОД 2009-2016. године**

Панчево, 2017.

1. УВОД

Анализа здравственог стања становништва до недавно се базирала искључиво на подацима о умирању (морталитету), да би током двадесетог века били уведени и показатељи обољевања (морбидитета). Током последњих деценија процена здравственог стања становништва се заснива и на подацима о коришћењу здравствене заштите. С обзиром да многе болести и стања настају не само услед дејства биолошких узрочника, већ и због присуства бројних фактора животне средине, процена здравственог стања становништва није потпуна уколико се не разматрају и ови чиниоци, као и учесталости ризичног понашања у популацији (гојазност, пушење, употреба алкохола и слично).

Поред овог приступа, који се базира на негативном аспект здравља у мерењу здравственог стања све чешће се примењују позитивни показатељи, засновани на перцепцији здравља, функционисању и адаптабилности животне средине.

Здравствено стање становништва је основа за објективну идентификацију приоритета, за формулисање здравствене политике, стратегије и технологије у здравственој заштити.

Анализа здравственог стања становништва је потребна ради добијања основних информација о здрављу становништва за доносиоце одлука о здравству, као и за мерење напретка у достизању циљева здравствене политике.

2. МОРБИДИТЕТ - ОБОЉЕВАЊЕ

Званично регистровани морбидитет, односно обољевање, представља практично сваки случај обољевања, али само оног дела становништва који затражи здравствену заштиту у здравственој установи (у примарној или секундарној здравственој заштити).

2.1. Ванболнички морбидитет

Морбидитет (обољевање) је директни показатељ здравственог стања становништва. У нашим условима здравствена статистика региструје обољење, а не оболело лице. Једно лице може боловати од једне или више болести истовремено, као и више пута у току године, тако да се добија општа стопа морбидитета, која даје број обољења у току године без правог увида у број оболелих лица.

Општа стопа морбидитета представља однос броја обољења регистрованих у току дефинисаног периода, најчешће у току једне календарске године и броја становника на једној територији. Овај однос се множи константом, најчешће са хиљаду.

Стопа специфичног морбидитета представља однос броја обољења регистрованих у току посматраног периода и одређене популационе групе по полу и / или старости.

2.2 Болнички морбидитет

Болнички морбидитет је битан показатељ здравственог стања популације, с тим што он говори само о здравственом стању оног дела популације који се хоспитализује у одређеном временском периоду.

У Јужнобанатском округу стационарну здравствену заштиту гравитирајућем становништву пружају две опште болнице: Општа болница Панчево и Општа болница Вршац са 950 стандардних болничких постеља и три специјалне болнице које пружају терцијарну здравствену заштиту становништву читаве земље: Специјална болница за психијатријске болести „Др Славољуб Бакаловић“ Вршац из Вршца, Специјална болница за психијатријске болести „Ковин“ из Ковина и Специјална болница за плућне болести Др „Будислав Бабић“ из Беле Цркве.

3. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА ЈУЖНОБАНАТСКОГ ОКРУГА

Општи подаци

Јужнобанатски округ се према величини територије налази на другом месту у Војводини. На округу се издваја 8 општина у оквиру којих се налази 94 насељених места.

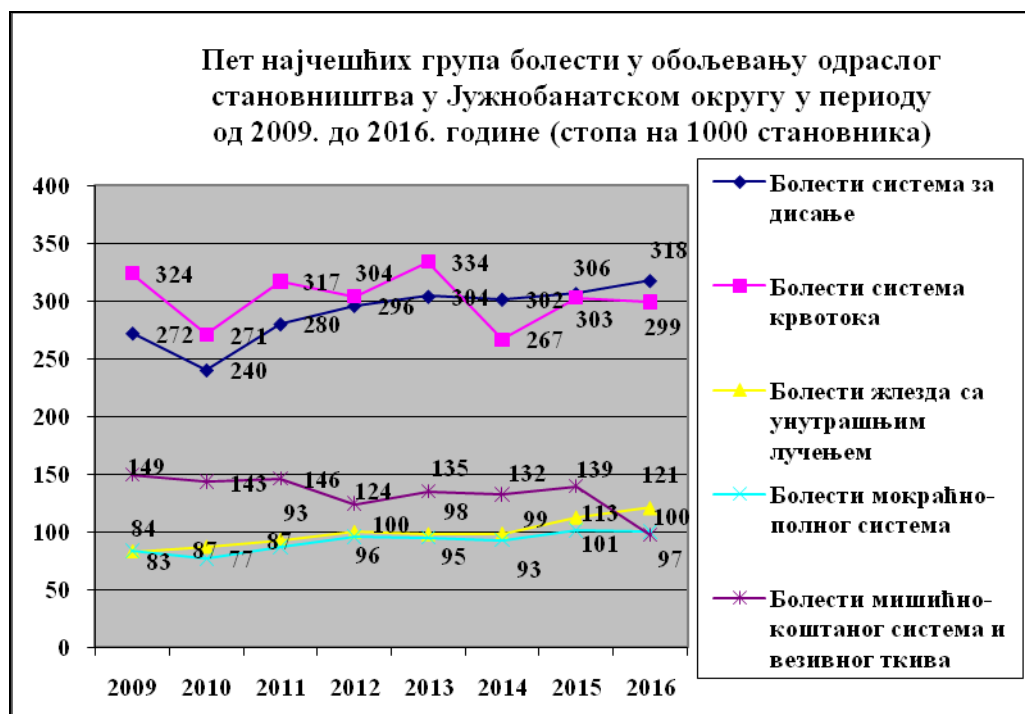
Сам град Панчево налази се недалеко од Дунава, на реци Тамиш, и један је од највећих градова Војводине. Истовремено је и административни центар Јужнобанатског округа, који се одликује развијеном петрохемијском, пољопривредном и прехранбеном индустријом.

3.1.Обољевање одраслог становништва

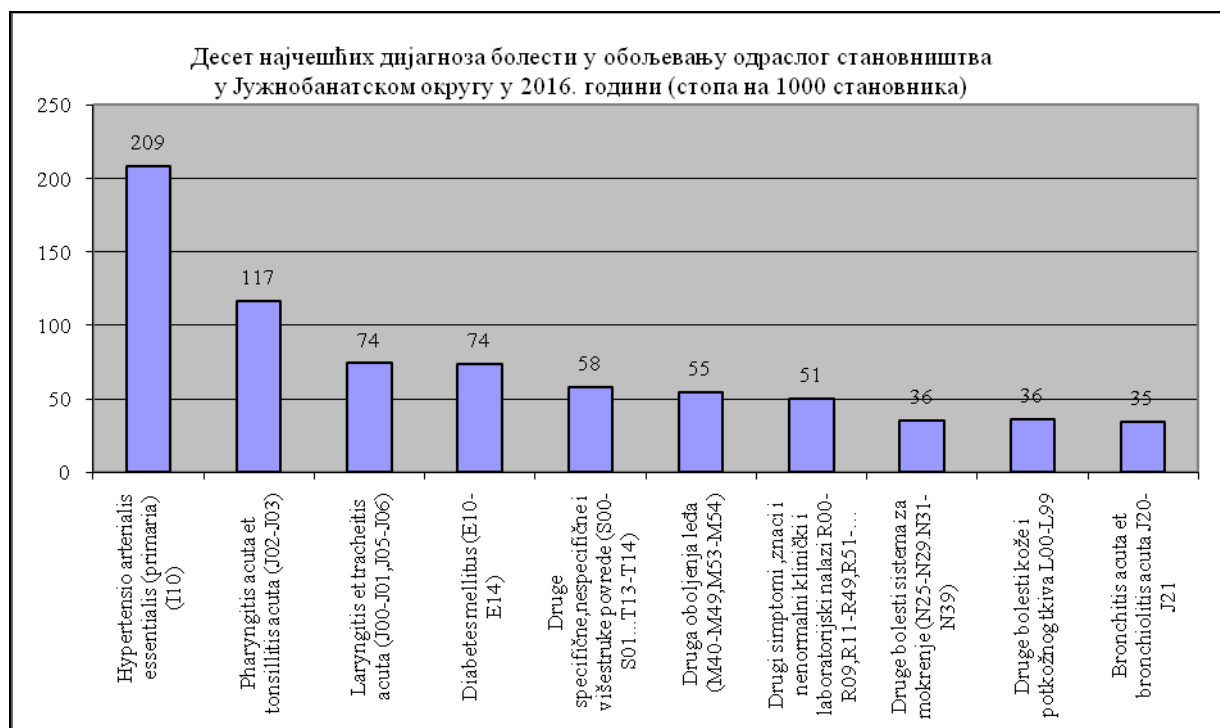
Анализа морбидитета одраслог становништва Јужнобанатског округа по групама болести показује да ова популација најчешће обољева од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 20,8%.

На другом месту са нешто нижом стопом налазе се **болести система крвотока** (19,6%), док треће место у морбидитету одраслих припада **болестима жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** (7,9%). Ове болести су од значаја, јер су често узрок привремене радне неспособности, боловања и одсуствовања са посла. Четврто место са 6,6%, заузимају болести **мокраћно-полног система**, док су на петом месту **болести мишићно-коштаног и везивног ткива** са процентуалним учешћем од 6,4%. Сва остала обољења заступљена су са 38,8%.

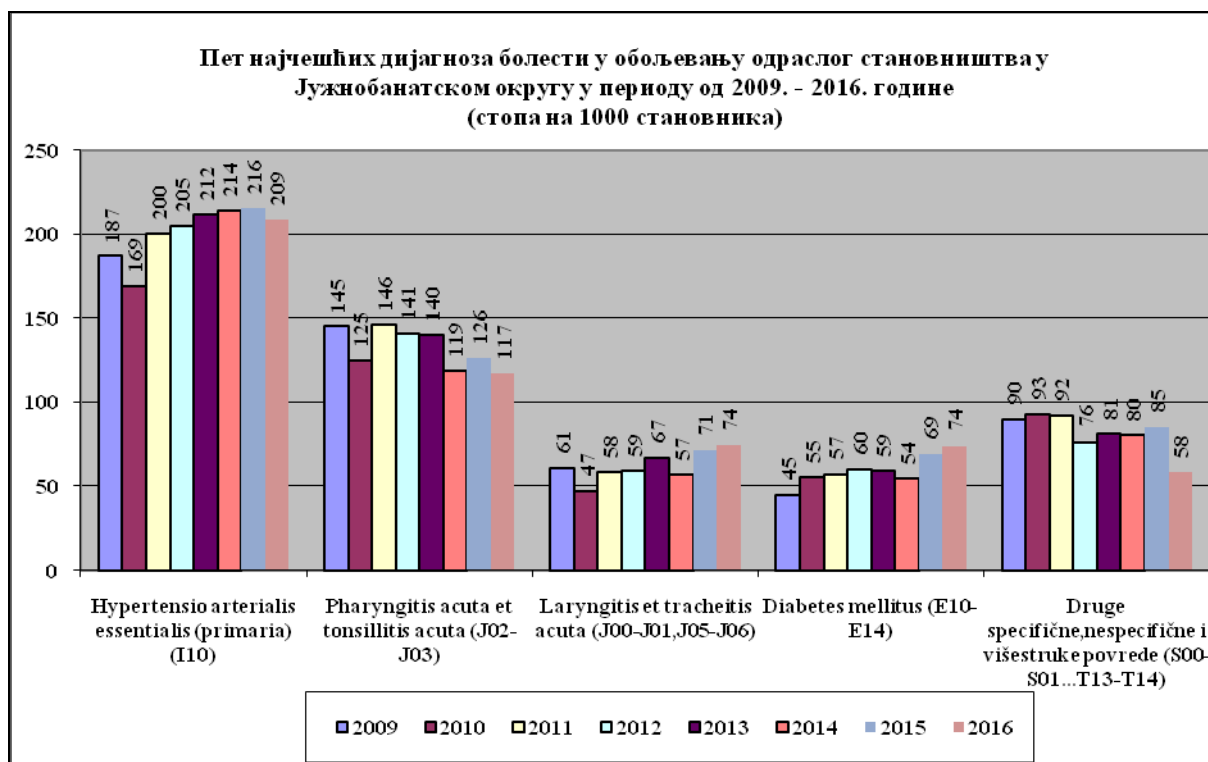

У периоду од 2009. до 2016. године стопа морбидитета се повисила код болести система за дисање, болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма и болести мокраћно-полног система. До смањења стопе у последњих осам година је дошло код болести система крвотока и болести мишићно-коштаног система и везивног ткива.

Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Јужнобанатском округу током 2016. године је повишен крви притисак непознате етиологије. На другом месту су акутне

упале ждрела и крајника, а затим следе акутна упала гркљана и душника. На високом четвртном месту је шећерна болест, а друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде на петом месту. Друга обољења леђа су на шестом, а други симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази су на седмом месту. Друге болести система за мокрење заузимају осмо, а друге болести коже и поткожног ткива су на деветом месту. Акутни бронхитис и акутни бронхиолитис заузимају десето место.

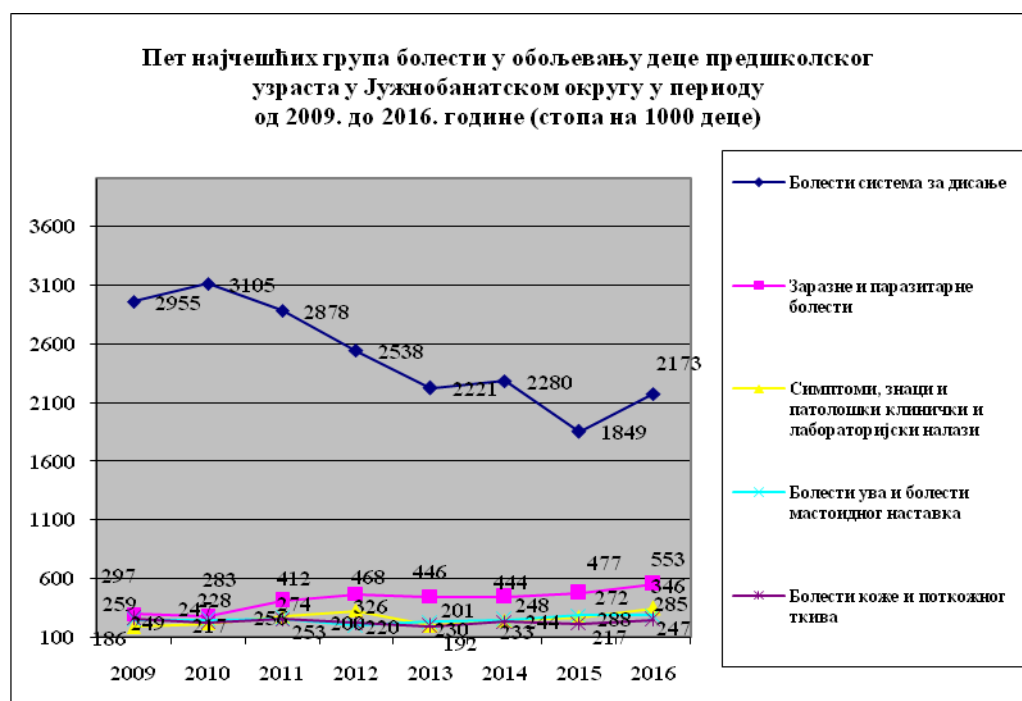
Међу водећим дијагнозама у Јужнобанатском округу у периоду од 2009-2016. године стопа обољевања је у порасту код повишеног крвног притиска непознате етиологије, акутне упале гркљана и душника, као и шећерне болести, а у паду је код акутне упале ждрела и крајника и других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда.

3.2. Обољевање предшколске деце

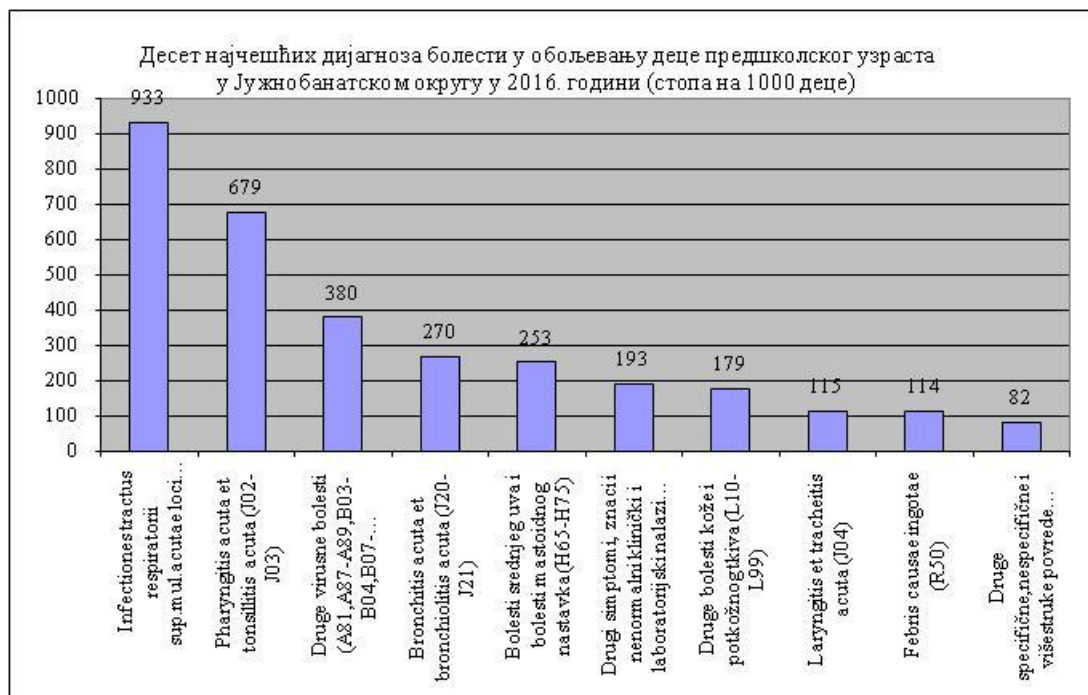
Анализа обољевања предшколске деце у Јужнобанатском округу по групама болести, показује да предшколска деца у Јужнобанатском округу најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 46,6%.

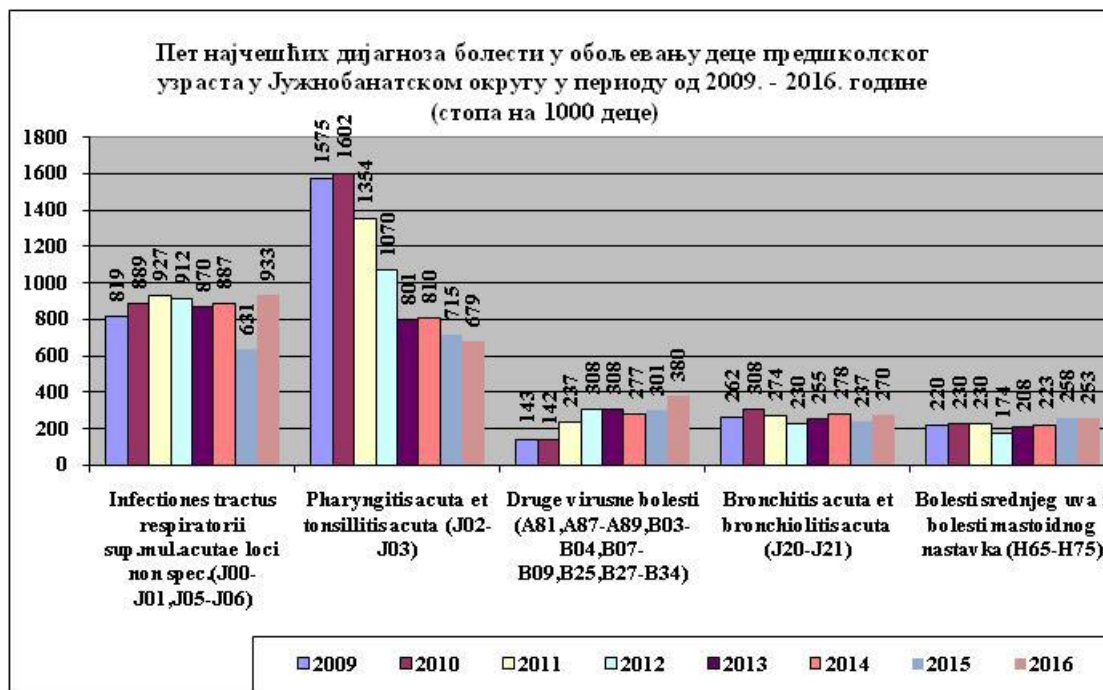
Друго место припада **заразним и паразитарним болестима** са 11,9%. На трећем и четвртном месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** са 7,4 % и **болести ува и мастоидног наставка** (6,1%). Са процентуалним учешћем од 5,3%, пето место заузимају **болести коже и поткожног ткива**. Све остале групе болести чине 22,6% у морбидитету предшколске деце у Јужнобанатском округу.

У периоду од 2009. до 2016. године стопа морбидитета код пет најчешћих група болести смањила се код болести система за дисање и болести коже и поткожног ткива, а порасла је код заразних и паразитарних болести, код болести ува и мастоидног наставка, као и код симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза.

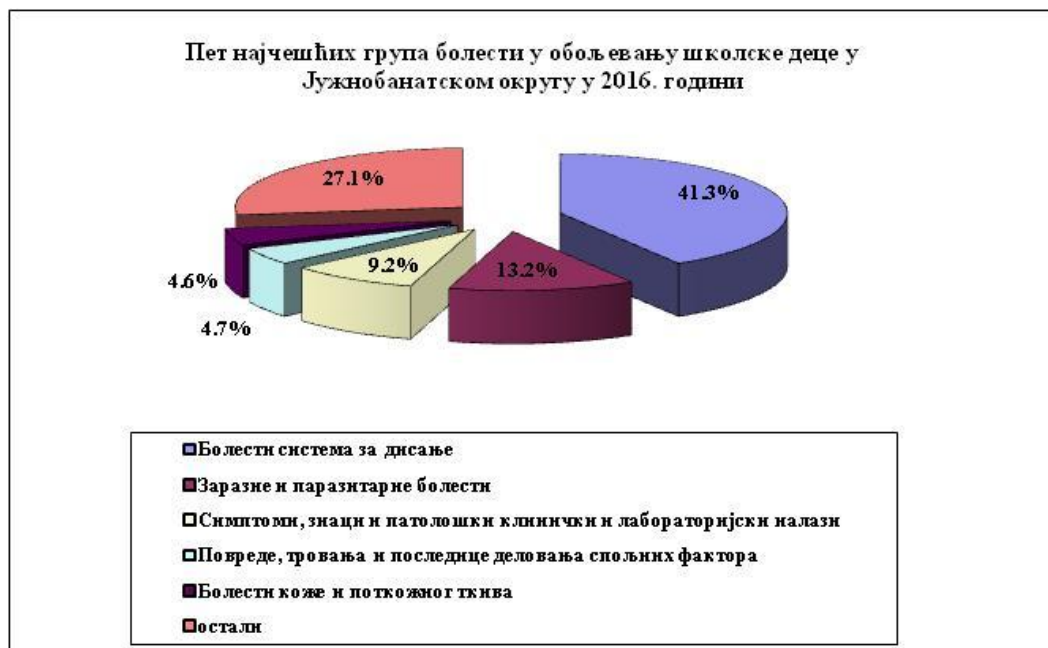
Прва два места од десет најчешћих дијагноза болести у обољевању предшколске деце у Јужнобанатском округу припадају вишеструким инфекцијама горњих дисајних путева и акутној упали ждрела и крајника. Друге вирусне болести и акутни бронхитис и бронхиолитис заузимају треће и четврто место. На петом месту су болести средњег ува и мастоидног наставка, затим следе други симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази и друге болести коже и поткожног ткива. Последња три места заузимају акутна упала гркљана и душника, температура непознатог узрока и друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде.

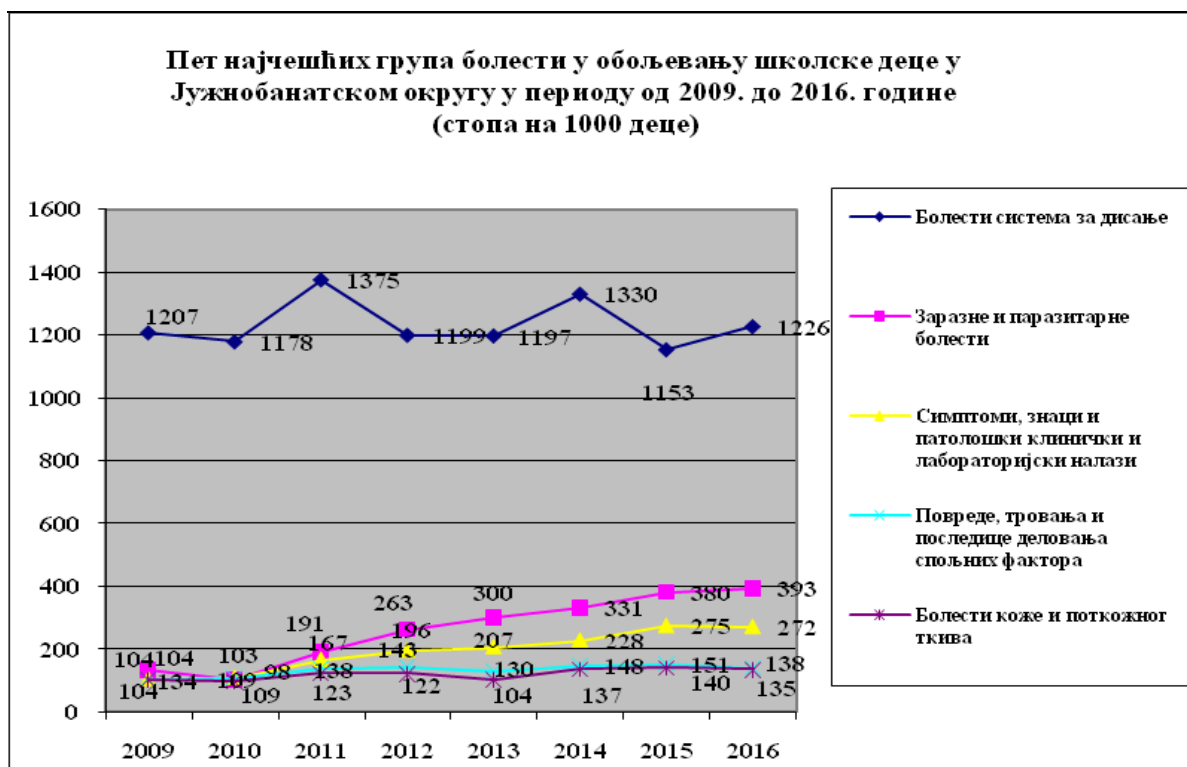
Међу водећим дијагнозама у Јужнобанатском округу у периоду од 2009-2016. године стопа обољевања је у паду код акутне упале ждрела и крајника, у порасту је код других вирусних болести, болести средњег ува и мастоидног наставка, код вишеструких инфекција горњих дисајних путева стопа је расла од 2009-2011. године, потом је опадала до 2015. године, да би 2016. године достигла максималну вредност. Стопа обољевања од акутног бронхитиса и бронхиолитиса осцилира у наведеном периоду скоро сваке године, али у 2016. години је виша у односу на 2009. годину.

3.3 Обољевање школске деце

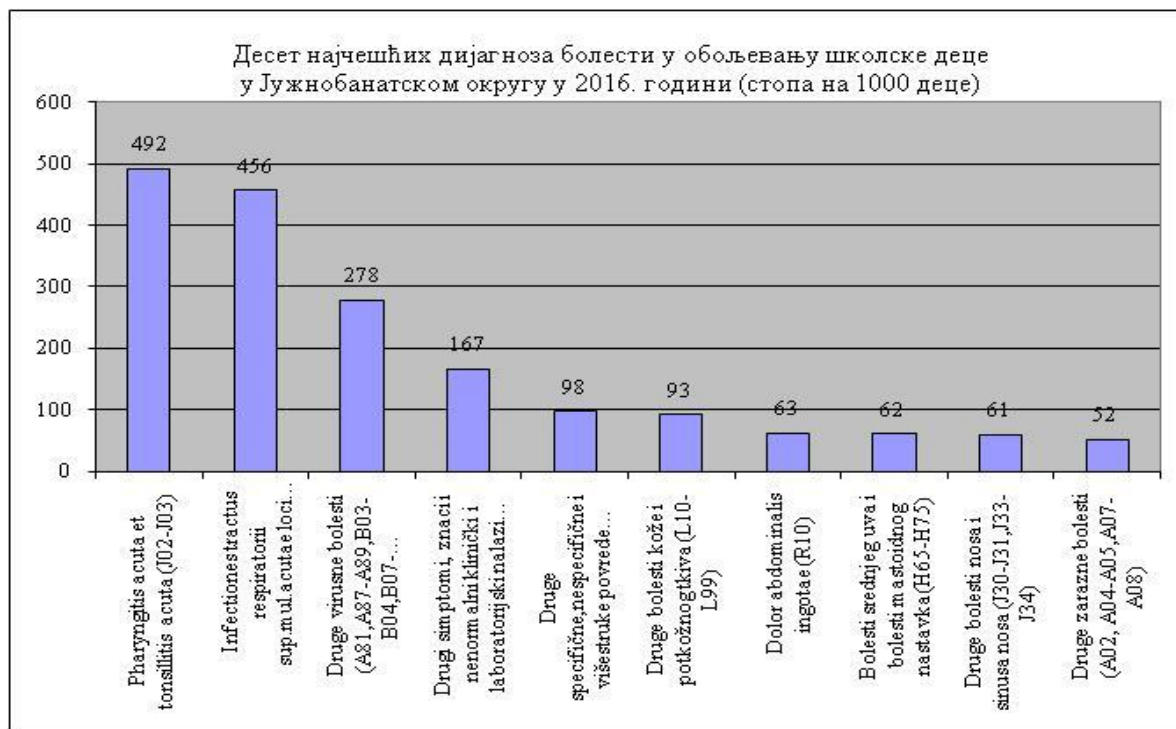
Анализа обољевања школске деце у Јужнобанатском округу по групама болести, показује да школска деца најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 41,3%.

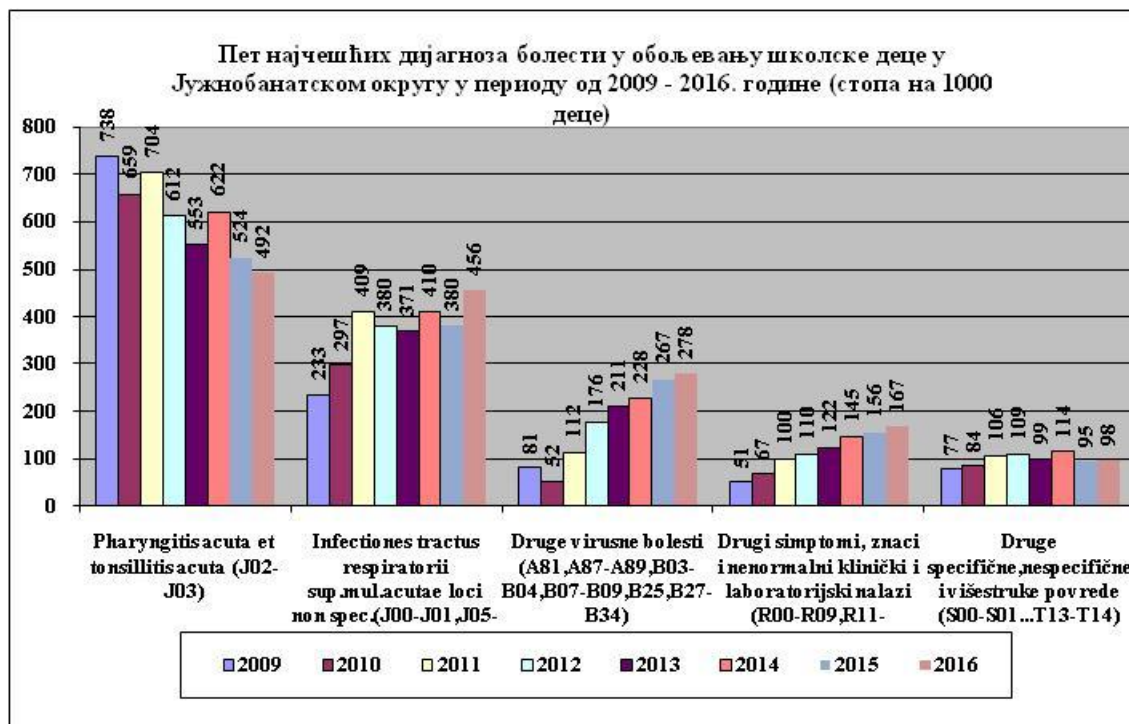
На другом месту су **заразне и паразитарне болести** са 13,2%. Са процентуалним учешћем од 9,2% треће место у обољевању школске деце припада **симптомима, знацима и патолошким клиничким и лабораторијским налазима**. На четвртм и петом месту налазе се **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (4,7%) и **болести коже и поткожног ткива** са (4,6%). Све остале групе болести чине 27,1% у морбидитету школске деце у Јужнобанатском округу.

У периоду од 2009. до 2016. године запажен је пораст стопе морбидитета код болести система за дисање, заразних и паразитарних болести, симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, код повреда, тровања и последица деловања спољних фактора и код болести система коже и поткожног ткива.

Међу десет најчешћих дијагноза болести у обољевању школске деце у Јужнобанатском округу прва два места припадају акутним упалама горњих респираторних путева. На трећем месту су друге вирусне болести, а симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази на четвром месту. Затим следе: специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде, друге болести коже и поткожног ткива, бол у стомаку непознате етиологије, болести средњег ува и мастоидног наставка. На деветом и десетом месту су друге болести носа и синуса носа и друге заразне болести.

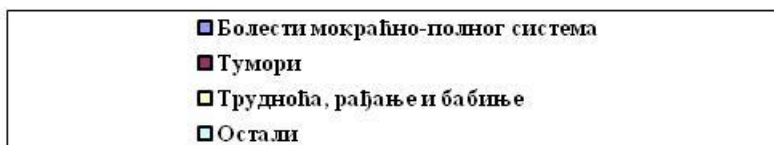
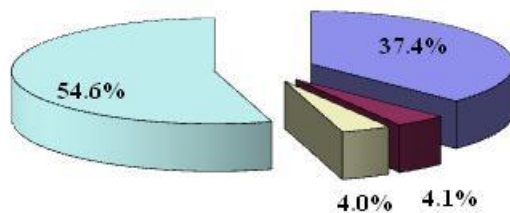

Стопе морбидитета код пет најчешћих дијагноза болести у периоду од 2009. до 2016. године су се смањиле код акутне упале ждрела и крајника, а повећале код вишеструких инфекција горњих дисајних путева, других вирусних болести, симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза и других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда.

3.4. Обољевање жена

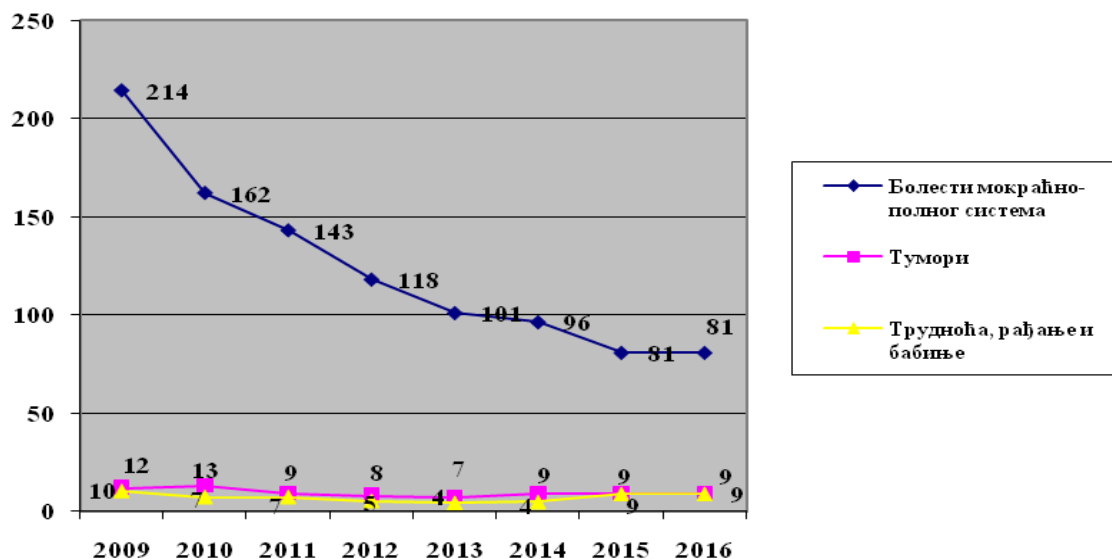
Анализа обољевања жена у Јужнобанатском округу према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** са процентуалним учешћем од 37,4%, водећи узрок обољевања женске популације.

**Три најчешће групе болести у обољевању жена у
Јужнобанатском округу у периоду 2016. године**

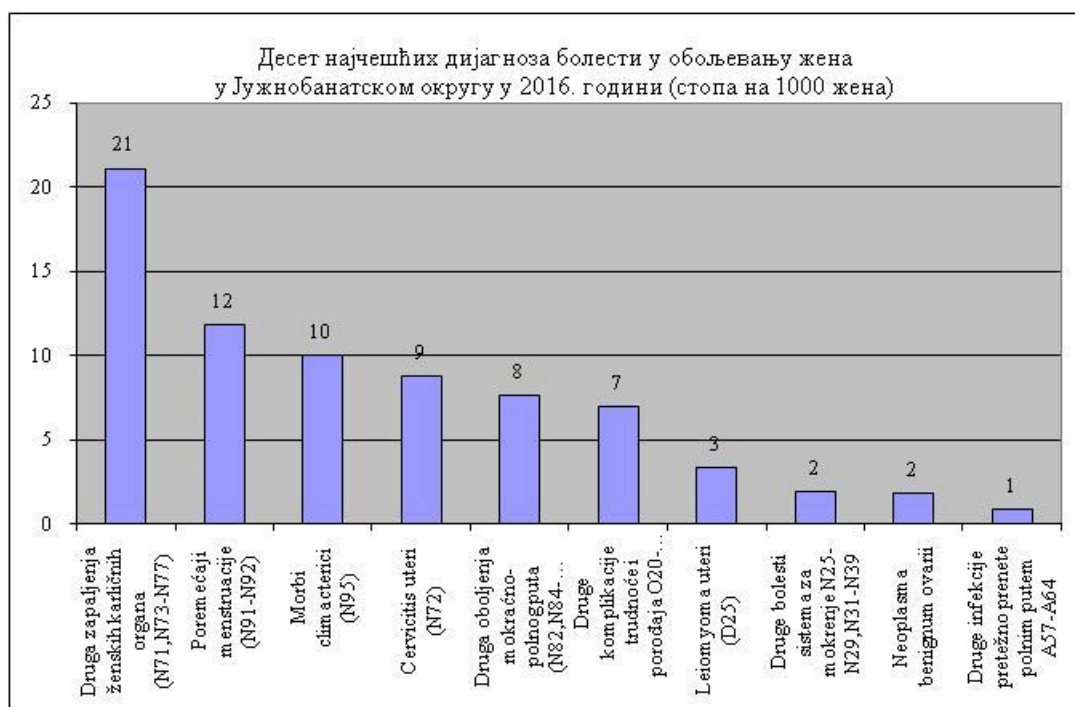

На другом месту су **доброћудни и злоћудни тумори са 4,1%**. Треће место у обољевању жена припада групи **трудноћа, рађање и бабиње** са процентуалним учешћем од 4,0%. Све остале групе болести чине 54,6% у морбидитету жена у Јужнобанатском округу.

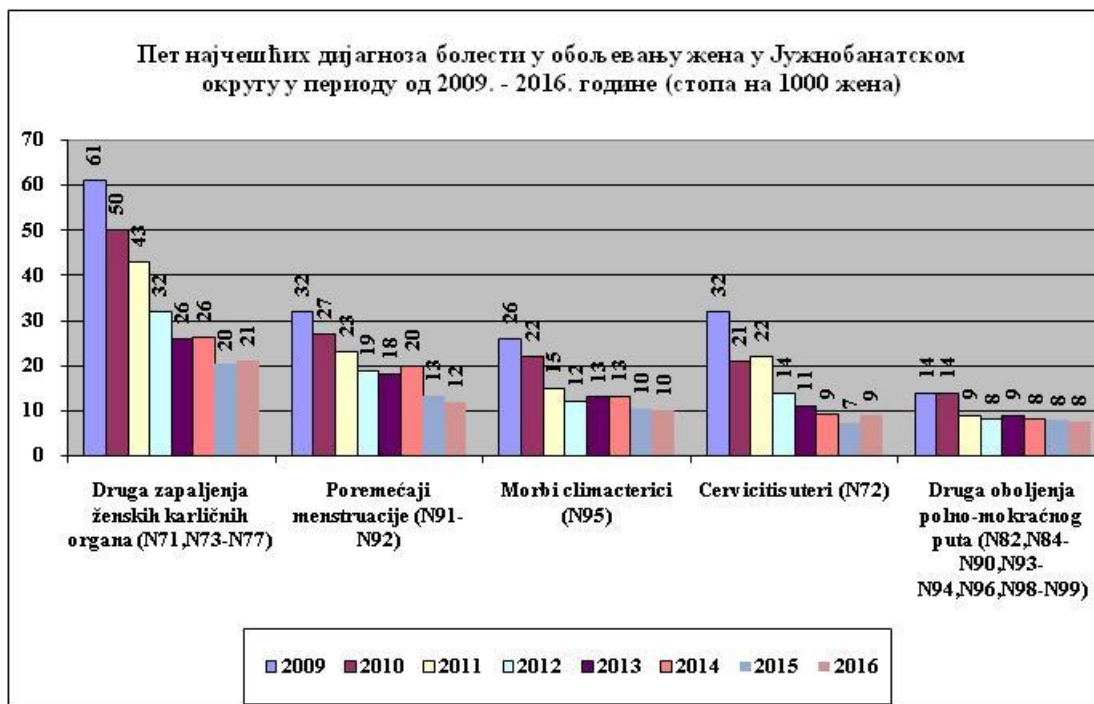
**Три најчешће групе болести у обољевању жена у
Јужнобанатском округу у периоду од 2009. до 2016. године
(стопа на 1000 жена)**

У току 2016. године стопе морбидитета код све три најчешће групе болести код жена смањиле су се у односу на 2009. годину.

Најчешћа дијагноза у обољевању жена Јужнобанатског округа током 2016. године су друга запаљења женских карличних органа. На другом месту су поремећаји менструације, затим следе болести климактеријума и упала грлића материце. На петом месту су друга обољења мокраћно-полног пута, а на шестом друге компликације трудноће и порођаја. Седмо и осмо место припада доброћудним туморима мишића материце и другим болестима система за мокрење, док су на деветом и десетом месту доброћудни тумори јајника и друге инфекције претежно пренете полним путем.

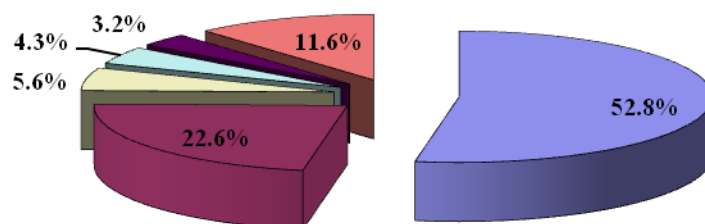

Међу водећим дијагнозама у Јужнобанатском округу у периоду од 2009-2016. године стопа обољевања је у паду код свих дијагноза у односу на 2009. годину, као и у односу на претходну годину 2015. годину, осим других запаљења женских карличних органа и упале грлића материце који су у минималном порасту .

МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ЈУЖНОБАНАТСКОГ ОКРУГА

Водећи узроци смртности становништва Јужнобанатског округа у 2016. години су **болести система крвотока** са процентуалним учешћем од 52,8%, а одмах иза њих **тумори** са 22,6%.

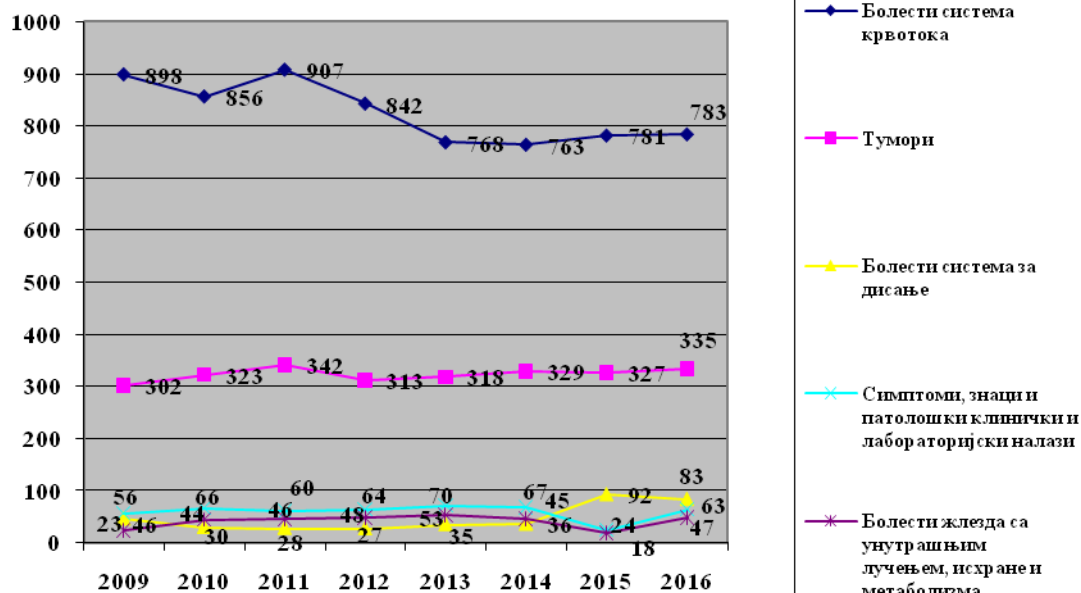
Процентуално учешће пет водећих група болести у
морталитету Јужнобанатског округа у 2016. години

- Болести система крвотока
- Тумори
- Болести система за дисање
- Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази
- Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма
- остали

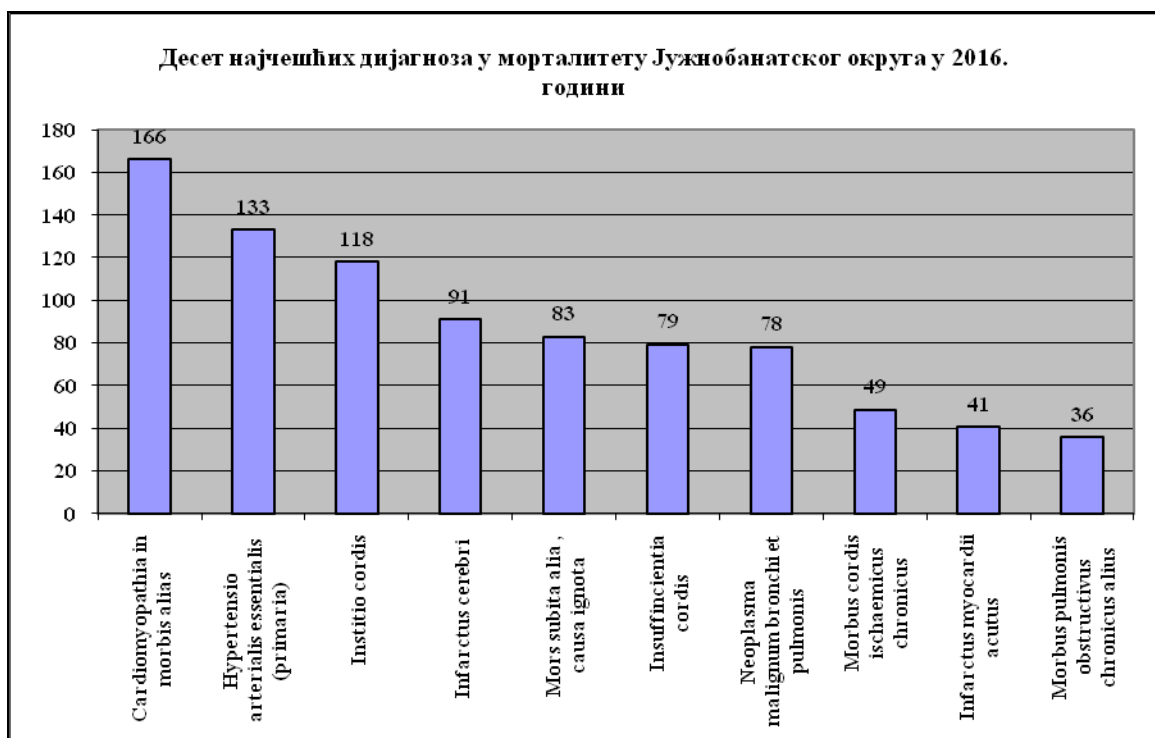
На трећем месту налазе се **болести система за дисање** са 5,6%, са 4,3% учешћа на четвртном месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** а на петом месту са 3,2% учешћа су **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма**.

Пет водећих група болести у морталитету Јужнобанатског округа
у периоду од 2009. до 2016. године
(стопа на 100000 становника)

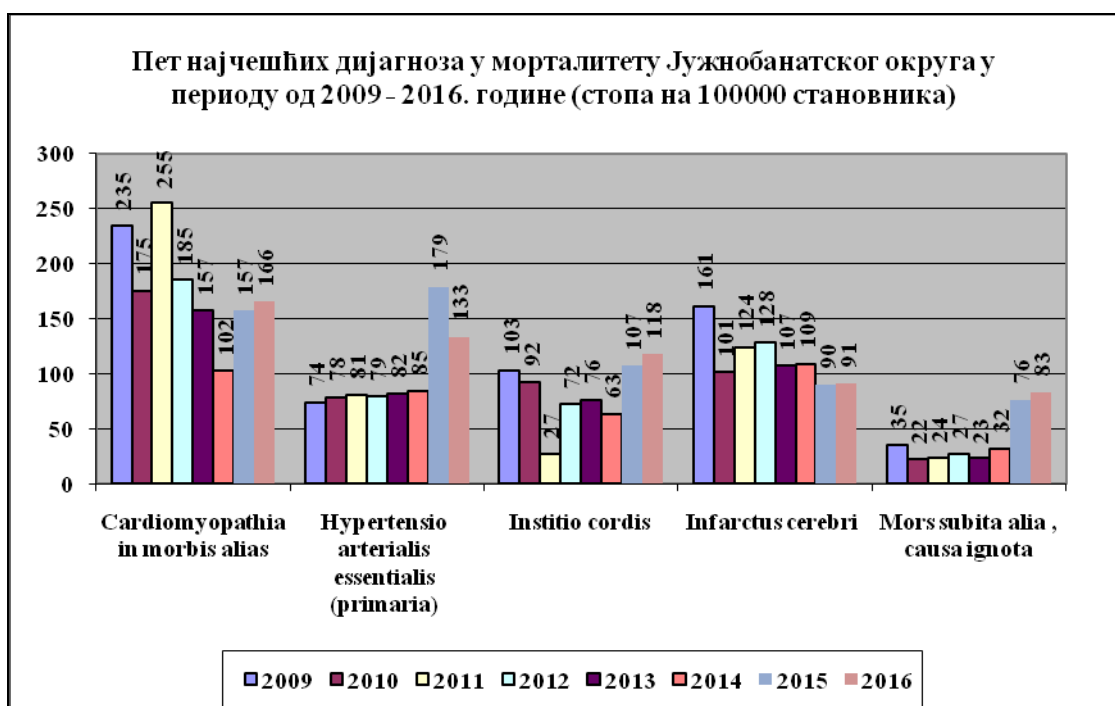

У периоду од 2009. до 2016. године дошло је до пада стопе морталитета код болести система за крвоток, а до пораста стопе умирања код тумора, болести система за дисање,

код симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторijsких налаза, као и код болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

Најчешће дијагнозе у морталитету становништва Јужнобанатског округа током 2016. године су кардиомиопатија у другим болестима, повишен крвни притисак непознатог узрока и срчани застој. Затим следе на четвртм и петом месту мождани удар и изненадна смрт непознатог узрока. Шесто и седмо место заузимају срчана инсуфицијенција и малигни тумор бронхија и плућа, осмо хронична исхемијска болест срца, а девето и десето место заузимају акутни инфаркт миокарда и хронична опструктивна болест плућа.

Међу водећим дијагнозама у морталитету у Јужнобанатском округу у периоду од 2009-2016. године у порасту је стопа морталитета од артеријске хипертензије, срчаног застоја, и изненадне смрти непознатог узрока, а у паду код кардиомиопатије у другим болестима и можданог инсулта.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва Јужнобанатског округа карактерише обољевање од болести система за дисање и кардиоваскуларних болести. Стопе морбидитета код болести система за дисање и кардиоваскуларних болести варирају током последњих осам година. У односу на предходну годину стопа обољевања је у порасту код болести система за дисање, док је у паду код болести система крвотока. Поред ових група, значајно место у обољевању одраслих заузимају болести жлезда са унутрашњем лучењем, исхране и метаболизма, са високом стопом обољевања од шећерне болести, која је такође у порасту. Прва од десет најчешћих дијагноза болести је повишен крвни притисак непознатог узрока.

Обољевање предшколске деце у Јужнобанатском округу карактерише обољевање од болести система за дисање и обољевање од заразних и паразитарних болести. Стопа морбидитета је у порасту код заразних и паразитарних болести, док је стопа обољевања код болести система за дисање у паду током осам последњих година. На трећем месту у обољевању предшколске деце налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази чија је стопа такође у порасту.

Водеће место у обољевању школске деце у Јужнобанатском округу имају болести система за дисање; најчешћа дијагноза у оквиру ове групе је акутна упала ждрела и тонзила, чија стопа обољевања се смањује током посматраног периода. На високом четвртном месту су повреде, тровања и последице деловања спољних фактора. У првих пет група болести у морбидитету школске деце, као и код деце предшколског узраста налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази. Овај податак индиректно говори да је неопходно побољшати квалитет рада у здравственој заштити школске деце.

Обољевање жена у Јужнобанатском округу карактеришу три најчешће групе болести, и то болести мокраћно-полног система, тумори и болести везане за трудноћу, порођај и бабиње. Стопе морбидитета код ове три групе су у опадању у односу на 2009. годину. Најчешће дијагнозе болести у обољевању жена су запаљења женских карличних органа, поремећаји менструације и болести климактеријума.

У морталитету становништва Јужнобанатског округа као и током 2015. године водеће место имају болести система крвотока и тумори на другом месту. У 2016. години болести система за дисање заузимају треће место, као и у 2013. години, а током 2011. године су заузимале пето место. Стопа морталитета код болести система крвотока показује тенденцију смањивања током последњих осам година, док стопа умирања код осталих водећих група болести расте. Најчешће дијагнозе у морталитету становништва округа у 2016. години су кардиомиопатија у другим болестима, повишен крвни притисак и срчани застој.

4. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА АЛИБУНАРА

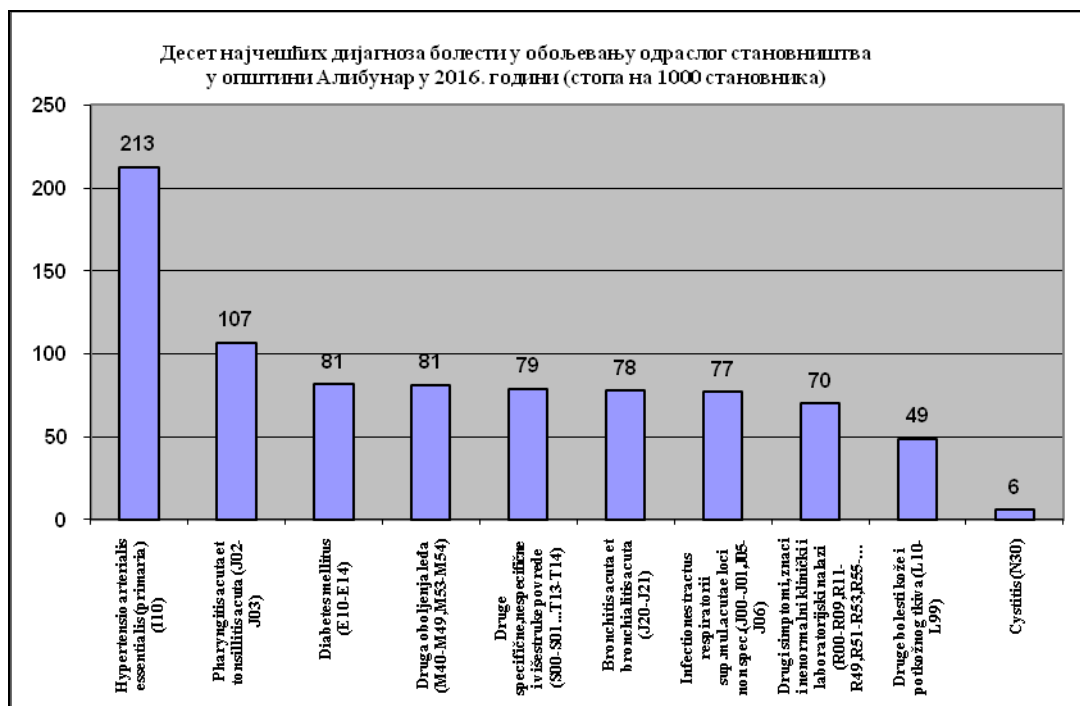
4.1.Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Алибунар налазе се **болести система за дисање** (16,9%), друго место припада **болестима система крвотока** (15,2%), треће место припада **болестима мокраћно-полног система** (8,7%), а на четвртом месту су **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** са процентуалним учешћем од 6,9%, а на петом месту су **повреде, тровања и последице деловања деловања спољних фактора** (6,5%).

Све остале групе болести чине 45,8% у морбидитету одраслог становништва у Алибунару.

У периоду од 2009-2016. године смањена је је стопа обољевања у групи болести мокраћно-полног система, док су стопе обољевања код болести система крвотока, система за дисање, код болести мишићно-коштаног система и везивног ткива као и повреда, тровања, и последица деловања спољних фактора повећане.

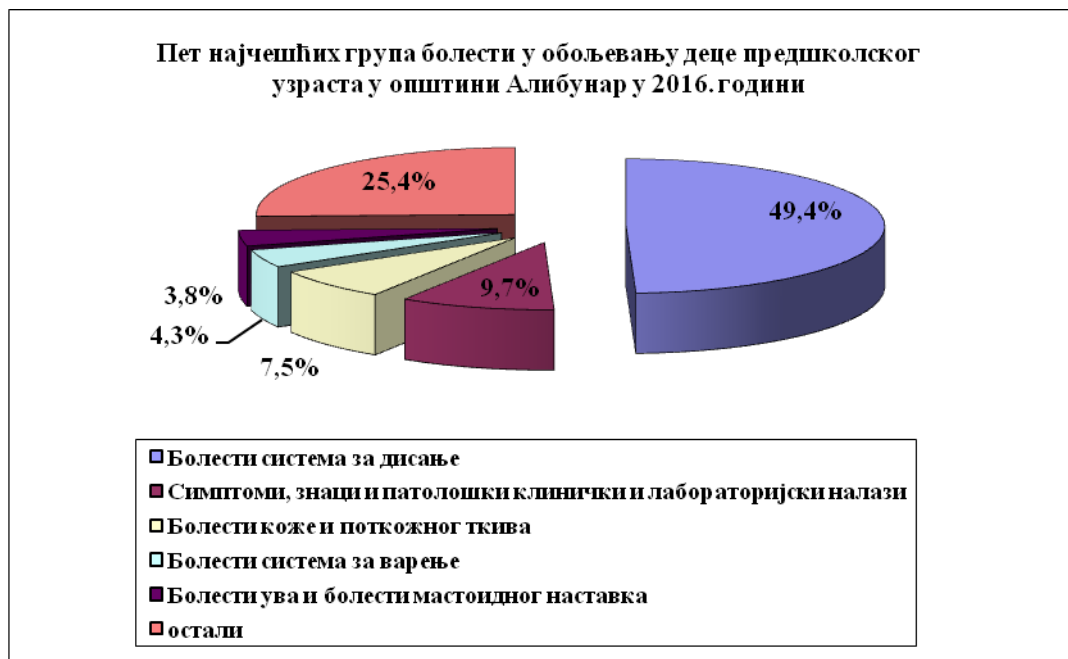

Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Алибунару током 2016. године је повишен крвни притисак непознатог узрока. Затим следи на другом месту акутна болест горњег дела респираторног тракта- акутна упала ждрела и крајника. На трећем месту се налази шећерна болест, а на четвртм друга обољења леђа. Друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде заузимају пето место, док је акутни бронхитис на шестом месту. Седмо место у обољевању одраслог становништва у Алибунару припада неспецифичним инфекцијама горњих делова респираторног тракта, осмо место припада симптомима, знацима и патолошким клиничким и лабораторијским налазима, док девето место заузимају друге болести коже и поткожног ткива. На десетом месту у листи десет водећих дијагноза у обољевању одраслих у Алибунару налази се акутна упала мокраћне бешике.

Међу водећим дијагнозама у Алибунару у периоду од 2009-2016. године, стопа обољевања је у паду код повишеног крвног притиска непознатог узрока, акутне упале ждрела и крајника и код других обољења леђа. Стопа обољевања од шећерне болести је скоро идентична 2009. и 2016. године; стопа обољевања је у порасту код других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда.

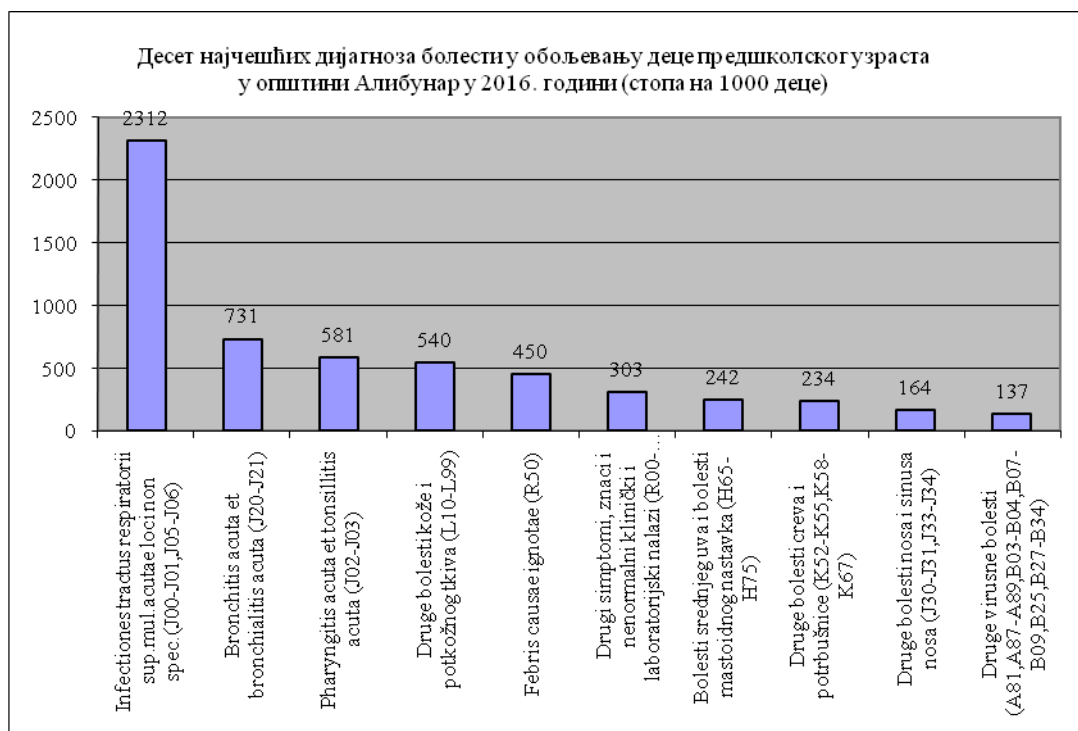
4.2. Обољевање предшколске деце

На првом месту у обољевању предшколске деце општине Алибунар налазе се **болести система за дисање** (49,4%), друго место припада **симптомима, знацима и патолошким клиничким и лабораторијским налазима** (9,7%), док су **болести коже и поткожног ткива** са 7,5% на трећем месту.

Четврто место заузимају **болести система за варење** (4,3%), а на петом месту су **болести уха и болести мастоидног наставка** (3,8%). Све остале групе болести чине 25,4% у морбидитету предшколске деце у Алибунару.

Приметно је да је стопа обољевања код болести система за дисање, код симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, болести коже и поткожног ткива, болести система за варење и болести уха и мастоидног наставка у порасту периоду од 2009-2016. године.

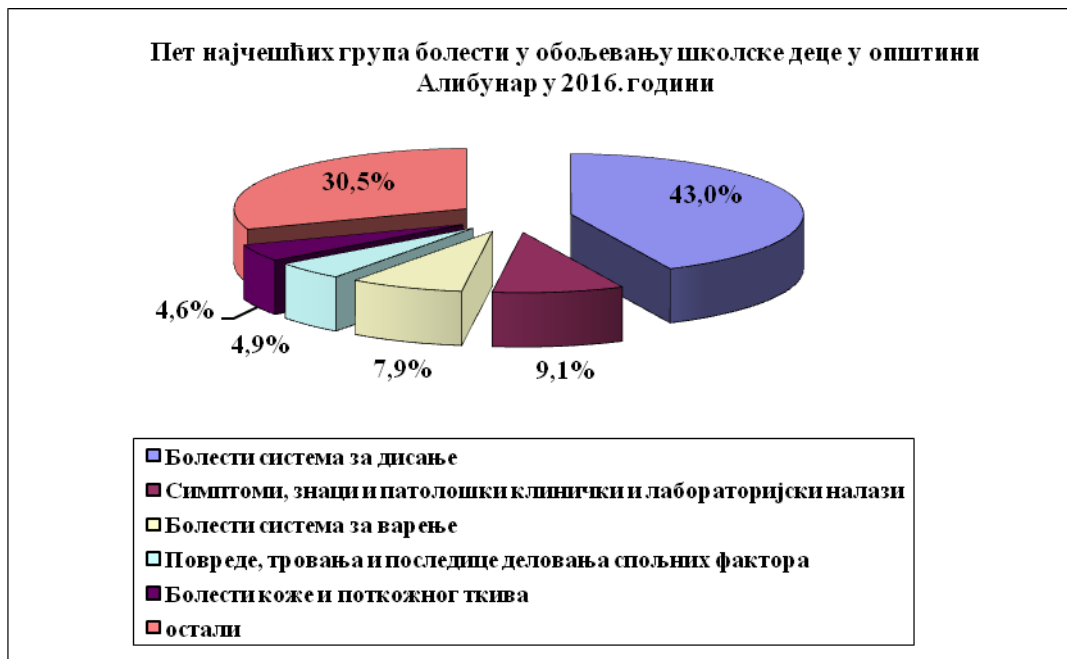

Унутар десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце доминирају акутне болести респираторног тракта (највишу стопу, на првом месту имају акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације). Друго место припада акутном бронхитису и бронхиолитису а треће акутној упали ждрела и тонзила. На четвртом месту су болести коже и поткожних ткива, на значајном петом и шестом месту су температура непознатог узрока и симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази. Затим следе на седмом и осмом месту болести средњег ува и мастоидног наставка и друге болести црева и потрбушнице. Девето место припада другим болестима носа и синуса, а десето другим вирусним болестима.

Стопа обољевања је у порасту код акутних инфекција горњег респираторног тракта неозначене локализације, акутног бронхитиса и бронхиолитиса, других болести коже и поткожног ткива, као и код температуре непознатог узрока, а у паду само код акутне упале ждрела и тонзила.

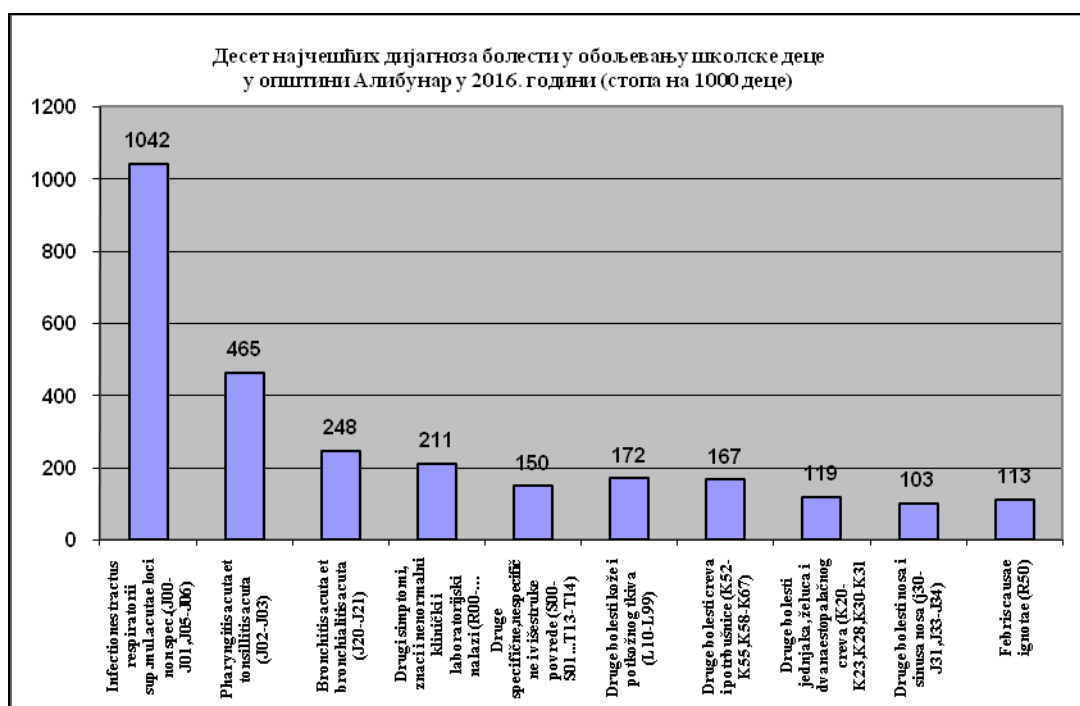
4.3. Обољевање школске деце

На првом месту у обољевању школске деце општине Алибунар налазе се **болести система за дисање** (43%), друго место припада групи **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (9,1%), а на трећем месту су **болести система за варење повреде**, са процентуалним учешћем од 7,9%.

Четврто место заузимају повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (4,9%), док су на петом месту болести коже и поткожног ткива (4,6%). Све остале групе болести чине 30,5% у морбидитету школске деце у Алибунару.

Стопе обољевања код болести система за дисање, код симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, код болести система за варење и код повреда, тровања и последица деловања спољних фактора су у порасту у периоду од 2009-2016. године. У истом периоду благо опада стопа обољевања код болести коже и поткожног ткива.

Три најчесталије дијагнозе болести међу десет водећих у обољевању школске деце у Алибунару су акутне болести респираторног тракта, које су брзог тока и добре прогнозе, те самим тим немају већи социомедицински значај. На четвртом месту су други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, а на петом месту су друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде, друге болести коже и поткожног ткива заузимају шесто, а седмо место припада другим болестима црева и потрбушнице. На осмом месту су друге болести једњака, желуца и дванаестопалачног црева. Девето место припада другим болестима носа и синуса носа, а десето место температурама непознатог узрока.

Стопа обољевања је у порасту код акутних инфекција горњег респираторног тракта неозначене локализације, код акутног бронхитиса и бронхиолитиса, других симптома, знакова и ненормалних клиничких и лабораторијских налаза, као и код других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда, а у паду код акутне упале ждрела и тонзила.

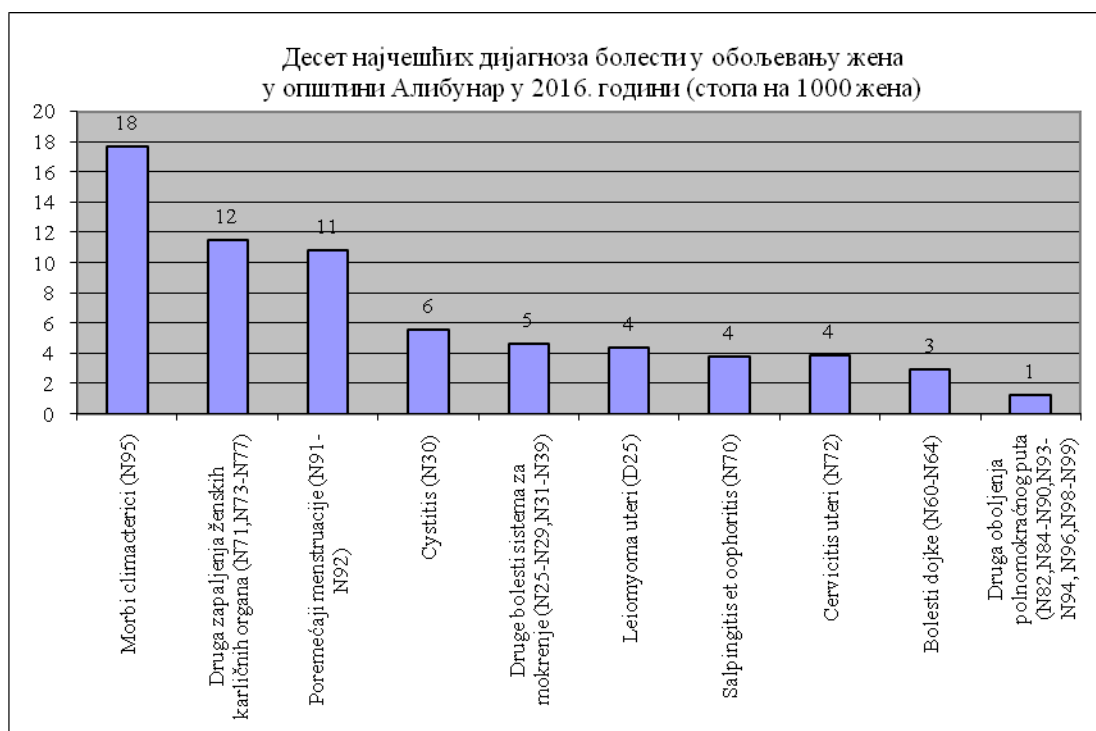
4.4. Обољевање жена

На првом месту у обољевању жена у Алибунару налазе се **болести мокраћно-полног система** са процентуалним учешћем од 51%, а на другом месту су **тумори** са процентуалним учешћем од 6,8%.

Треће место заузима група **трудноћа, рађање и бабиње** са 4,1%. Све остале групе болести чине 38,1% у морбидитету жена у Општини Алибунар.

Током последњих осам година приметно је да је стопа обољевања у паду код болести мокраћно-полног система, а у благом порасту је код групе тумора и код групе трудноћа, рађање и бабиње.

Водећа дијагноза у здравственој заштити жена су болести климактеријума, а затим следе друга запаљења женских карличних органа и поремећаји менструације на трећем месту. На четвртом месту је запаљење бешике, а одмах иза на петом месту, су друге болести система за мокрење, следе доброћудни тумор глатких мишића материце и акутна упала јајника и јајовода. Акутна упала грлића материце и болести дојке заузимају осмо и девето место, а затим следе друга обољења мокраћно-полног пута на десетом месту.

Међу водећим дијагнозама у обољевању жена у Алибунару, стопа обољевања је у периоду од 2009-2016. године у порасту код болести климактеријума и поремећаја менструације, а у паду код других запаљења женских карличних органа, акутне упале мокраћне бешике и акутне упале јајника и јајовода.

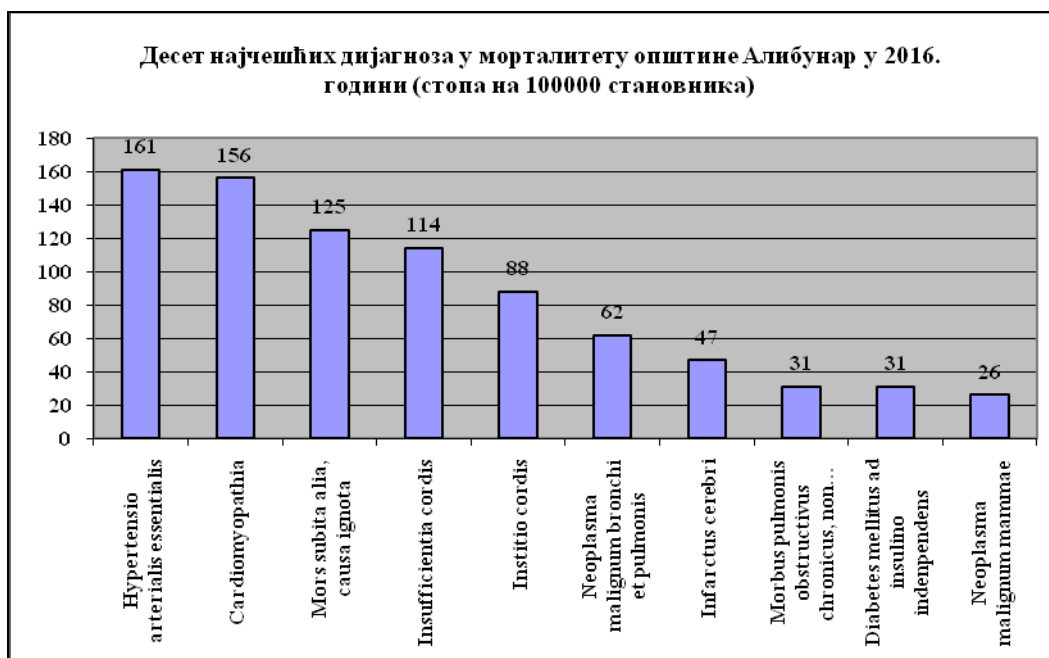
МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ АЛИБУНАР

Водећи узроци умирања становништва општине Алибунар у 2016. години су **болести система крвотока** (51,6%).

На другом месту налазе се **тумори** (21,1%), потом следе на трећем месту **болести система за дисање** (5,4%). Четврто место заузимају **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** (4,3%), а на петом месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (3,7%). Све остале групе болести су узрок умирања са учешћем од 14%.

У периоду од 2009-2016. године у Алибунару је повећана стопа умирања од болести система крвотока, тумора, болести система за дисање, болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма, као и од симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза.

Водеће дијагнозе у морталитету становништва Алибунара су повишен крвни притисак непознатог узрока, неспецифична кардиомиопатија, напрасна смрт непознатог узрока и срчана инсуфицијенција. На петом месту је срчани застој, на шестом малигни тумор плућа, а на седмом неспецифични мождани удар. Осмо место заузима хронична опструктивна болест. Затим следе шећерна болест - инсулинонезависан облик и малигни тумор дојке.

У периоду од 2009-2016. године у Алибунару је повећана стопа умирања од повишеног крвног притиска, неспецифичне кардиомиопатије, изненадне смрти непознатог узрока, срчане инсуфицијенције, а смањена је стопа умирања код неспецифичног можданог удара.

ЗАКЉУЧАК

У здравственом стању одраслог становништва у Алибунару издвајају се болести система за дисање и крвотока. На високом четвртном месту налазе се болести мишићно-коштаног система, које су чест узрок одсуствовања с посла и код којих се бележи раст стопе обољевања у периоду од 2009-2016. године. Водећа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Алибунару је повишен крвни притисак непознатог узрока, чија се стопа обољевања смањила у односу на 2009. годину.

Обољевање предшколске деце у општини Алибунар карактеришу болести система за дисање на првом месту, чија је стопа обољевања у порасту током последњих седам година. Међу прве три групе код предшколске деце налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази, што говори да је неопходно побољшати квалитет рада у здравственој заштити предшколске деце. Најчешћа дијагноза у обољевању предшколске деце у Алибунару је акутна инфекција горњег респираторног тракта

неспецифичне локализације, болест брзог тока и добре прогнозе. Међу десет водећих дијагноза су махом акутне болести респираторног система, које немају социомедицински значај.

На првом месту у обољевању школске деце налазе се болести система за дисање, са стопом обољевања која је у порасту током последњих осам година, док се на другом месту у обољевању школске деце налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора заузимају високо четврто место у обољевању школске деце у Алибунару. Овај податак указује да постоји неопходност ангажовања шире друштвене заједнице у циљу даљег снижавања стопе трауматизма код школске деце. Најчешћа дијагноза у обољевању школске деце у Алибунару је акутна инфекција горњег респираторног тракта неспецифичне локализације, болест брзог тока и добре прогнозе. Десет водећих дијагноза у морбидитету школске деце су махом акутне болести респираторног система, које су без већег социомедицинског значаја.

У обољевању жена у општини Алибунар као приоритетни проблеми издвајају се болести мокраћно-полног система, тумори и патолошка стања у току трудноће. У периоду од последњих осам година приметно је да је стопа обољевања у паду код болести мокраћно-полног система, а у благом порасту код групе тумора.

У периоду од 2009-2016. године у Алибунару је повећана је стопа умирања од болести система крвотока, болести система за дисање, болести жлезда са унутрашњим лечењем, исхране и метаболизма, као и код симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза. Водеће дијагнозе у морталитету становништва Алибунара су повишен крвни притисак непознатог узрока и неспецифична кардиомиопатија. Од малигних болести међу десет водећих узрока смрти се издвајају малигни тумор бронха и плућа на шестом и малигни тумор дојке на десетом месту.

5. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА БЕЛЕ ЦРКВЕ

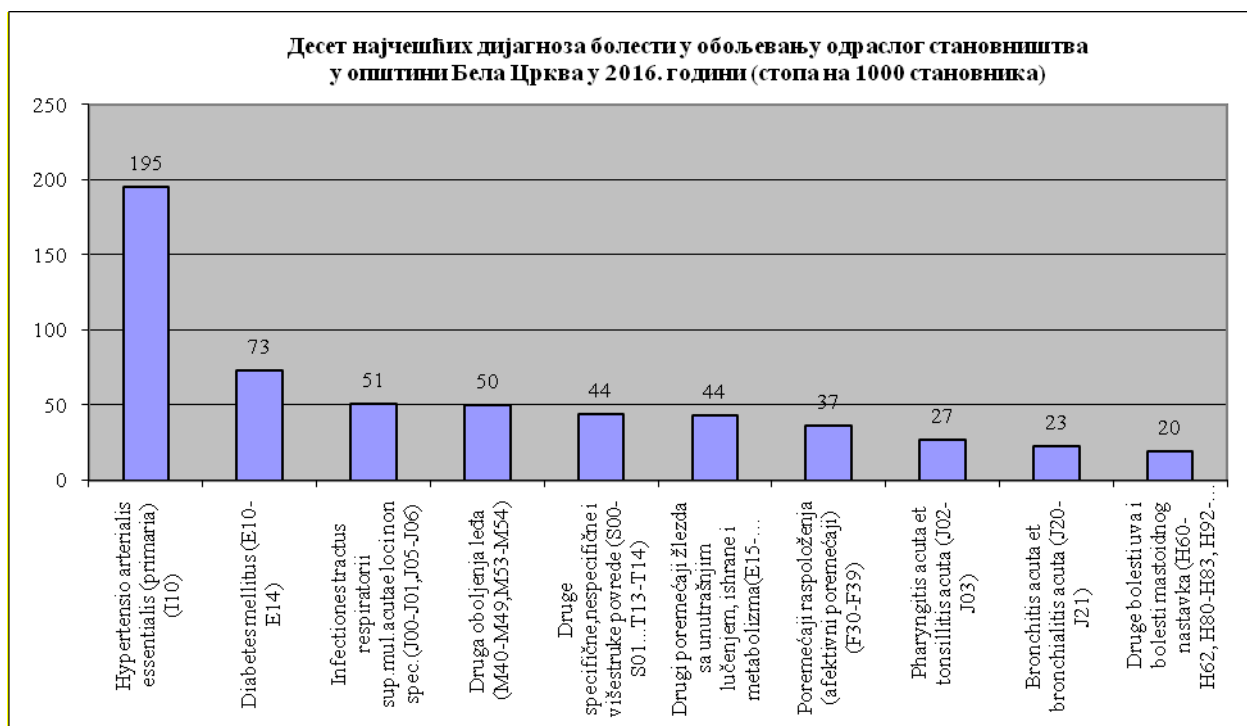
5.1. Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Бела Црква налазе се **болести система крвотока (21,0%)**, друго место припада **болестима система за дисање (11,2%)**, а на трећем месту су **болести жлезда са унутрашњим лечењем, исхране и метаболизма**, са процентуалним учешћем од 10,4%.

Четврто место заузимају **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** (7,0%), док су на петом месту **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (5,2%). Све остале групе болести чине 45,2% у обољевању одраслог становништва у Белој Цркви.

Током последњих осам година стопа обољевања је у порасту код болести система крвотока и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма, док се код болести система за дисање, болести мишићно-коштаног система и везивног ткива и повреда, тровања и последица деловања спољних фактора запажа пад стопе.

Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Белој Цркви током 2016. године је повишен крвни притисак непознатог узрока, болест која је битан фактор ризика за настанак других хроничних болести. На високом другом месту је шећерна болест, на трећем месту су акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације. Затим следи на четвртом месту друга обољења леђа, на петом месту су друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. Шесту позицију заузимају други поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма, док се на седмом месту налазе поремећаји расположења (афективни поремећаји). На осмом месту се налазе акутно запаљење ждрела и крајника, док девето место припада акутном бронхитису и бронхиолитису, а на десетом месту су друге болести ува и мастоидног наставка.

У периоду од 2009-2016. године међу водећим дијагнозама у обољевању одраслог становништва региструје се пад стопе код артеријске хипертензије, других обољења леђа и других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда, док код шећерне болести након шестогодишњег раста стопе обољевања, у 2015. години бележи се пад стопе, да би током 2016. године стопа опет била у порасту. Пораст стопе обољевања од акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације запажа се у периоду 2009-2013. године, да би током 2014. и 2015. године дошло до смањења стопе, а у 2016. године опет се бележи раст вредности.

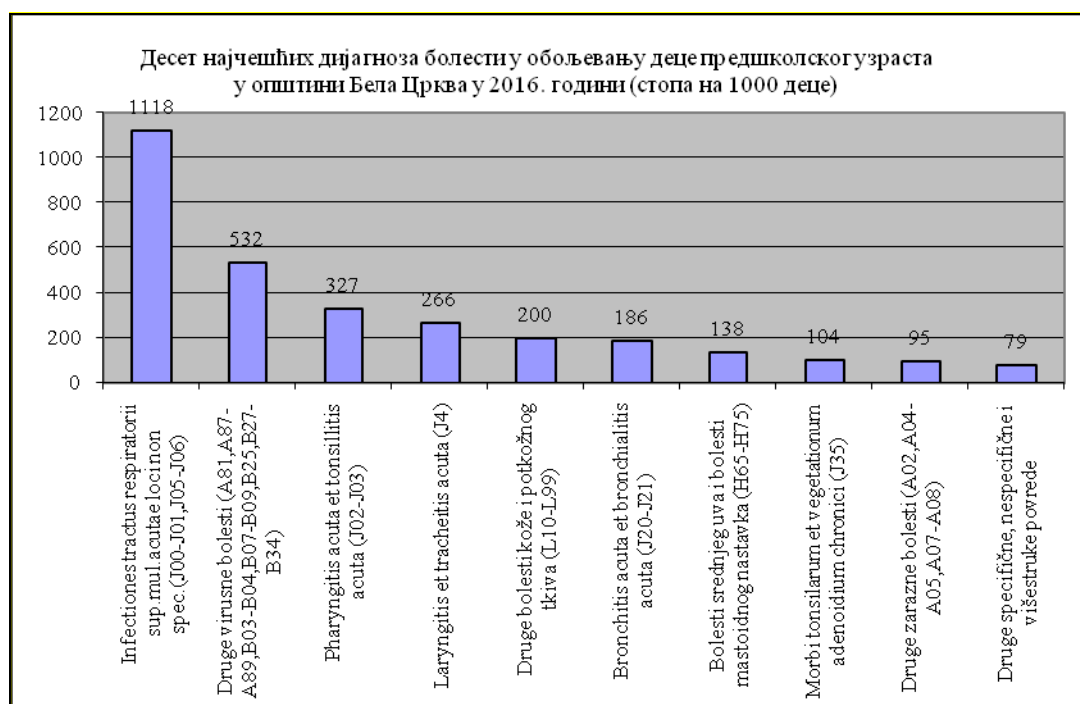
5.2. Обољевање предшколске деце

На првом месту у обољевању предшколске деце општине Бела Црква налазе се **болести система за дисање** (46,8%), друго место припада **заразним и паразитарним болестима** (15,7%), а на трећем месту су болести коже и поткожног ткива са процентуалним учешћем од 5,3%.

Четврто место заузимају **болести ува и мастоидног наставка** (4,2%), а на петом месту су **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (2,3%). Све остале групе болести чине 25,7% у морбидитету предшколске деце у Белој Цркви.

У периоду од 2009-2016.године пораст стопе обољевања забележен је код болести система за дисање, заразних и паразитарних болести и болести ува и мастоидног наставка. Стопа обољевања је у паду код болести коже и поткожног ткива и повреда, тровања и последица деловања спољних фактора током последњих осам година.

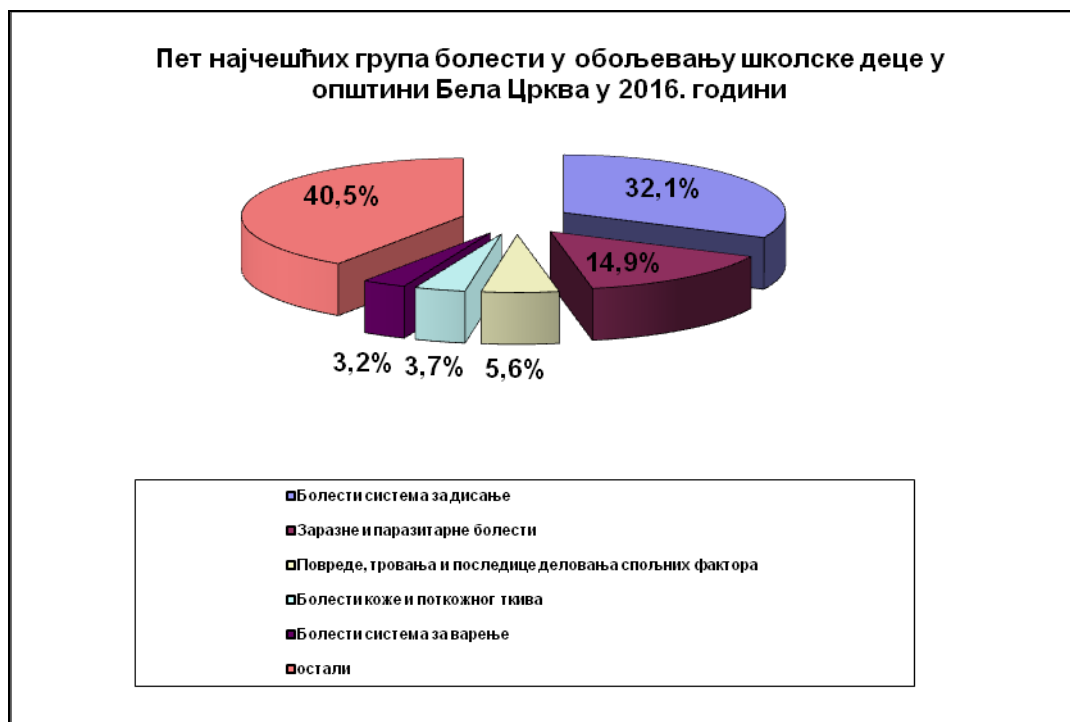

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце у Белој Цркви налазе се пре свих акутне болести респираторног тракта; највишу стопу, на првом месту имају акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације. На високом другом месту су друге вирусне болести, на трећем су акутна упала ждрела и тонзила, а на четвртм акутна упала ларинкса и душника. Пето место припада болестима коже и поткожног ткива, на шестом месту су акутни бронхитис и бронхиолитис, а на седмом месту болести средњег ува и мастоидног наставка. На осмом месту су хроничне болести крајника и трећег крајника, потом на деветом следе друге заразне болести, док се на десетом месту налазе друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде.

Стопа обољевања је у порасту код акутних инфекција горњег респираторног тракта неозначене локализације, других вирусних болести, акутне упале ларинкса и душника и других болести коже, а у паду код акутне упале ждрела и тонзила.

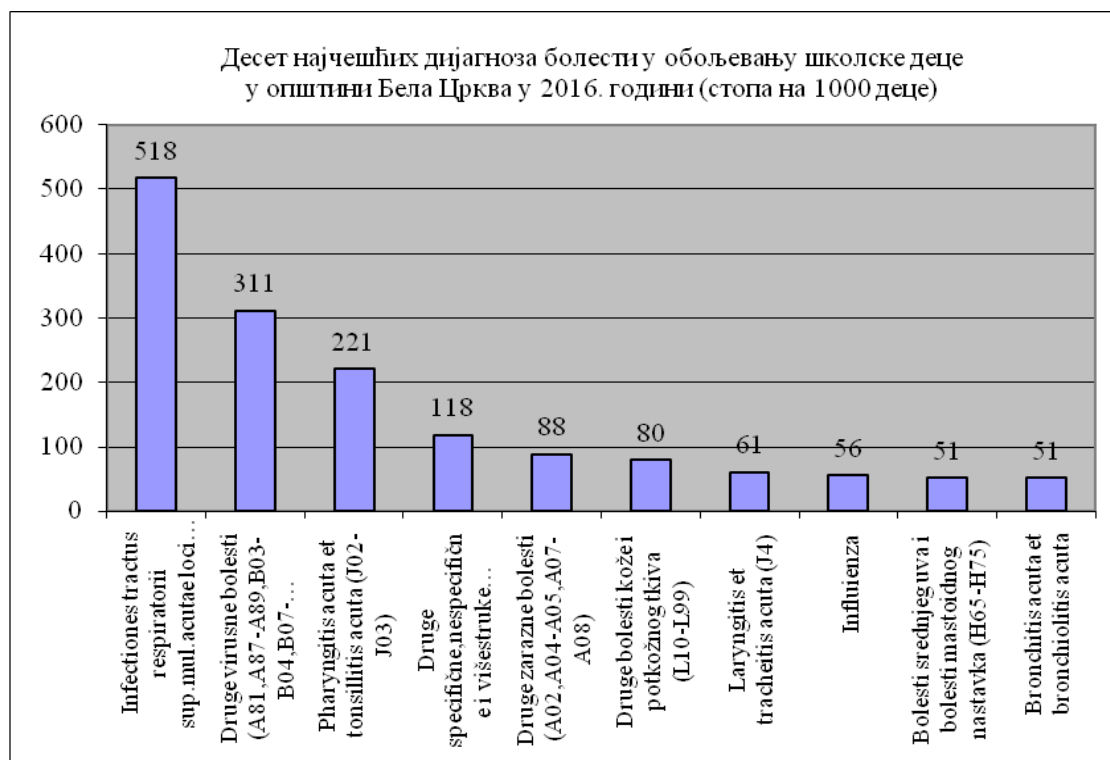
5.3. Обољевање школске деце

На првом месту у обољевању школске деце општине Бела Црква налазе се **болести система за дисање** (32,1%), друго место припада **заразним и паразитарним болестима** (14,9%), а на трећем месту су **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** са процентуалним учешћем од 5,6%.

Четврто место заузимају **болести коже и поткожног ткива** (3,7%), а на петом месту су **болести система за варење** (3,2%). Све остале групе болести чине 40,5% у морбидитету школске деце у Белој Цркви.

Болести система за дисање, као и болести коже и поткожног ткива и болести система за варење су у паду у периоду од 2009-2016. године. Заразне болести и последице деловања спољних фактора имају пораст стопе обољевања током последњих година.

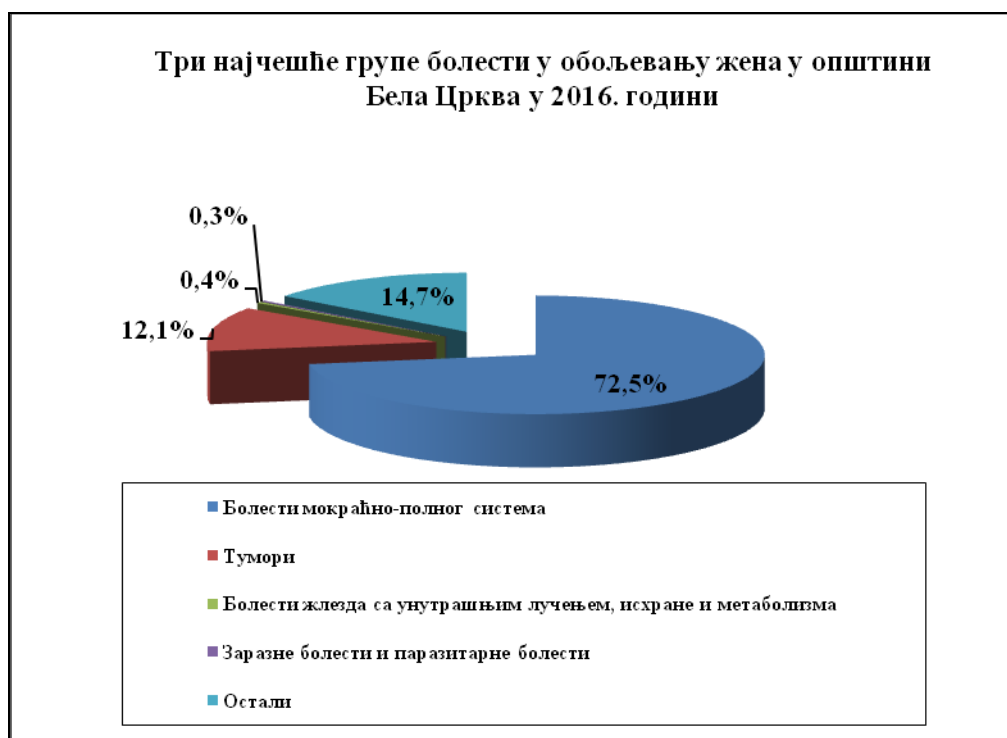

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету школске деце у Белој Цркви налазе се акутне болести респираторног тракта, поједине заразне и паразитарне болести, болести коже и поткожног ткива, болести средњег ува и мастоидног наставка и специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. Највишу стопу, на првом месту имају инфекције горњег респираторног тракта неодређене локализације, на другом месту су друге вирусне болести, а на трећем је акутна упала ждрела и тонзила. Значајно је да су друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде на четвртном месту.

Стопа обољевања је у порасту код акутних инфекција горњег респираторног тракта неозначене локализације, других вирусних болести, других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда и других заразних болести, а у паду код акутне упале ждрела и тонзила.

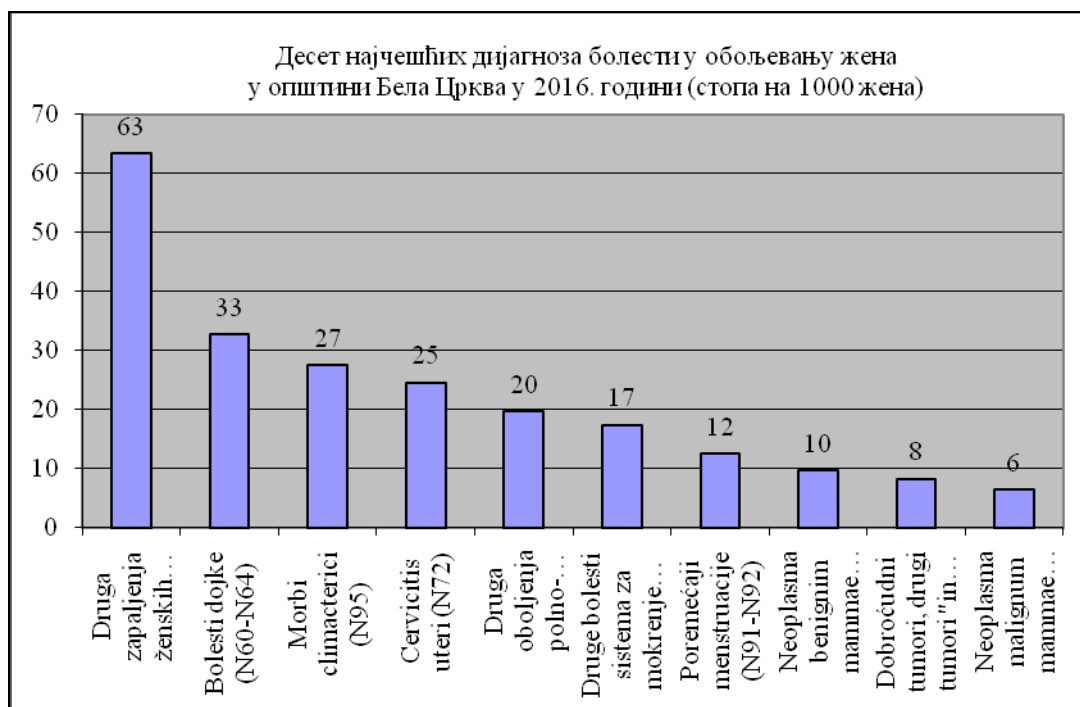
5.4. Обољевање жена

На првом месту у обољевању жена у Белој Цркви налазе се **болести мокраћно-полног система** са процентуалним учешћем од 72,5%, а на другом месту су **тумори** са процентуалним учешћем од 12,1%.

Треће место заузимају **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** (0,4%), а четврто **заразне и паразитарне болести** (0,3%). Све остале групе болести учествују са 14,7% у целокупном морбидитету здравствене заштите жена у Белој Цркви.

Током последњих година приметно је да је стопа обољевања у порасту код болести мокраћно-полног система, као и код тумора. Код болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма се бележи пад стопе.

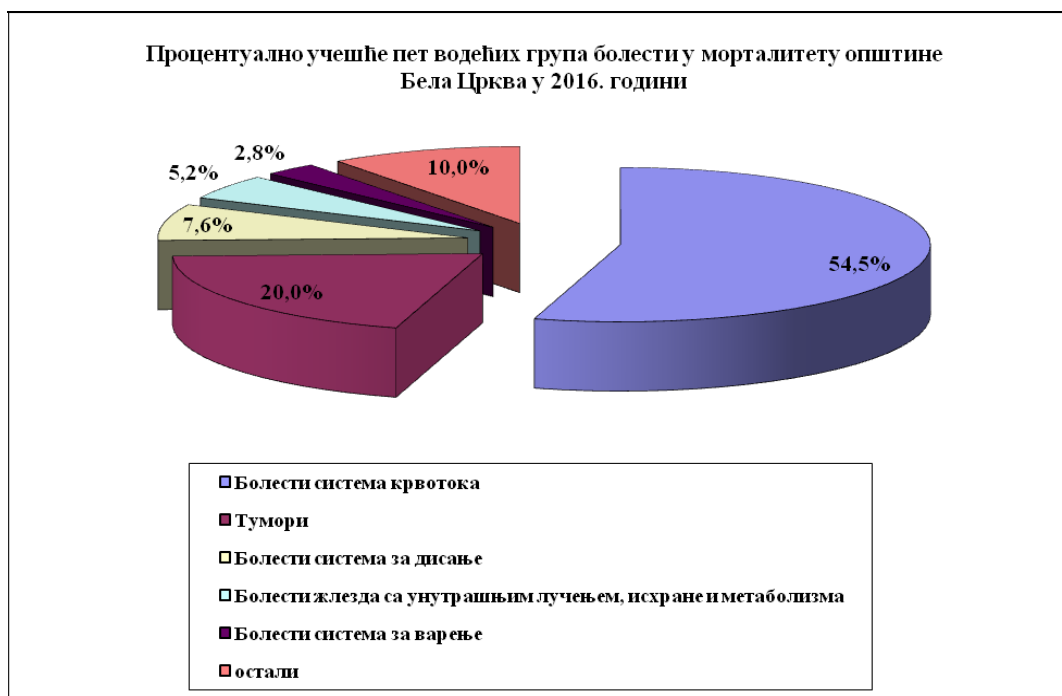

Водећа дијагноза у здравственој заштити жена у Белој Цркви су друга запаљења женских карличних органа. Болести дојке заузимају друго, болести климактеријума треће место, а упала грлића материце заузима четврто место. Друга обољења полно-мокраћног пута су на петом месту. Болести система за мокрење су на шестом месту, поремећаји менструације на седмом, а бенигни тумор дојке је на осмом месту; доброћудни тумори и тумори ин ситу су на деветом, а малигни тумор дојке на десетом месту.

Међу водећим дијагнозама у обољевању жена у Белој Цркви стопа обољевања је у периоду од 2009-2016. године у порасту код других запаљења женских карличних органа, болести дојке и других обољења полно-мокраћног пута. Код болести климактеријума стопа обољевања је у паду, док се код цервицитиса утери одржава на приближно истом нивоу, с тим да је постојао скок вредности у 2013. години.

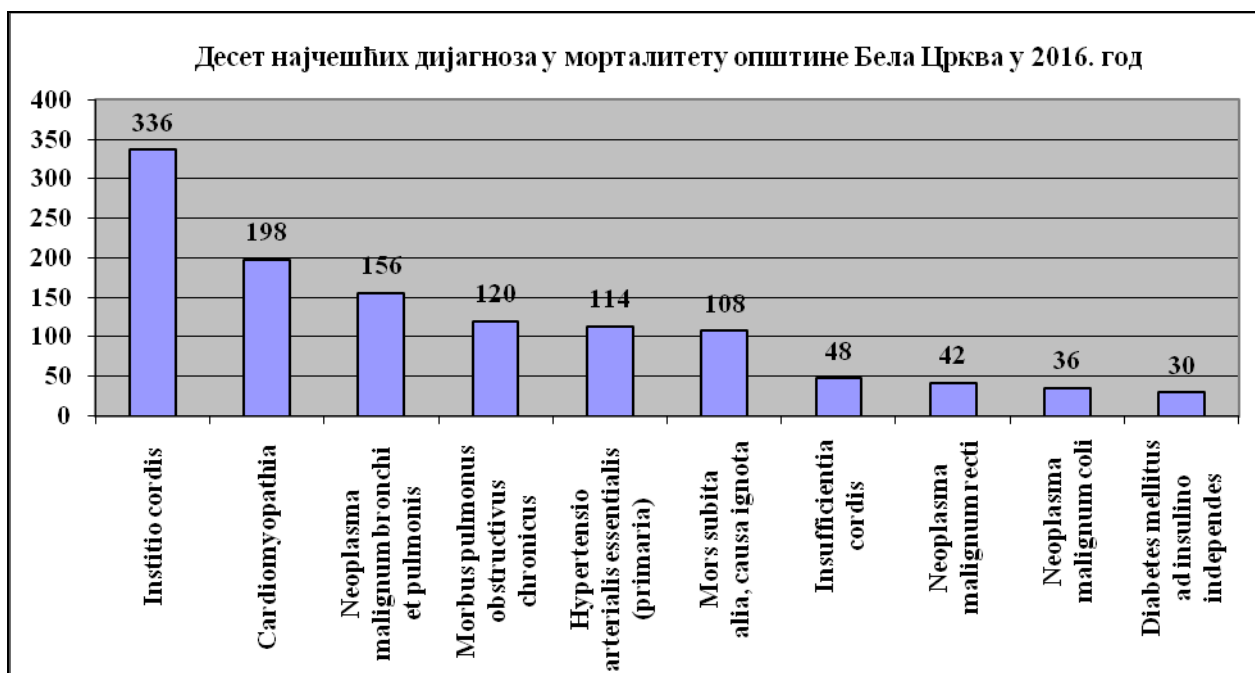
МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА

Водећи узроци умирања становништва општине Бела Црква у 2016. години су **болести система крвотока** са процентуалним учешћем од 54,5%.

На другом месту налазе **тумори** са 20,0%, а треће место припада **болестима система за дисање** са 7,6%. **Четврто место припада болестима жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** са учешћем од 5,2%, а на петом месту су **болести система за варење** са учешћем од 2,8%. Све остале групе болести чине 10% у морталитету одраслог становништва у Белој Цркви.

У периоду од 2009-2016. године у Белој Цркви запажа се пораст стопе умирања од болести система крвотока и тумора у 2016. години у односу на 2009. годину. Стопа умирања од болести система за дисање и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма такође се повећала током посматраног периода, док је смањена стопа умирања од болести система за варење.

Водеће дијагнозе у морталитету становништва Беле Цркве су срчани застој, кардиомиопатија, малигни тумори бронха и плућа и на четвртом месту неспецифична опструктивна болест плућа. Пето место припада повишеном крвном притиску, а шесто место заузима изненадна смрт непознатог узрока. Седмо место припада срчаној инсуфицијенцији. Малигни тумор ректума је на осмом, а дебелог црева на деветом месту. Десето место у морталитету становништва Беле Цркве заузима шећерна болест.

У периоду од 2009-2016. године у Белој Цркви је повећана стопа умирања од свих водећих узрока смрти односно: срчаног застоја, неспецифичне кардиомиопатије, малигног тумора бронха и плућа, неспецифичне опструктивне болести плућа и хипертензије.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у Белој Цркви карактеришу болести система крвотока и система за дисање. Водеће дијагноза у оквиру групе кардиоваскуларних болести је повишен крвни притисак непознатог узрока. Посматрано уназад осам година, стопа обољевања од хипертензије је у паду;

На трећем месту у морбидитету одраслих налазе болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма, а као најчешће заступљена дијагноза у оквиру ове групе истиче се шећерна болест, која због свог хроничног тока који је често праћен бројним компликацијама, има изузетан социјално-медицински значај. На четвртом месту се налазе болести мишићно-коштаног система и везивног ткива. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора заузимају високу пету позицију у обољевању одраслих становника општине Бела Црква.

Обољевање предшколске деце, као и школске деце у општини Бела Црква карактерише висок удео болести система за дисање и заразних и паразитарних болести. Код деце предшколског узраста повреде, тровања и последице деловања спољних фактора се налазе на петом, док су код школске деце на високом трећем месту. Висока стопа трауматизма сугерише да постоји неопходност ангажовања шире друштвене заједнице у циљу снижавања стопе трауматизма код школске деце.

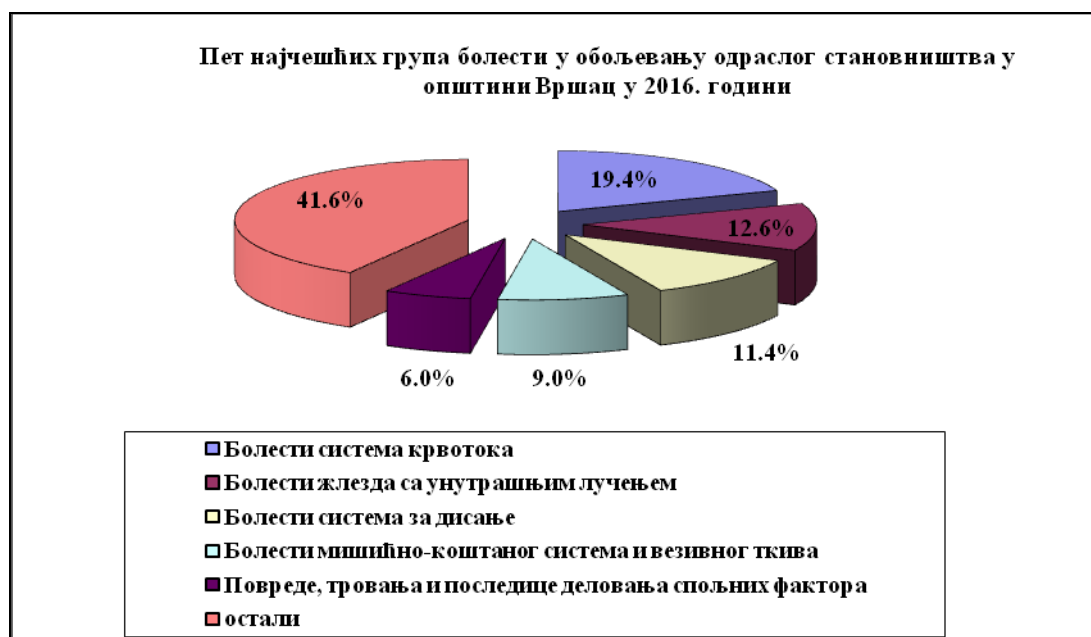
Обољевање жена у општини Бела Црква карактеришу болести мокраћно-полног система и тумори, док су на високом трећем месту болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма. Стопе болести мокраћно-полног система и тумора су у порасту током последњих осам година, а код болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма се бележи пад.

У периоду од 2009-2016. године становништво у Белој Цркви је најчешће умирало од болести система крвотока, тумора и болести система за дисање, а стопе морталитета код ове три гупе болести су у порасту. Водеће дијагнозе у морталитету становништва Беле Цркве су срчани застој, кардиомиопатија и малигни тумор бронха и плућа.

6. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА ВРШЦА

6.1. Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Вршац налазе се **болести система крвотока** (19,4%), друго место припада **болестима жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** (12,6%), а на трећем месту су **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 11,4%.

Четврто место заузимају **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** (9,0%), док су на петом месту **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (6,0%). Све остале групе болести чине 41,6% у обољевању одраслог становништва у Вршцу.

Стопе обољевања одраслог становништва код свих пет група болести које су водећи узроци обољевања су у порасту у периоду од 2009-2016. године.

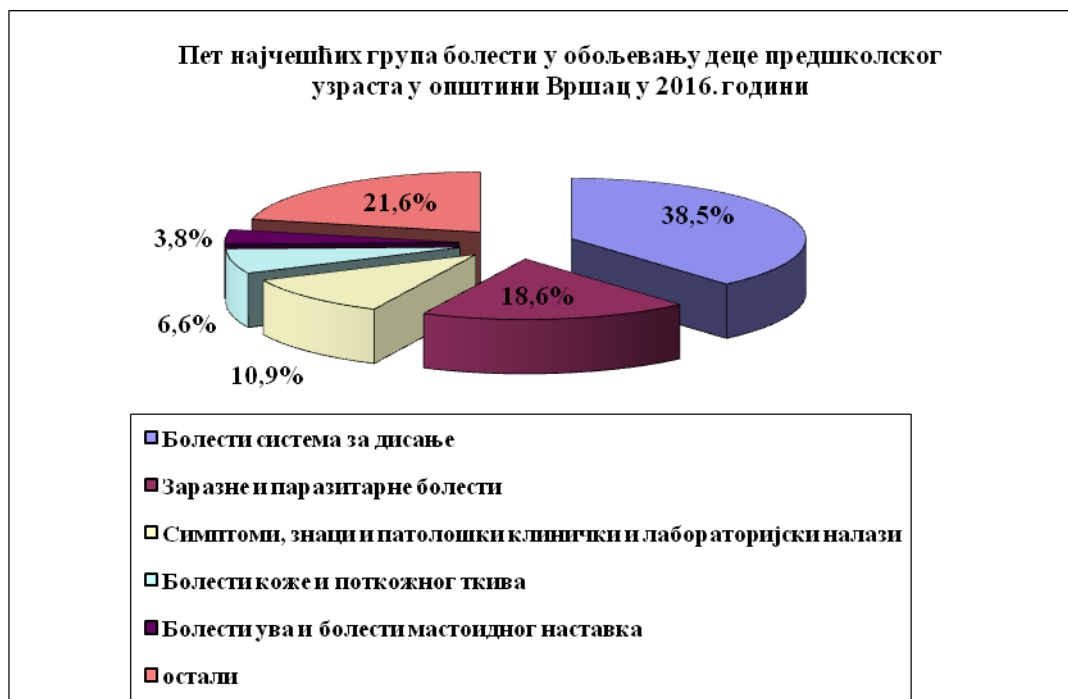

Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Вршцу током 2016. године је повишен крвни притисак непознатог узрока. Затим следе на другом и трећем месту шећерна болест и друга обољења леђа. На високом четвртом месту су друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. Пето место припада акутној упали ждрела и тонзила, а шесто поремећајима расположења. Акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације заузимају седмо место, док су други поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма на осмој позицији. На деветом месту налазе друге болести коже и поткожног ткива, а друге вирусне болести су на десетом месту у морбидитету одраслих становника Вршца.

Свих пет водећих дијагноза у обољевању одраслог становништва у Вршцу су у порасту у односу на 2009. годину (есенцијална артеријска хипертензија, дијабетес мелитус, друга обољења леђа, друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде и акутне упале ждрела и тонзила).

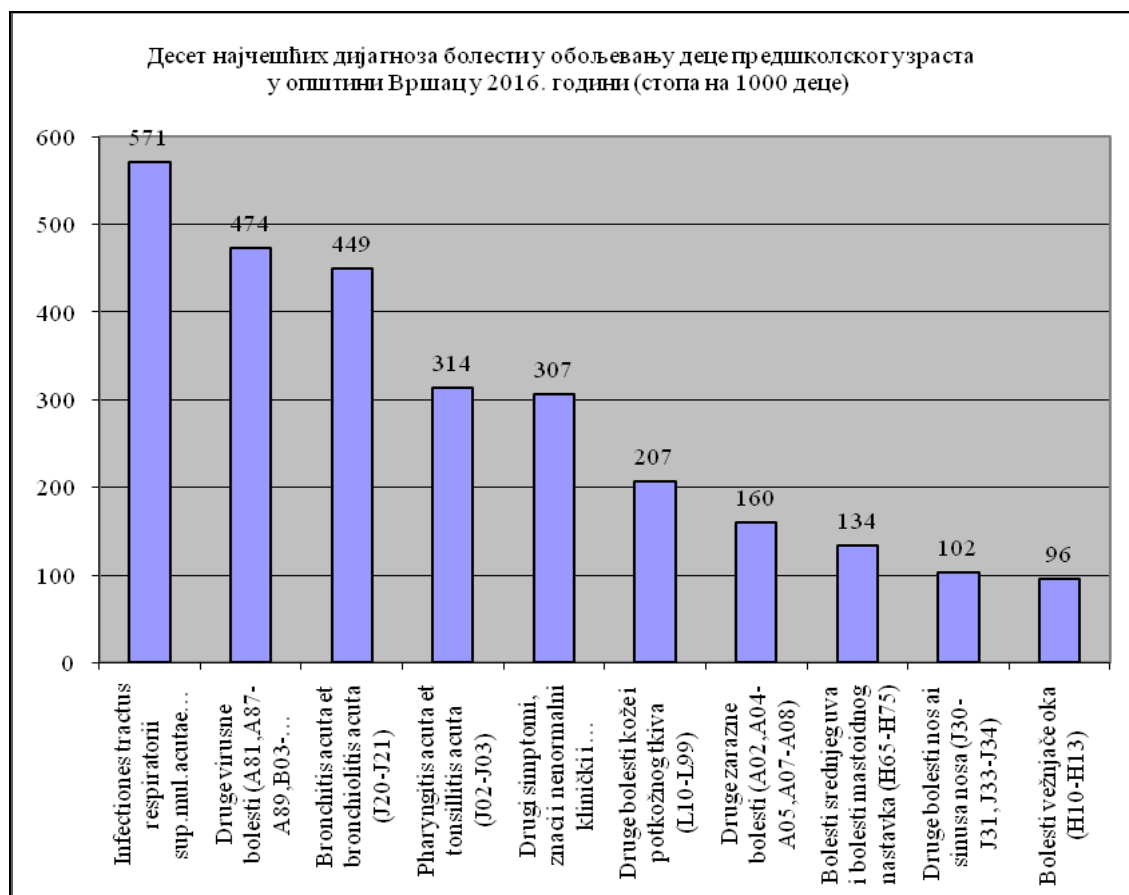
6.2. Обољевање предшколске деце

Анализа обољевања предшколске деце у Вршцу по групама болести, показује да предшколска деца у Вршцу најчешће обољевају од **болести система за дисање** (38,5%).

На другом месту су **заразне и паразитарне болести** (18,6%). На трећем месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (10,9%). Овај податак указује да је неопходно унапредити квалитет рада у здравственој заштити предшколске деце. Четврто место припада **болестима коже и поткожног ткива** (6,6%), а пето **болестима ува и мастоидног наставка** (3,8%). Све остале групе болести чине 21,6% у морбидитету деце предшколског узраста у општини Вршац.

Приметно је да је стопа обољевања код болести система за дисање у паду током последњих осам година, као и код болести болести ува и мастоидног наставка. Код заразних и паразитарних болести, симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза и болести коже и поткожног ткива евидентан је пораст стопе у наведеном периоду.

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце доминирају акутне инфекције горњег респираторног тракта неозначене локализације и друге вирусне болести. Треће место припада акутној упали бронха и бронхиола, а четврто акутној упали ждрела и крајника. На петом месту су други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, а на шестом су друге болести коже и поткожног ткива. Друге заразне болести налазе се на седмом месту, а осмо припада болестима средњег ува и мастоидног наставка, док друге болести носа и синуса носа заузимају девето место. Болести вежњаче ока на десетом су месту водећих дијагноза код предшколске деце у Вршцу.

У периоду од 2009-2016. године у обољевању деце предшколског узраста у Вршцу бележи се пораст акутних инфекција горњег респираторног тракта неозначене локализације и акутног бронхитиса и бронхиолитиса, као и код других симптома, знака и ненормалних клиничких и лабораторијских налаза. Током последњих осам година су у паду стопе обољевања код других вирусних болести и акутне упале ждрела и тонзила.

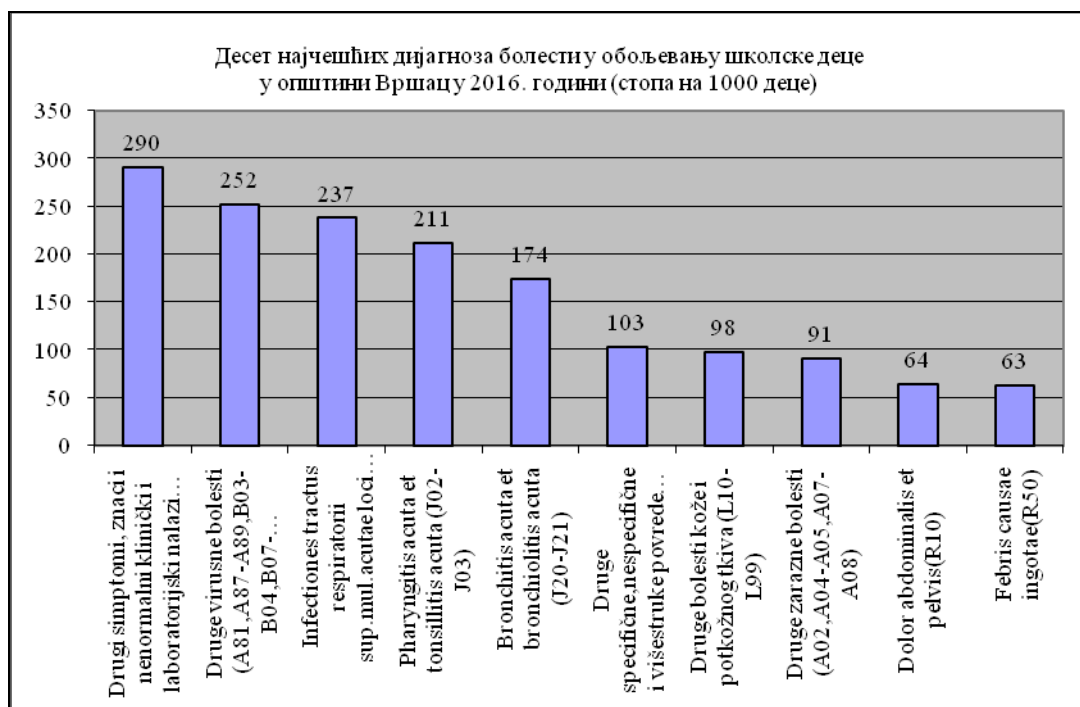
6.3. Обољевање школске деце

Анализа обољевања школске деце у Вршцу по групама болести, показује да школска деца најчешће обољевају од **болести система за дисање** (30,9%).

На другом месту у обољевању школске деце у општини Вршац су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (16,9%); индиректно овај податак сугерише да је потребно побољшати квалитет рада у здравственој заштити школске деце. На трећем и четвртном месту су **заразне и паразитарне болести** (15,7%) и **болести коже и поткожног ткива** (6,3%), а на петом су **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (6,1%), што указује да је неопходно ангажовање шире друштвене заједнице у циљу смањења стопе повређивања код школске деце. Све остале групе болести чине 24% у морбидитету деце школског узраста у општини Вршац.

Болести система за дисање су у порасту у периоду од 2009.-2014. године, а у 2016. се уочава пораст у односу на претходну годину. Заразне и паразитарне болести су варирале са годинама, а у 2017. години имају пад у односу на предходну, а пораст стопе обољевања у односу на на 2009. годину. Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази су у порасту у односу на 2009. годину, а запажа се и благи пораст стопе обољевања код повреда, тровања и последица деловања спољних фактора. Уочљиво је да је стопа обољевања код болести коже и поткожног ткива у порасту у односу на 2009. годину.

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету школске деце у Вршцу доминирају симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази, друге вирусне болести, вишеструке инфекције горњих респираторних путева и акутна упала ждрела и крајника. На петом месту су акутни бронхитис и бронхиолитис. Специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде, друге болести коже и поткожног ткива и друге заразне болести, такође спадају међу првих десет најчешћих дијагноза болести. Девето и десето место припадају болу у стомаку и температури непознатог узрока.

У периоду од 2009-2016. године запажа се варирање стопе обољевања код деце школског узраста од других вирусних болести. У истом периоду примећује се пораст стопе обољевања од других симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, затим инфекција горњих партија дисајних путева и акутних бронхитиса и бронхиолитиса. Значајно је да је међу водећим дијагнозама у обољевању деце школског узраста присутан пад стопе обољевања од акутних упала ждрела и крајника.

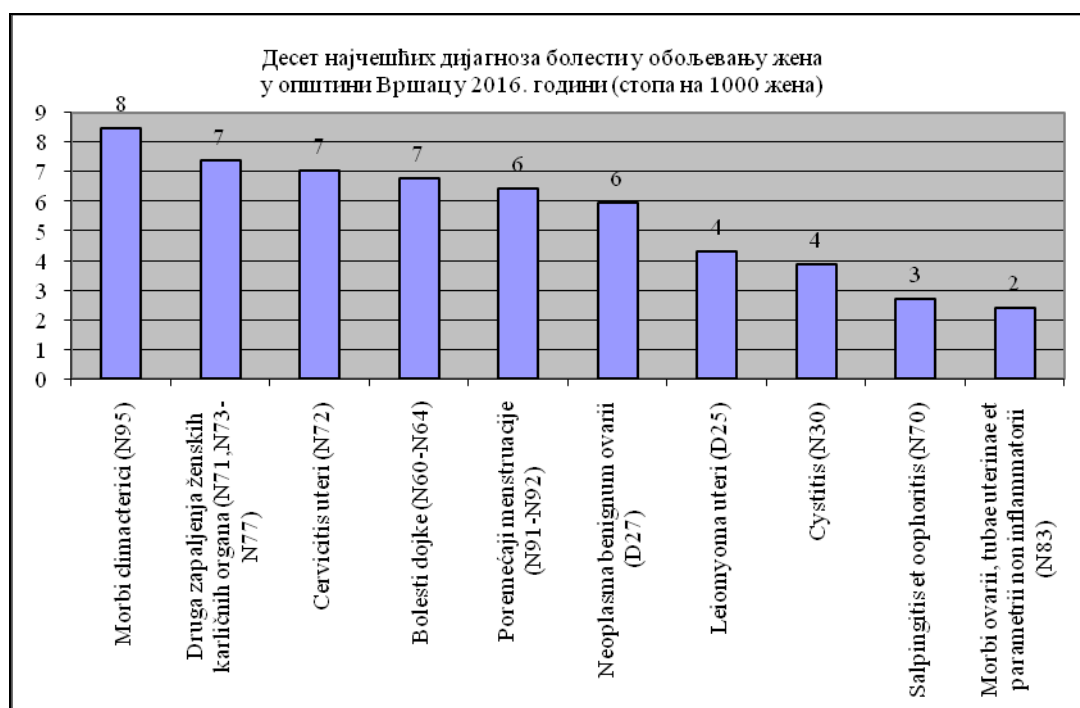
6.4. Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Вршац према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** са процентуалним учешћем од 70,8% водећи узрок обољевања женске популације.

Друго место припада групи **тумора** (16,3%), а треће место заузимају **заразне и паразитарне болести** (1,7%).

Током последњих осам година приметно је да је стопа обољевања у паду код све три водеће групе болести.

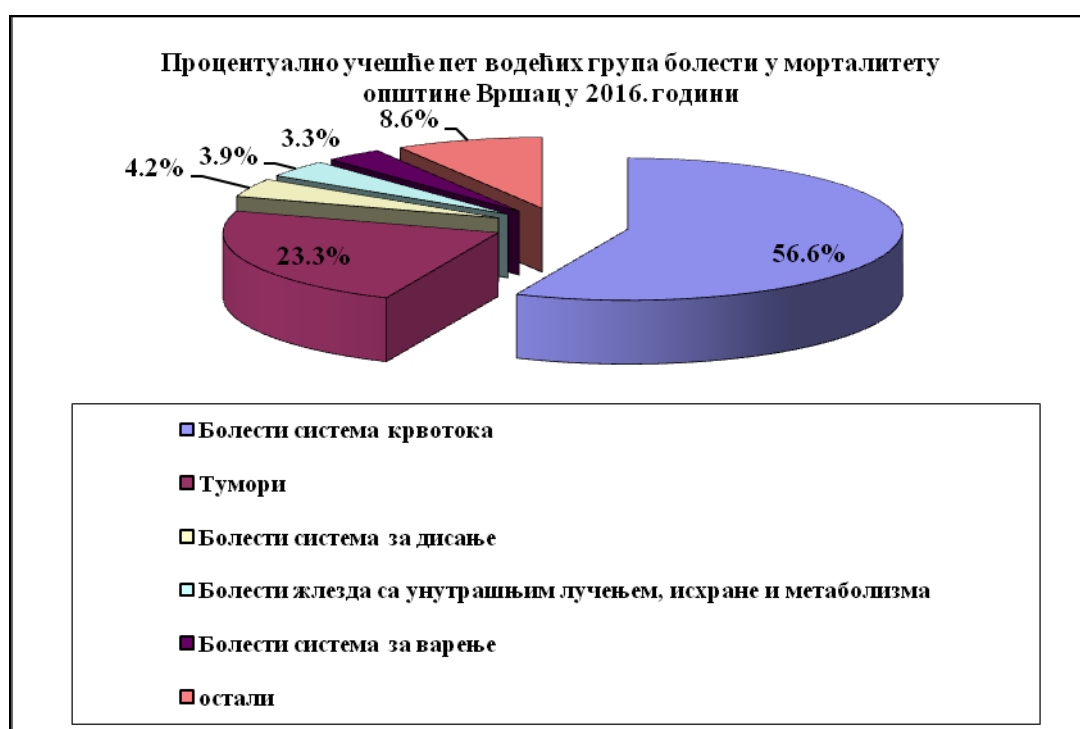
Водеће дијагнозе у здравственој заштити жена у Општини Вршац су болести климактеријума и друга запаљења женских карличних органа, а затим следи упала грлића материце. На четвром и петом месту су болести дојке и поремећаји менструалног циклуса. Доброћудни тумори јајника и тумори мишића материце заузимају шесто и седмо

место. Акутне упале мокраћне бешике, упала јајника и јајовода и незапаљенске болести јајника, јајовода и параметријума су на осмом, деветом и десетом месту.

Међу водећим дијагнозама у обољевању жена у Вршцу, код болести климактеријума, других запаљења женских карличних органа, упале грлића материце, поремећаја менструације и болести дојке стопа обољевања је у опадању односу на 2009. годину.

МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ ВРШАЦ

Водећа места у морталитету општине Вршац имају **болести система крвотока** (56.6%) и **тумори** (23.3%). На трећем и четвртном месту налазе се **болести система за дисање** (4,2%) и **болести жлезда са унутрашњим лучењем** (3,9%), док су **болести система за варење** на петом месту (3,3%).

Све остале групе болести чине 8,6% у морталитету становништва у Вршцу.

У периоду од 2009. до 2016. године стопа морталитета код болести система крвотока и тумора се повећала, док су стопе морталитета код остале три водеће групе (болести система за дисање, болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма и симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази) прилично уједначене.

Међу десет најчешћих дијагноза болести које узимају учешће у морталитету у општини Вршац, на првом месту је неспецифична кардиомиопатија, следи повишен крвни притисак непознатог узрока, па неспецифични инфаркт мозга. На четвртном месту је неспецифична слабост срца, на петом изненадна смрт непознатог узрока, а на шестом месту је малигни тумор бронха и плућа. На седмом и осмом месту су инсулин независни дијабетес мелитус и акутни инфаркт миокарда. Злоћудни тумор дојке и опструктивна болест плућа су на деветом и последњем десетом месту.

Посматрајући период од 2009-2016. године примећује се да је у Вршцу током 2016. године повећана стопа умирања од застојне кардиомиопатије, повишеног крвног притиска непознатог узрока, неспецифичног инфаркта мозга и изненадне смрти непознатог узрока у односу на 2009. годину. Запажа се да је стопа умирања од неспецифичне слабости срца нижа у 2016. години у односу на 2009. годину.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у Вршцу карактеришу болести система крвотока. Највишу стопу обољевања у оквиру ове групе болести има повишен крвни притисак непознатог узрока и поређењем са протеклих осам година запажа се у 2016. пад стопе у односу на претходну годину, а пораст у односу на 2009. годину. На другом месту су болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма и примећује се пораст стопе обољевања у посматраном периоду. На трећем месту су болести система за дисање, са највишом стопом обољевања од акутне упале ждрела и тонзила, а у претходних осам година стопа обољевања је код ове групе болести била у благом порасту.

Обољевање предшколске деце у Вршцу карактерише висок удео болести система за дисање; њихова стопа обољевања је у паду у односу на почетак посматраног периода; код заразних и паразитарних болести стопа морбидитета се повећава током осам последњих година. У првих пет водећих група болести налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази и запажа се да су њихове стопе имале високе вредности у последњој години. Овај податак сугерише да је неопходно побољшати квалитет рада у здравственој заштити предшколске деце, а у циљу ефикасније дијагностике.

Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора налазе се на петом месту у обољевању школске деце у Вршцу. Висока стопа трауматизма говори о неопходности ангажовања шире друштвене заједнице у циљу снижавања ових показатеља код школске деце. У првих пет водећих група болести у морбидитету школске деце налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази, и запажа се да су њихове стопе имале високе вредности у 2012. и 2014. години да би се тренд пораста наставио и у 2016. години.

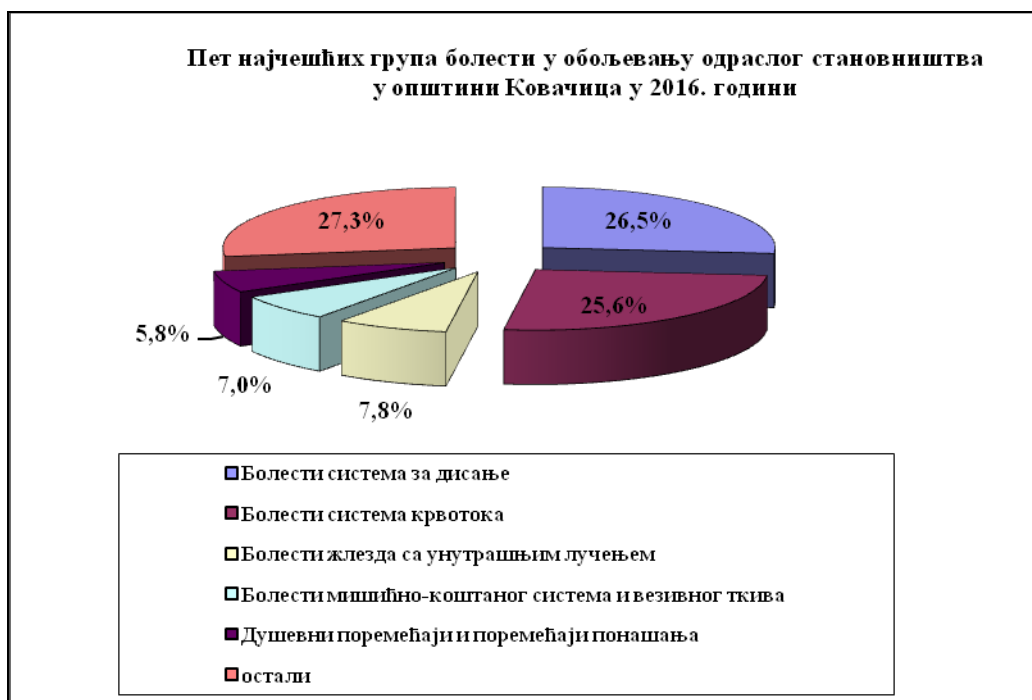
Обољевање жена у општини Вршац одређују болести које су везане за пол и репродуктивну функцију жена. Болести мокраћно-полног система су на првом, тумори на другом, а заразне и паразитарне болести на трећем месту.

У периоду од 2009-2016. године у општини Вршац је повећана стопа умирања од болести система крвотока и тумора. Водеће дијагнозе у морталитету становништва у Вршцу у овом периоду су неспецифична кардиомиопатија, повишен крвни притисак непознатог узрока и неспецифични инфаркт мозга.

7. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА КОВАЧИЦЕ

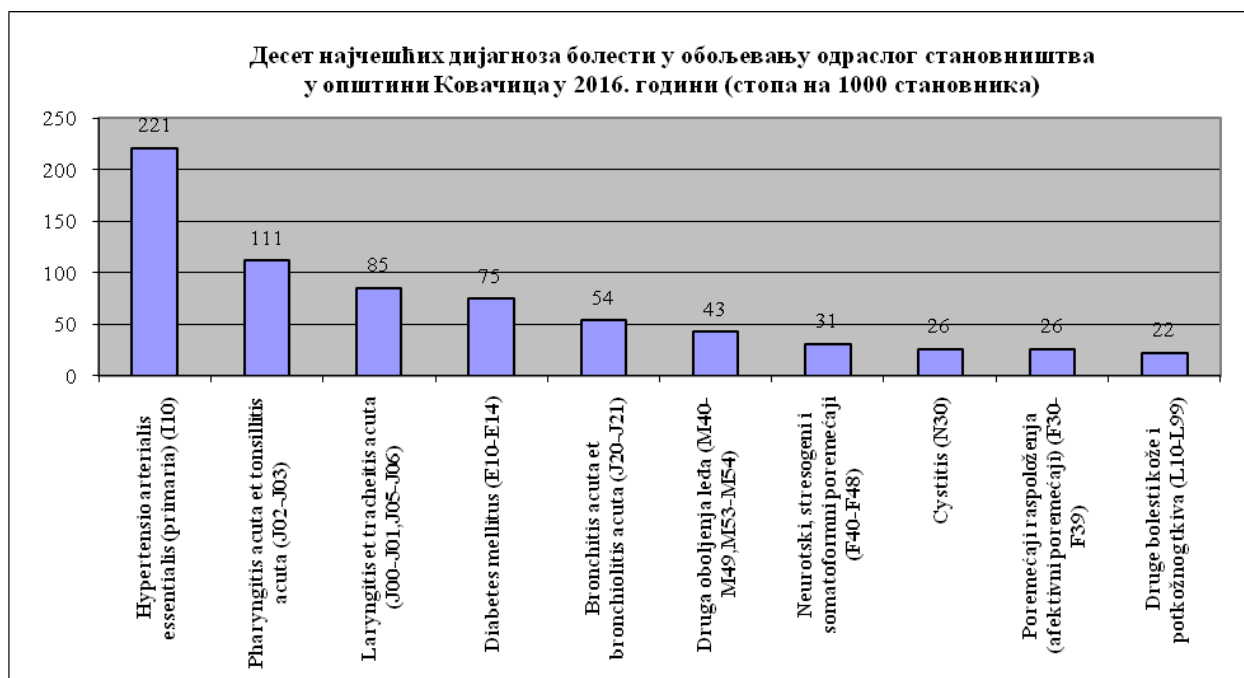
7.1 Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Ковачица налазе се **болести система за дисање (26,5%)**, друго место припада **болестима система крвотока (25,6%)**, а на трећем месту су **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** и са процентуалним учешћем од 7,8%.

На четвртом и петом месту су **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** (7,0%) и **душевни поремећаји и поремећаји понашања** са 5,8% процентуалног учешћа. Све остале групе болести чине 27,3% у обољевању одраслог становништва у Ковачици.

Код болести система за дисање које су на првом месту у обољевању одраслих становника у Ковачици стопа обољевања је у паду, а стопа обољевања код болести система крвотока, које су на другом месту је у порасту од 2009. до 2016. године. Код болести мишићно коштаног и везивног ткива стопа обољевања бележи пад у посматраном периоду. Запажа се и да је стопа обољевања код болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма у порасту до 2014. а у 2015. години постоји пад, а у 2016. поновни пораст. Код душевних поремећаја и поремећаја понашања примећује се пад стопе обољевања у периоду од осам посматраних година.

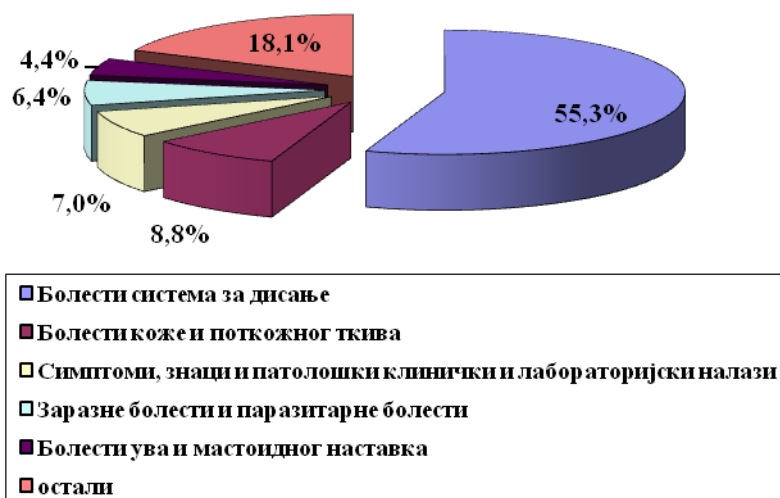
Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Ковачици током 2016. године је повишен крвни притисак непознатог узрока. Затим следе акутне упале грла и крајника, док је на високом трећем месту акутно запаљење гркљана и душника. Четврто место припада шећерној болести. Акутни бронхитис и бронхиолитис заузима пето, а друга обољења леђа шесто место. Значајно је да неуротски, стресогени и телесно манифестни поремећаји заузимају седмо место у обољевању одраслих у Ковачици. Акутне упале мокраћне бешике су на осмом месту. Девето место припада поремећајима расположења, док су друге болести коже и поткожног ткива на десетом месту у листи десет водећих дијагноза у обољевању одраслих у Ковачици.

Посматрајући водеће дијагнозе у Ковачици у периоду од 2009-2016. године, примећује се да је стопа обољевања од повишеног крвног притиска непознатог узрока, акутне упала гркљана и душника и шећерне болести, повећана, не рачунајући 2015. годину што се тиче шећерне болести, у којој је смањена, а стопа обољевања је у паду код акутне упале ждрела и крајника, као и код акутног бронхитиса и бронхиолитиса.

7.2. Обољевање предшколске деце

Анализа обољевања предшколске деце у општини Ковачица по групама болести, показује да предшколска деца у овој општини најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 55,3%.

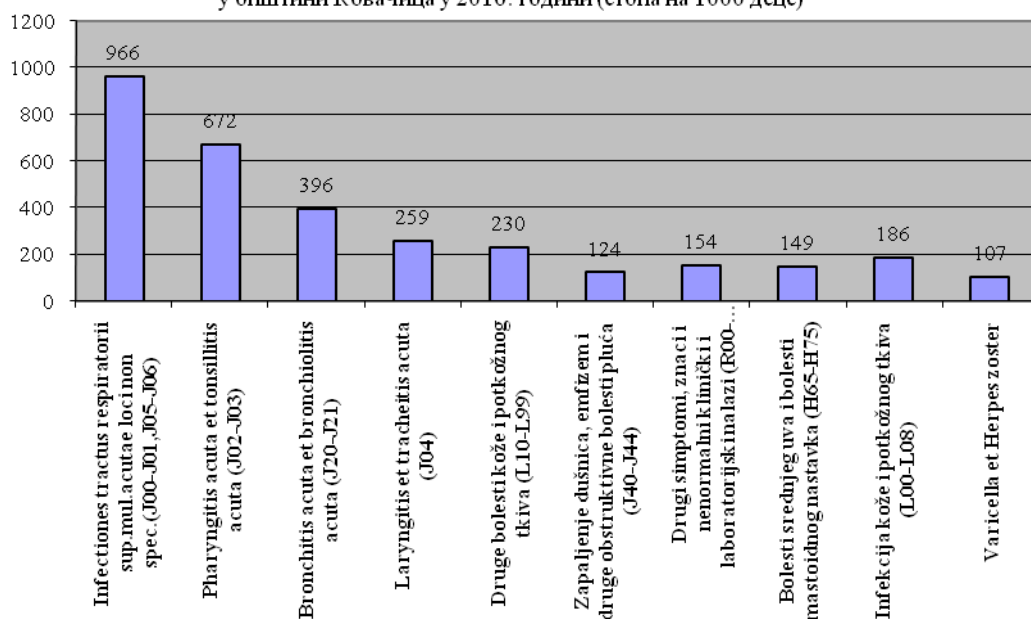
Пет најчешћих група болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Ковачица у 2016. години

На другом и трећем месту су **болести коже и поткожног ткива** (8,8%) и **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** са процентуалним учешћем од 7,0%, а на четвртном су **заразне и паразитарне болести** са процентуалним учешћем од 6,4%. На петом месту су **болести уха и мастоидног наставка** (4,4%). Све остале групе болести чине 18,1% у обољевању предшколске деце у Ковачици.

Посматрано у периоду од 2009. до 2016. године запажа се пораст болести система за дисање до 2011. године, после чега следи прво нагли а затим постепени пад и поновни пораст у 2016. години. Болести коже и поткожног ткива, симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази и заразне и паразитарне болести су у порасту у поређењу са 2009. годином, а болести уха и мастоидног наставка су у паду.

Десет најчешћих дијагноза болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Ковачица у 2016. години (стопа на 1000 деце)

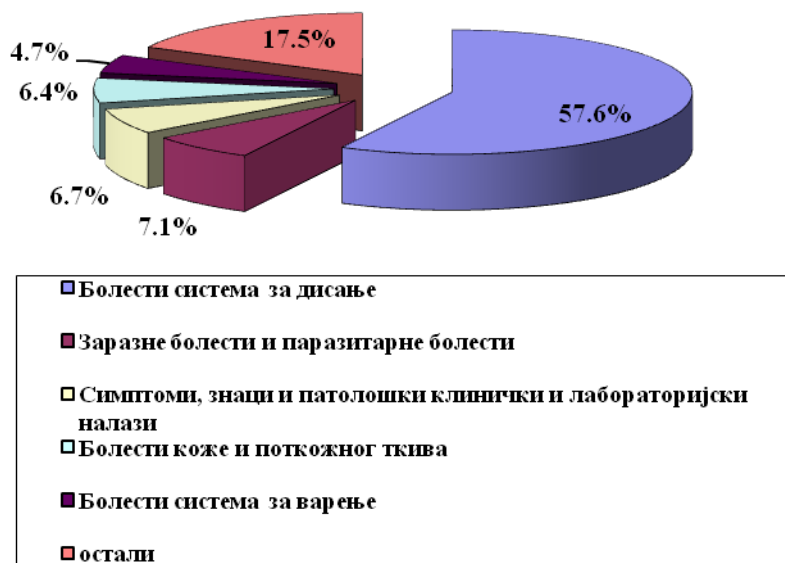
Међу десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце у Ковачици на прва три места налазе се акутне болести горњих и доњих партија респираторног тракта, акутне упале ждрела и тонзила и акутни бронхитис и бронхиолитис. Акутна упала ларинкса и душника заузима четврто место, а на петом месту су друге болести коже и поткожног ткива; ради се о болестима брзог тока и добре прогнозе, које уколико се адекватно лече, не остављају последице по здравље пацијента. На шестом месту су запаљење душница, емфизем и обструктивне болести плућа, хроничне болести са великим социомедицинским значајем, јер често могу да оставе битне последице по здравље појединца. На седмом месту су симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази. У најчешће дијагнозе код најмлађе категорије становништва у Ковачици спадају и болести средњег ува и мастоидног наставка које су на осмом месту, инфекције коже и поткожног ткива на деветом и на десетом месту су варицела и херпес зостер.

Стопа обољевања је у порасту код акутних инфекција горњег респираторног тракта у интервалу од 2009. до 2016. године, не рачунајући 2011. када је стопа имала највишу вредност. Код акутне упале ждрела и крајника, акутног бронхитиса и бронхиолитиса, као и код акутне упале ларинкса и трахеје стопа обољевања је била у порасту током прве половине интервала, а затим се бележи пад. Код других болести коже и поткожног ткива вредности за стопу обољевања варирају од године до године.

7.3. Обољевање школске деце

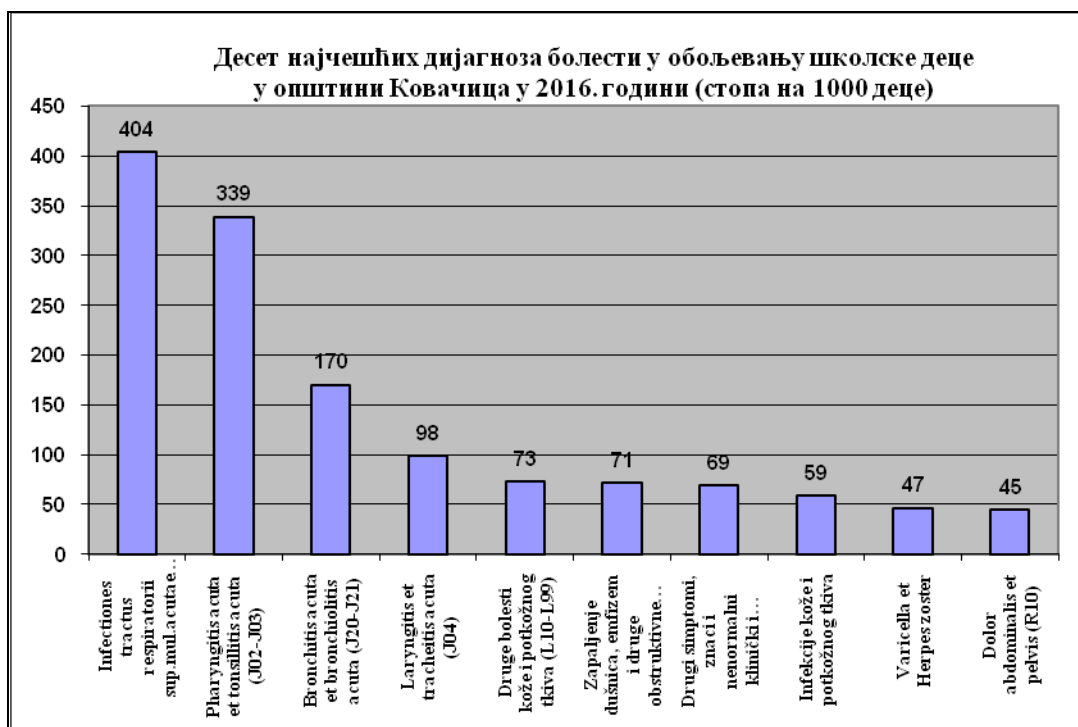
Анализа обољевања школске деце у општини Ковачица по групама болести, показује да школска деца у овој општини, као и у осталим општинама Јужнобанатског округа најчешће оболевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 57,6%.

Пет најчешћих група болести у обољевању школске деце у општини Ковачица у 2016. години

Друго и треће место заузимају **заразне и паразитарне болести и симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** са процентуалним учешћима од 7,1% и 6,7%. Четврто место у морбидитету школске деце у општини Ковачица припада **болестима коже и поткожног ткива** (6,4%), док су на петом **болести система за варење** (4,7%).

У периоду од 2009. до 2013. године запажа се знатан пораст болести система за дисање да би у 2014. и 2015. дошло до пада стопе обољевања, а у 2016. години је стопа скоро идентична као и у 2015. години. И код осталих водећих група болести (болести коже и поткожног ткива, симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази, заразне и паразитарне болести и болести система за варење) такође постоји пораст у стопи обољевања.

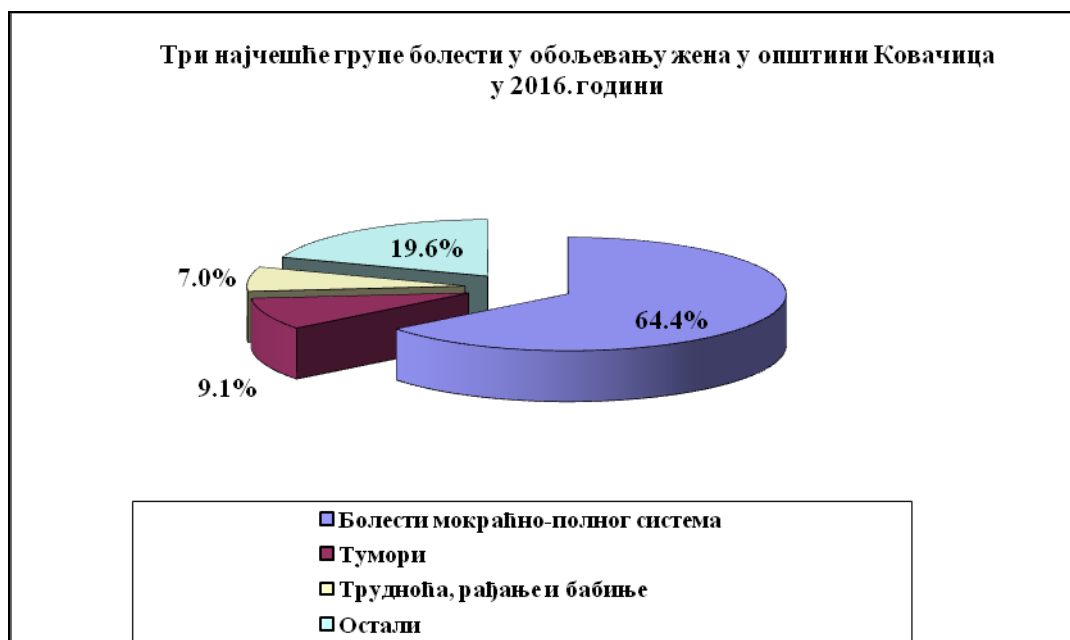

Четири најчесталије дијагнозе болести међу десет водећих у обољевању школске деце у Ковачици су акутне болести респираторног тракта, које су брзог тока и добре прогнозе, те самим тим немају већи социомедицински значај. Затим следе друге болести коже и поткожног ткива на петом месту. Високо шесто место заузимају запаљење душница, емфизем и друге опструктивне болести плућа, на седмом месту су симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, док су на осмом месту инфекције коже и поткожног ткива. На деветом месту су варицела и херпес зостер, а на десетом је бол у стомаку и карлици.

У периоду од 2009. до 2016. године код деце школског узраста у општини Ковачица запажа се пораст стопе обољевања код свих пет најчешћих дијагноза болести.

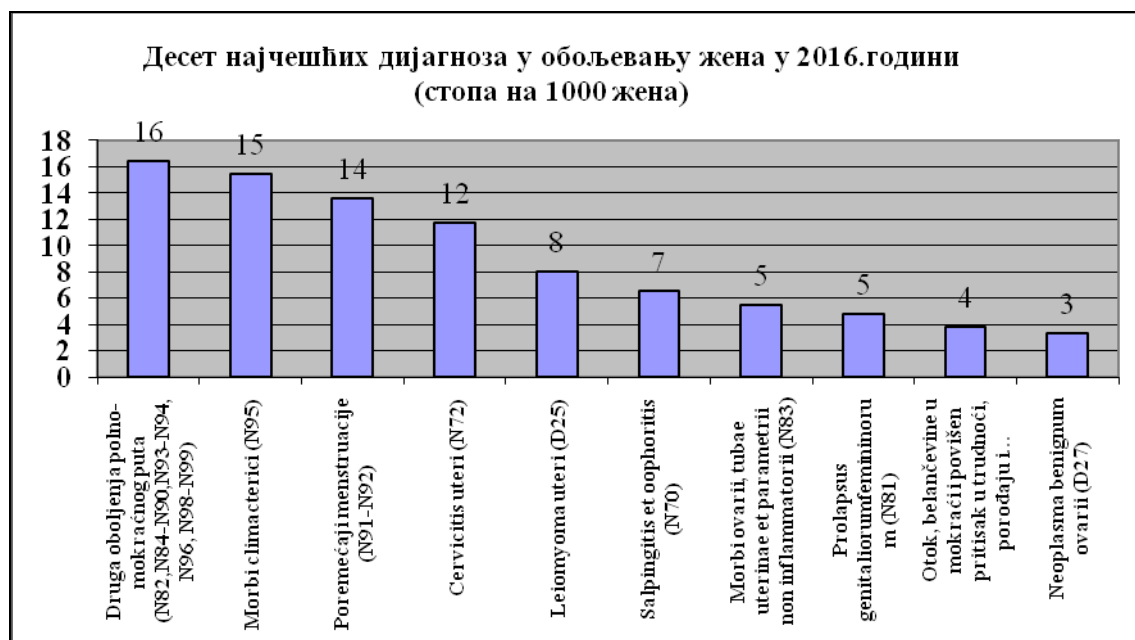
7.4. Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Ковачица показује да су **болести мокраћно-полног система** водећи узрок обољевања женске популације са процентуалним учешћем од 64,4%.

Друго место припада групи **тумора** са процентуалним учешћем од 9,1 %. На трећем месту су **трудноћа, рађање и бабиње** са 7,0%.

Током последњих осам година приметно је да је стопа обољевања у паду код болести мокраћно-полног система. Пад стопе постоји и код групе трудноћа, рађање и бабиње. Стопа обољевања је у односу на 2009. годину виша, а у односу на 2015. годину нижа код групе тумора.

Међу десет најчешћих дијагноза у обољевању жена у општини Ковачица на првом месту су друга обољења полно-мокрачног пута, на другом су болести климактеријума, а на трећем поремећаји менструације. На четвртном месту је упала грлића материце, затим

следе: доброћудни тумор мишића материце, упале јајника и јајовода, незапаљенске болести јајника, јајовода и параметријума, пролапс полних органа жене, оток, беланчевине у мокраћи и повишен притисак у трудноћи, порођају и порођајном периоду и бенигни тумори јајника.

У периоду од 2009. до 2016. године у општини Ковачица запажа се пад стопе обољевања код свих пет најчешћих дијагноза болести у обољевању жена.

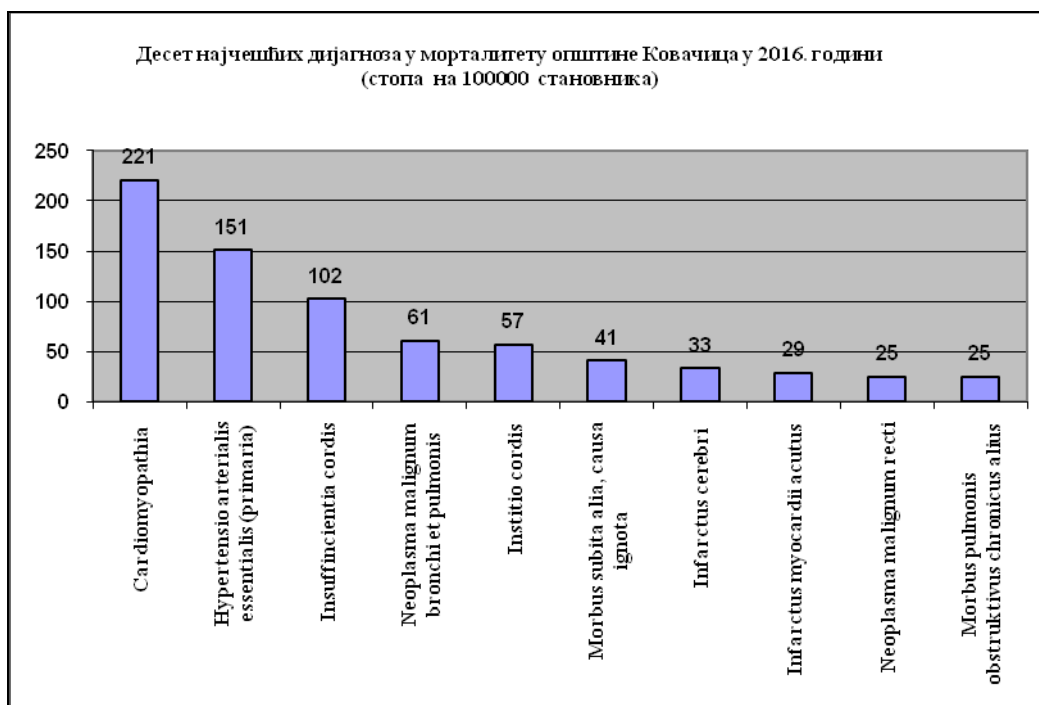
МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ КОВАЧИЦА

Водећи узроци умирања становништва општине Ковачица у 2016. години су **болести система крвотока (57,9%)** и **тумори (21,7%)**.

Треће место припада **болестима система за дисање (5,6%)**, а на четвртом су **болести система за варење (5,4%)**. Пето место заузимају са процентуалним учешћем од 2,1% **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма**.

Посматрано уназад од 2009. године, стопа морталитета у општини Ковачица повећана је код болести система крвотока, тумора и болести система за дисање, као и код болести система за варење и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

Meђу десет најчешћих дијагноза болести које узимају учешће у mortalитету у општини Ковачица, на прва два места су неспецифична кардиомиопатија, повишен крвни притисак непознатог порекла, затим следе на трећем и четвртном месту срчана инсуфицијенција и малигни тумор бронха и плућа. На петом месту је срчани застој, на шестом изненадна смрт непознатог узрока, а на седмом неспецифични моздани инфаркт. На осмом месту је акутни инфаркт срца, а на деветом малигни тумор ректума. Десето место заузима хронична опструктивна болест плућа.

Стопа mortalитета код пет најчешћих дијагноза у 2016. години, а у односу на 2009. годину је у порасту код застојне кардиомиопатије, повишеног крвног притиска непознате етиологије, неспецифичне срчане инсуфицијенције и малигног тумора бронха и плућа, док је стопа mortalитета код срчаног застоја у опадању.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у општини Ковачица карактеришу болести система за дисање на првом месту у листи обољевања и запажен је њихов пад у односу на претходне године. Најчешћа дијагноза у обољевању код одраслих је повишен крвни притисак непознатог узрока, чију је стопу обољевања могуће снижити мерама превенције. Важно је истаћи да душевни поремећаји и поремећаји понашања улазе у првих пет водећих група болести у обољевању одраслих становника општине Ковачица.

Обољевање предшколске деце у општини Ковачица карактеришу болести система за дисање и током претходних година запажа се њихов пораст. На трећем месту у

обољевању предшколске деце у Ковачици налазе се симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, што указује да је неопходно унапредити квалитет рада у здравственој заштити најмлађих.

Код деце школског узраста у општини Ковачица у периоду од 2009. до 2016. године доминирају болести система за дисање чија стопа обољевања има тренд опадања последње три године и које због брзог тока и добре прогнозе немају већи социомедицински значај.

Обољевање жена у општини Ковачица карактеришу болести мокраћно-полног система, и запажа се да је њихова стопа нижа у односу на последње две године, а група трудноће, рађања и бабиња су на другом месту, и запажа њихов пад у односу на 2015. годину, као и у односу на 2009. годину.

Међу десет најчешћих дијагноза болести које узимају учешће у морталитету у општини Ковачица, на првим местима су неспецифична кардиомиопатија, повишен крвни притисак непознатог порекла и неспецифична срчана инсуфицијенција. У периоду од 2009-2016. године у општини Ковачица је знатно повећана стопа умирања од свих пет водећих група болести: болести кардиоваскуларног система, тумори, болести система за дисање, болести система за варење и жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

8. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА КОВИНА

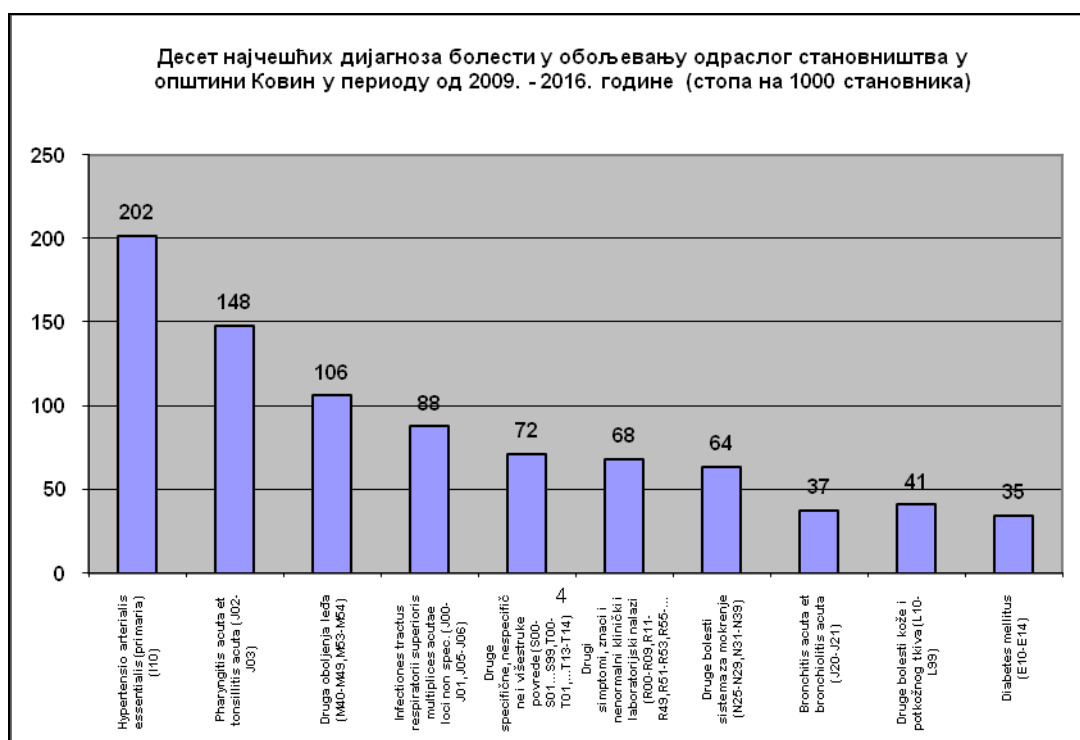
8.1. Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Ковин налазе се **болести система за дисање (20,9%)**, друго место припада **болестима система крвотока (18,3%)**, а на трећем месту су **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** са процентуалним учешћем од 10,7%.

Четврто место заузимају **болести мокраћно полног система** (6,8%), док су на петом месту **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (6,5%). Све остале групе болести чине 36,7% у обољевању одраслог становништва у Ковину.

У периоду од 2009-2016. године у паду је стопа обољевања код болести система за дисање да би 2015. дошло до скока, а у 2016. години до пада вредности. Код болести коштано-мишићног система постоји благи пад стопе у посматраном периоду. Стопа обољевања је у порасту код болести система крвотока, болести мокраћно полног система и групе симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза.

Међу десет најчешћих дијагноза болести у обољевању одраслог становништва у општини Ковин, прво место припада повишеном крвном притиску непознатог порекла, друго акутним упалама ждрела и тонзила, треће другим обољењима леђа, а четврто место припада вишеструким, акутним инфекцијама горњих дисајних путева. На петом месту су специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде, затим следе симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази; друге болести система за мокрење заузимају седмо, а акутне упале душника и душница осмо место. На деветом месту су друге болести коже и поткожног ткива, а на десетом шећерна болест.

Анализом од 2009. до 2016. године код одраслог становништва у општини Ковин запажа се пораст стопе морбидитета код повишеног крвног притиска, акутних инфекција горњих делова дисајних путева без одређене локализације и других неспецифичних и вишеструких повреда.

8.2. Обољевање предшколске деце

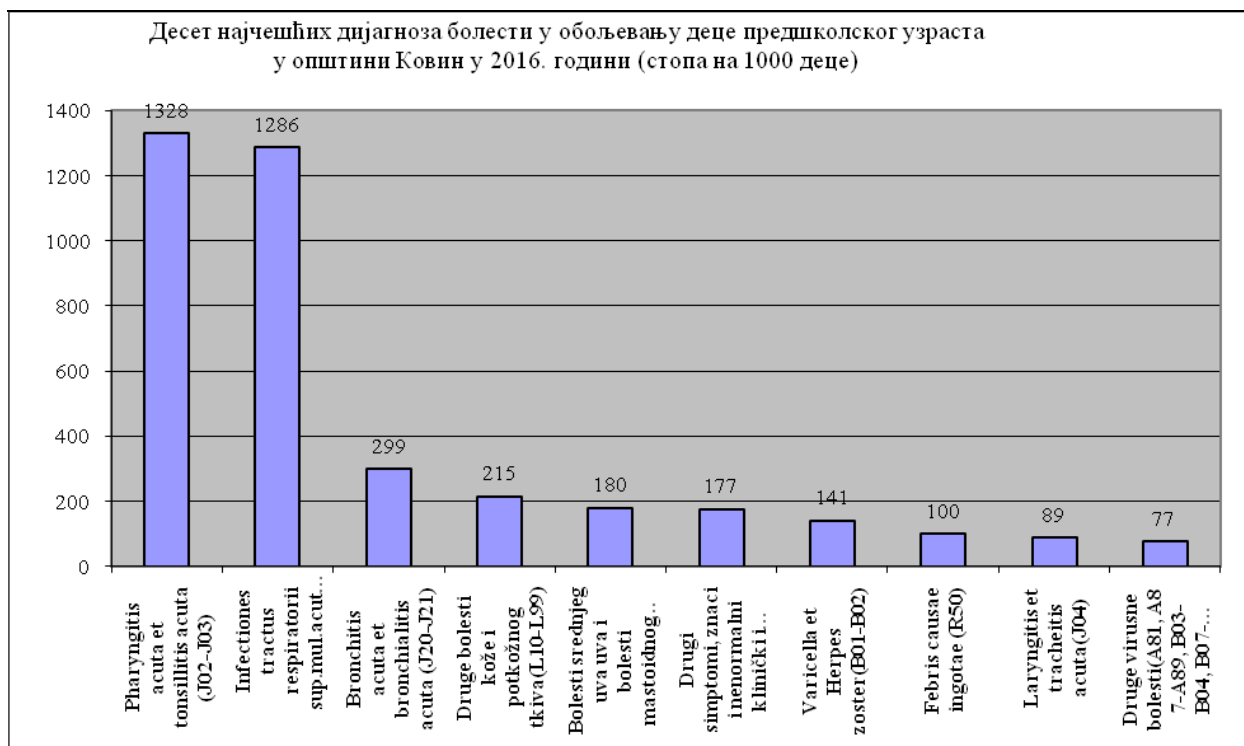
Анализа обољевања предшколске деце у општини Ковин по групама болести, показује да предшколска деца у овој општини најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 62,0%.

На другом месту су **симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази** са процентуалним учешћем од 6,4%. Болести коже и поткожног ткива су на трећем месту у обољевању предшколске деце у Ковину (5,7%). На четвртм месту (5,5%)

су заразне и паразитарне болести и на петом болести ува и мастоидног наставка (3,9%).

Анализом стопе морбидитета од пет најчешћих група болести у периоду од 2009. до 2016. године запажа се пад стопе обољевања код болести дисајних путева до 2013. године после чега следи благ пораст. У односу на 2009. годину примећује се пораст стопе обољевања код болести коже и поткожног ткива, симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, заразних и паразитарних и болести ува и мастоидног наставка.

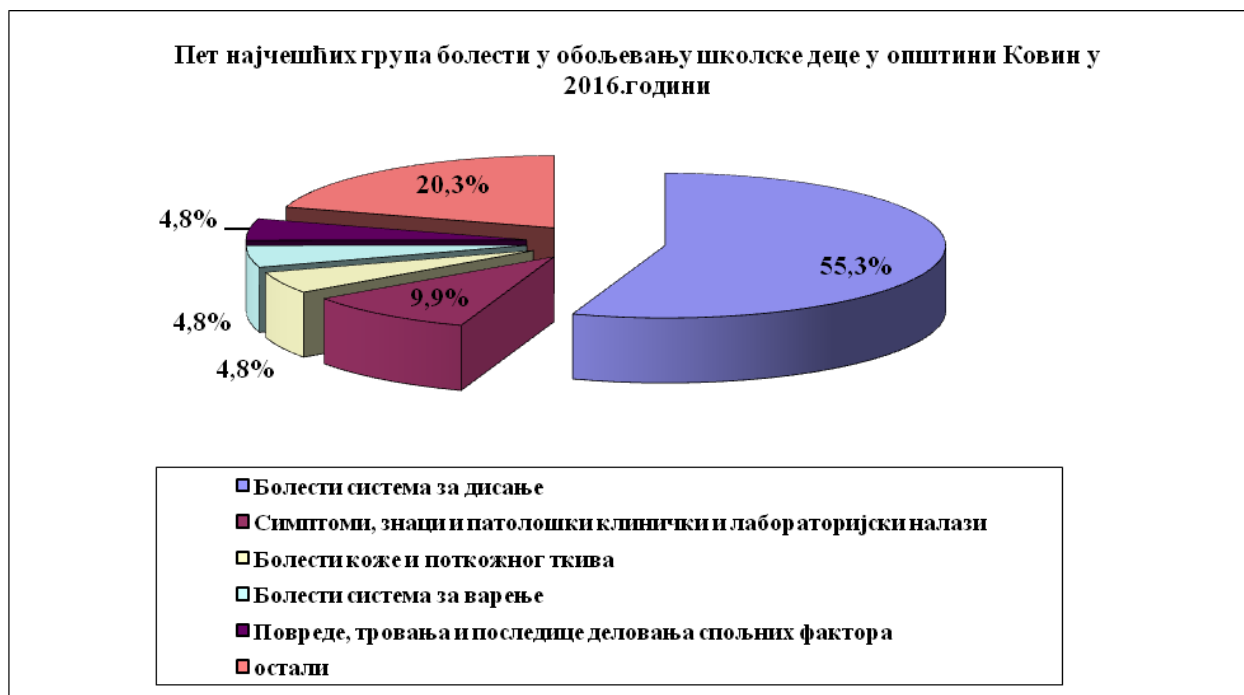

Прва три места међу десет најчешћих дијагноза болести код предшколске деце у Ковину припадају акутним инфекцијама горњих и доњих партија дисајних путева. На четвртном месту су болести коже и поткожног ткива, на петом месту су болести средњег ува и мастоидног наставка. Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски знаци заузимају шесто, а затим следе на седмом варицела и херпес зостер. Грознице непознатог порекла су на осмом, на деветом месту су запаљење гркљана и душника, а на десетом друге вирусне болести.

Анализом стопе морбидитета од пет најчешћих дијагноза болести у периоду од 2009. до 2016. године може се запазити пораст стопе код вишеструких акутних инфекција горњих делова дисајних путева и болести коже и поткожног ткива. Снижење стопе је присутно код акутних упала ждрела и крајника (у односу на 2009. годину а пораст у односу на све остале године), акутне упале душника и душница, као и болести средњег ува и мастоидног ткива.

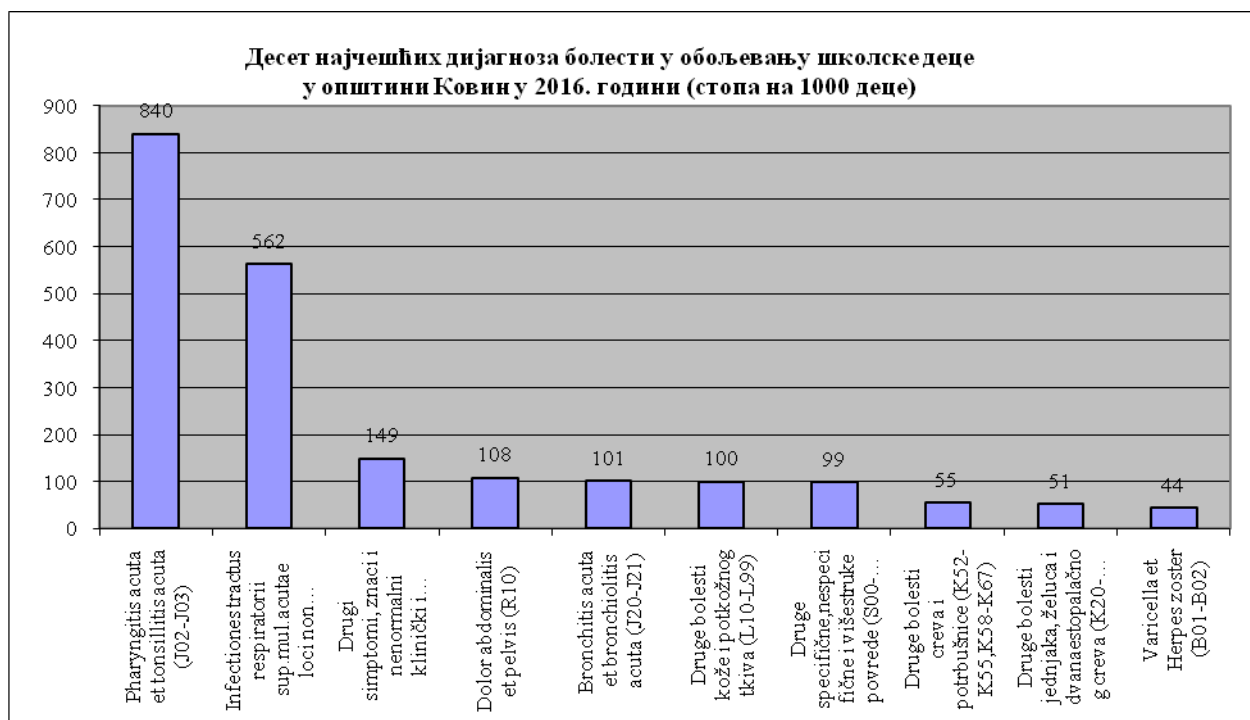
8.3. Обољевање школске деце

Анализа обољевања школске деце у Ковину према групама болести, показује да школска деца у овој општини, као и у осталим општинама у Јужнобанатском округу најчешће обољевају од **болести система за дисање** (55,3%).

Високо друго место у обољевању школске деце заузимају **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (9,9%), док треће место са учешћем од 4,8% у укупном морбидитету заузимају **болести коже и поткожног ткива**. На четвртом и петом месту налазе се **болести система за варење** (4,8%) и **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (4,8%).

Посматрано у периоду од 2009. до 2016. године запажа се пораст стопе морбидитета код болести система за дисање и симптома знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза; код повреда, тровања и последица деловања спољних фактора, болести система за варење и болести коже и поткожног ткива стопа обољевања се одржава на уједначеном нивоу, без већих одступања током последњих осам година.

Најучесталије дијагнозе у морбидитету школске деце у Ковину су акутна упала ждрела и тонзила и акутне инфекције горњих партија респираторног тракта. На трећем месту су симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, а на четвртом бол у стомаку и карлици. На високом петом месту су акутни бронхитис и бронхиолитис, затим следе друге болести коже и поткожног ткива, а на седмом друге специфичне, неспецифични и вишеструке повреде. Осмо место заузимају друге болести црева и потрбушнице, а за њима следе друге болести једњака, желуца и дванаестопалачног црева. Десето место припада херпес зостеру и варицели.

У периоду од 2009-2016. године запажа се пад стопе обољевања код деце школског узраста код акутне упале душника и душница. Значајно је да је међу водећим дијагнозама у обољевању деце школског узраста евидентан пораст стопе обољевања од акутне упале ждрела и крајника, акутних инфекција горњих партија респираторног тракта, других симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза и код бола у стомаку и карлици.

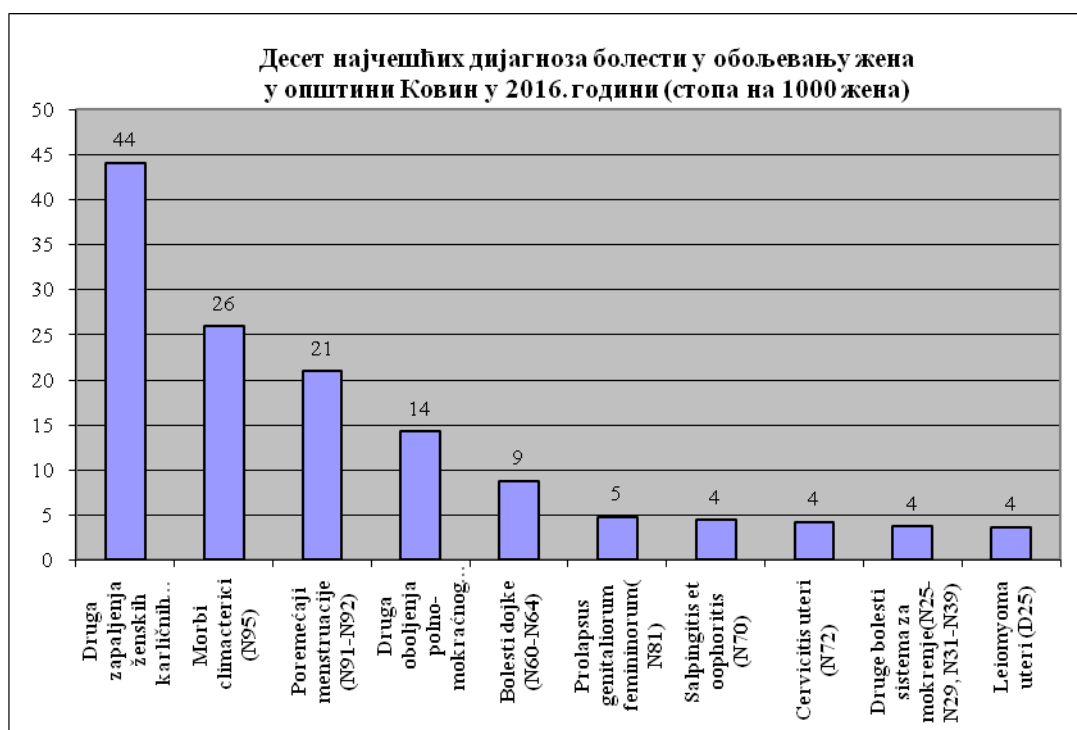
8.4. Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Ковин према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** водећи узрок обољевања женске популације са процентуалним учешћем од 87,9%.

На другом и трећем месту у обољевања жена налазе се са 3,7% **тумори** и група **заразне и паразитарне болести** са 0,6%.

Код болести мокраћно-полног система приметан је пад стопе обољевања у последњих неколико година; благи пад је присутан и код тумора, као и код групе заразних и паразитарних болести.

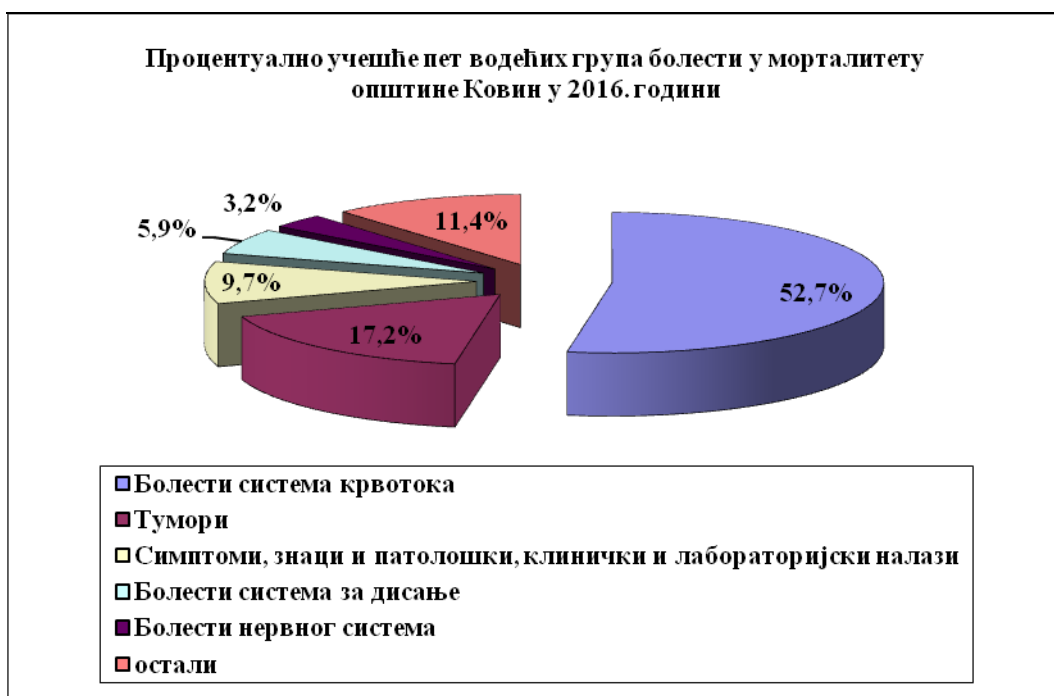
Међу десет најчешћих дијагноза болести код жена у општини Ковин, на првом месту су друга запаљења женских карличних органа, на другом болести климактеријума, затим следе поремећаји менструације и друга обољења мокраћно-полног пута. На петом месту су болести дојке, следи пролапс полних органа жене на шестом месту. Седмо место

заузимају упале јајника и јајовода, запаљења грлића материце заузимају осмо место. На деветом су друге болести система за мокрење и бенигни тумори глатког мишића материце на десетом месту.

Анализом пет најчешћих дијагноза болести код жена у општини Ковин, последњих осам година запажа се пад стопе морбидитета у 2016. години у односу на 2009. годину код свих пет водећих болести у обољевању жена.

МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ КОВИН

Водећи узроци умирања становништва општине Ковин у 2016. години су **болести система крвотока** са процентуалним учешћем од 52,7% и **тумори** са 17,2%.

Треће место припада **симптомима, знацима и патолошки клиничким и лабораторијским налазима** (9,7%), а на четвртм месту су **болести система за дисање** (5,9%). Пето место заузимају **болести нервног система** (3,2%).

У периоду од 2009. до 2016. године у општини Ковин дошло је до значајног пада стопе морталитета код болести система крвотока. Благи пораст је приметан код тумора, симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, болести система за дисање и код болести нервног система.

Прва, од десет најчешћих дијагноза у морталитету је изненадна смрт непознатог узрока, затим следе мождани инсулт, неспецифична кардиомиопатија, и хронична исхемијска болест срца. Неспецифична инсуфицијенција срца заузима пето место. На шестом месту је повишен крвни притисак непознатог узрока, на седмом су малигни тумори плућа и бронхија; осмо и девето место припадају изненадном срчаном застоју и опструктивној болести плућа; акутни инфаркт миокарда заузима десето место.

У Ковину је у 2016. години у односу на 2009. повећана стопа умирања од изненадне смрти непознатог узрока, можданог инсульта, неспецифичне кардиомиопатије и хроничне исхемијске болести срца, а смањена код срчане инсуфицијенције.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у општини Ковин карактеришу болести система за дисање и болести система крвотока на првом и другом месту у листи обољевања; стопа морбидитета код болести система за дисање је у паду, а код болести система крвотока у порасту током последњих осам година. Највишу стопу обољевања у оквиру ове групе болести има повишен крвни притисак непознатог узрока, а приметан је пораст у односу на период од пре осам година. На високом трећем месту су и болести мишићно-коштаног система, које су чест узрок одсуствовања с посла.

Обољевање предшколске деце у општини Ковин карактерише висок удео болести система за дисање, које показују тренд опадања, а на другом месту је група симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, који су у порасту.

Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора налазе се на петом месту у обољевању школске деце у Ковину. Висока стопа трауматизма указује да постоји неопходност ангажовања шире друштвене заједнице у циљу снижавања стопе ове врсте обољења код школске деце. Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази заузимају високо друго место у обољевању школске деце у Ковину.

Морбидитет жена у општини Ковин карактеришу болести мокраћно-полног система, тумори и заразне и паразитарне болести. Све три групе најчешћих болести код жена показују тенденцију опадања у односу на 2009. годину. Најчешће дијагнозе болести су запаљења женских карличних органа, болести климактеријума и поремећаји менструације.

У периоду од 2009-2016. године у општини Ковин је смањена стопа умирања од болести система крвотока, док је стопа умирања од тумора повишена. Водеће дијагнозе у морталитету становништва Ковин су изненадна смрт непознатог узрока, мождани инфаркт, неспецифична кардиомиопатија и хронична исхемијска болест срца. Од малигних болести унутар десет водећих узрока смрти се издвајају малигни тумори бронха и плућа на седмом месту.

9. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА ОПОВА

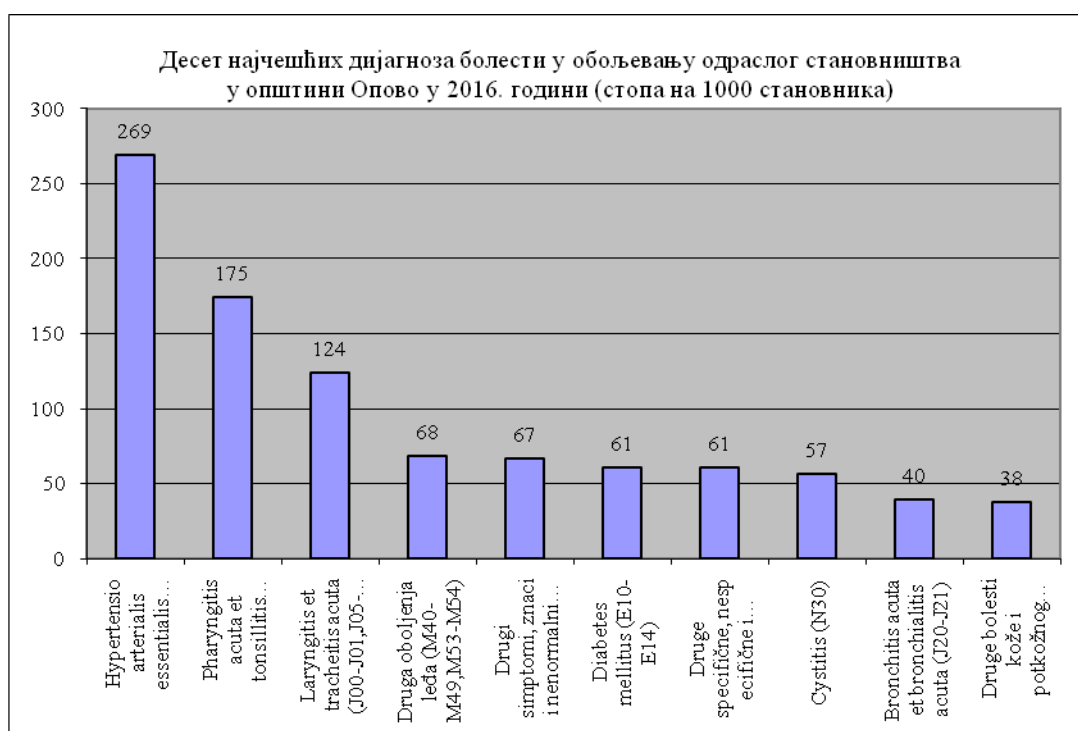
9.1. Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Опово налазе се **болести система за дисање** (22,6%), друго место припада **болестима система крвотока** (20,9%), а на трећем месту су **болести мишићно-коштаног система и везивног ткива** са процентуалним учешћем од 7,8%.

Четврто место заузимају **болести мокраћно-полног система** (6,0%), док су на петом месту **симптоми, знаци, патолошки клинички и лабораторијски налази** (5,3%). Све остале групе болести чине 37,3% у обољевању одраслог становништва у Опову.

У периоду од 2009-2016. године у порасту је стопа обољевања код болести система за дисање, осим у 2014 и 2016. години, када постоји пад. Стопе обољевања су такође у порасту код болести система крвотока, изузев у 2013. и 2016. години, где се уочава пад. У последњим годинама благи пад је приметан код болести мишићно-коштаног система и везивног ткива и болести мокраћно полног система. Код симптома, знака, патолошких клиничких и лабораторијских налаза стопа обољевања се смањује током неколико последњих година.

Међу десет најчешћих дијагноза болести, на првом месту је повишен крвни притисак непознатог узрока, друго место припада акутној упали ждрела и крајника, а треће место заузимају акутна упала гркљана и душника. На четвртом месту су друга обољења леђа, а на високом петом месту симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски симптоми. Затим следе шећерна болест, друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. акутна упала мокраћне бешике, акутни бронхитис и бронхиолитис и друге болести коже и поткожног ткива.

У 2016. години, а у поређењу са 2009. годином дошло је до пада стопе обољевања од акутног запаљења ждрела и крајника, а пораста стопе код повишеног артеријског притиска, акутног запаљења гркљана и душника, других обољења леђа и симптома, знака и ненормалних клиничких и лабораторијских налаза.

9.2. Обољевање предшколске деце

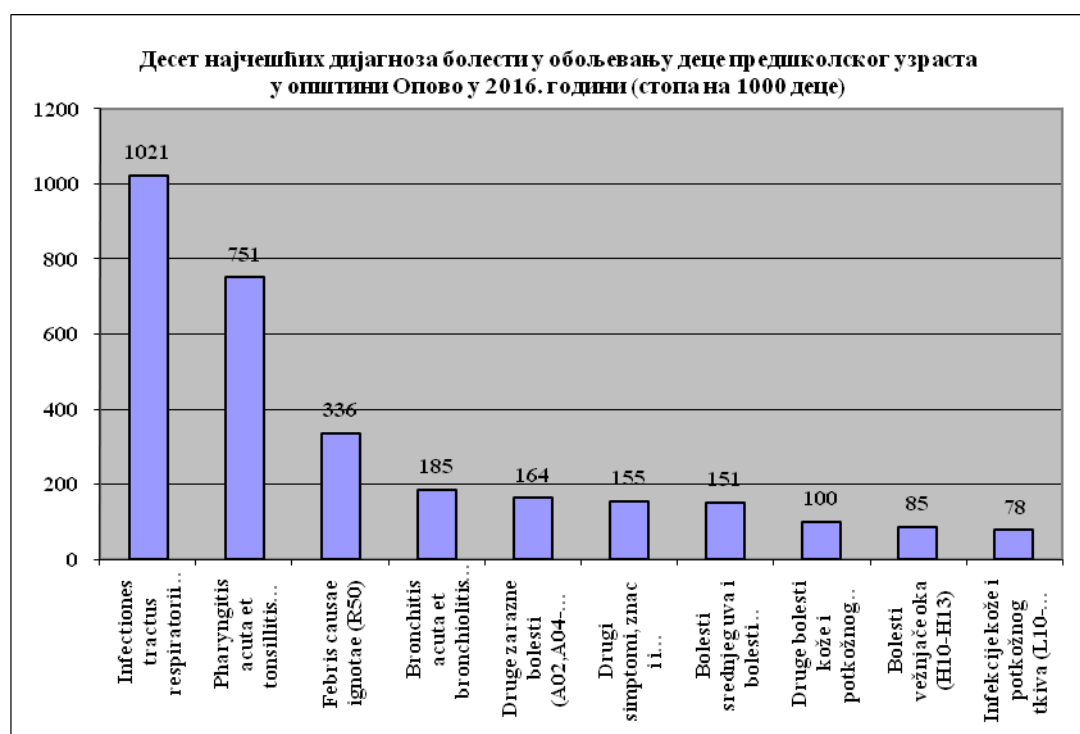
Анализа обољевања предшколске деце у општини Опово показује да најмлађе узрасне групе у овој општини најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 56,8%.

На високом другом месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (14,2%); овај податак сугерише да је неопходно побољшати квалитет рада у здравственој заштити предшколске деце. Треће место заузимају **заразне и паразитарне болести** (7%). Четврто место у обољевању предшколске деце припада **болестима ува и мастоидног наставка** (4,9%), док пето место у морбидитету

предшколске деце у општини Опово припада **болестима коже и поткожног ткива** (4,9%).

У периоду од 2009. до 2016. године приметан је пад стопе обољевања код болести система за дисање, а пораст код симптома, знака, и патолошких клиничких и лабораторијских налаза и заразних и паразитарних болести; током последњих осам година болести ува и мастоидног наставка и болести коже и поткожног ткива се одржавају на приближно истом нивоу.

Међу првих десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце у Опову налазе се акутне болести горњих партија респираторног тракта неспецифичне локације, упале ждрела и тонзила, грознице непознатог узрока и акутни бронхитис и бронхиолитис. Пето место припада другим заразним болестима. Шесто место заузимају симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, седмо болести средњег ува и мастоидног ткива, а на осмом месту су болести коже и поткожног ткива. У најчешће болести предшколског узраста спадају и болести вежњаче ока и инфекције поткожног ткива.

Анализом пет најчешћих дијагноза болести код предшколске деце у општини Опово запажа се пад стопе морбидитета код акутне упале ждрела и крајника и акутног бронхитиса и бронхиолитиса, а пораст код инфекција горњих партија респираторног

тракта неодређене локализације, код грознице непознатог узрока и других заразних болести.

9.3. Обољевање школске деце

Анализа обољевања школске деце у Опову према групама болести, показује да школска деца у овој општини најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 72,4%.

На другом месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (7,1%), а треће место заузимају **заразне и паразитарне болести** (4,4%). На четвртом месту су **болести коже и поткожног ткива** (2,8%), а на петом **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (2,3%). Удео од 11% обухватају све друге групе болести

Осмоогодишњом анализом пет најчешћих група болести, уочава се пораст стопе морбидитета код свих група, нарочито код болести система за дисање.

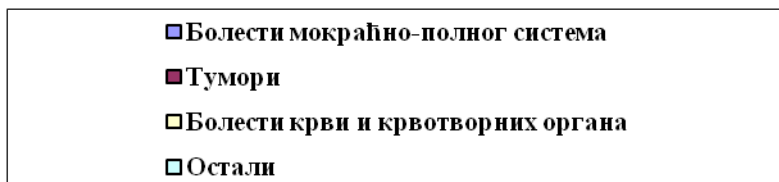
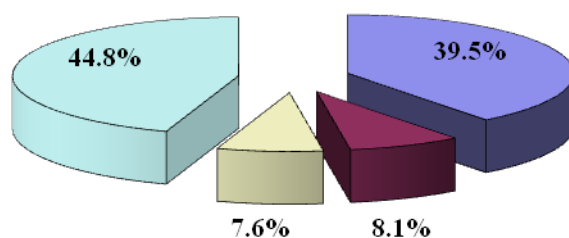
Прва два места, међу десет најчешћих дијагноза болести заузимају акутне болести респираторног система. На трећем и четвртном месту су друге заразне болести и други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски знаци. На петом месту су болови у трбуху непознатог порекла, затим следе температура непознатог узрока, друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде и друге болести коже и поткожног ткива. На деветом и десетом месту су инфекције коже и поткожног ткива и акутни бронхитис и бронхиолитис.

У периоду од 2009. до 2016. године запажа се пораст стопе морбидитета код свих пет најчешћих дијагноза болести нарочито код акутних болести респираторног система.

9.4 Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Опово према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** водећи узрок морбидитета женске популације са процентуалним учешћем од 39,5%.

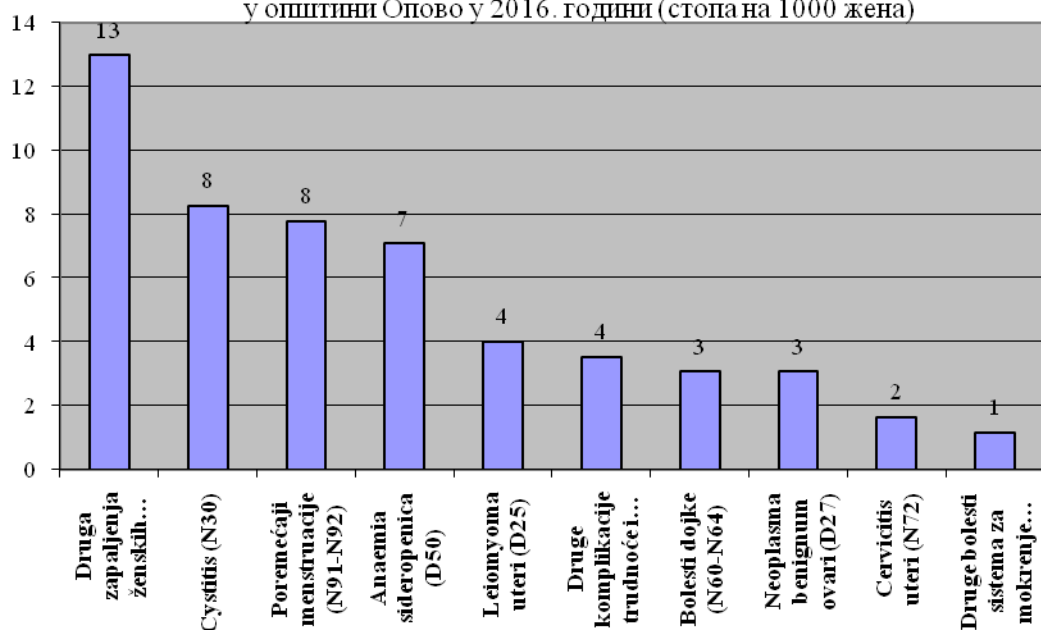
Три најчешће групе болести у обољевању жена у општини Опово у 2016. години

На другом месту су **тумори** са 8,1%, а треће место у обољевању жена у Опову заузимају **болести крви и крвотворних органа** са 7,6%. Све остале групе болести чине 44,8% у обољевању жена у општини Опово.

Уочава се да је код болести мокраћно полног система постојао пораст до 2013. године, а затим вредности падају. Стопа морбидитета код групе тумора је у порасту до 2015. године, затим се у 2016. години бележи пад, а код болести крви и крвотворних органа постоји пораст стопе обољевања током анализираног периода.

Десет најчешћих дијагноза болести у обољевању жена у општини Опово у 2016. години (стопа на 1000 жена)

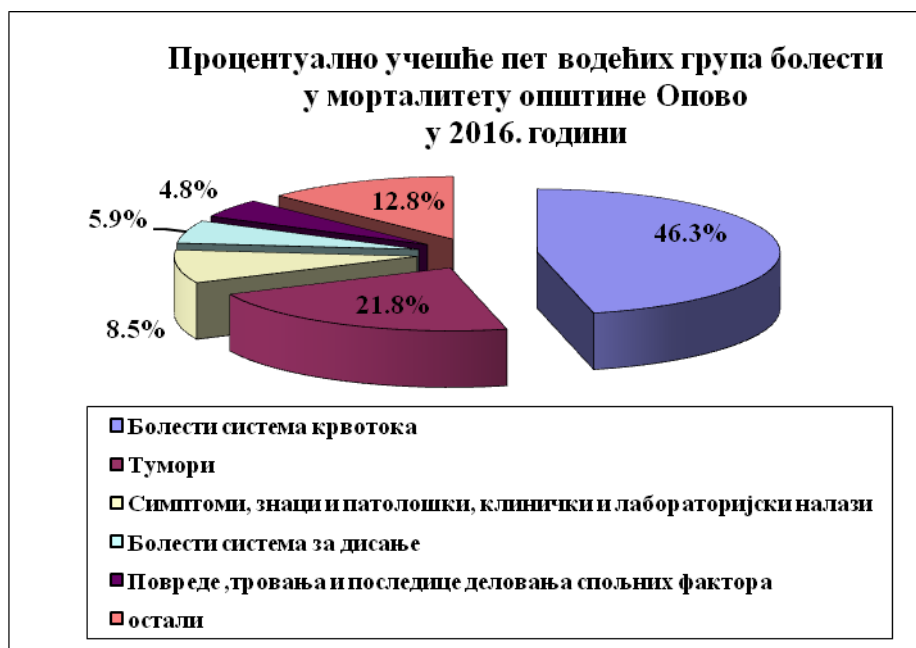

Међу десет најчешћих дијагноза прво место припада другим запаљењима женских карличних органа, следе акутна упала мокраћне бешике и поремећаји менструације. На четвртом месту је анемија услед недостатка гвожђа. На високом петом месту је доброћудни тумор мишића материце, а на шестом друге компликације трудноће и порођаја. На седмом месту су болести дојке, а бенигни тумор јајника заузима осмо место. Девето и десето место заузимају упала грлића материце и друге болести система за мокрење.

У периоду од 2009. до 2016. године запажа се пораст стопе морбидитета код других запаљења женских карличних органа, акутне упале мокраћне бешике, анемије услед недостатка гвожђа и бенигног тумора глатког мишића материце. Пад стопе обољевања постоји само код поремећаја менструације.

МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ ОПОВО

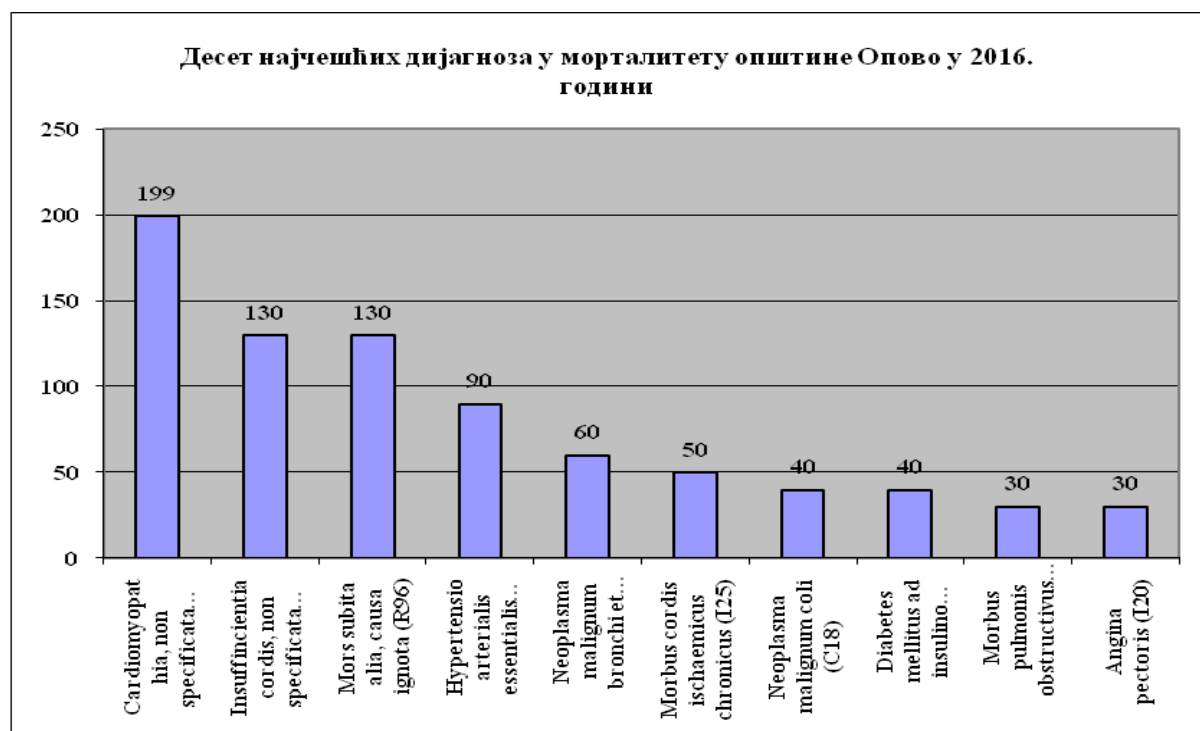
Водећи узроци умирања становништва општине Опово у 2016. години су **болести система крвотока** са процентуалним учешћем од 46,3% и **тумори** са 21,8%.

Треће место припада **симптомима, знацима и патолошким, клиничким и лабораторијским налазима** (8,5%). На четвртом месту су **болести система за дисање** (5,9%), док су на петом месту **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** (4,8%).

У периоду од 2009-2016. године у Опову је повећана стопа умирања од болести система крвотока, тумора, као и код симптома, знакова и патолошких, клиничких и лабораторијских налаза, болести система за дисање и повреда, тровања и последица

деловања спољних фактора.

Водећа дијагнозе у mortalитету становништва Опова је неспецифична кардиомиопатија. На другом месту је неспецифична срчана слабост, а на трећем месту изненадна смрт непознатог узрока. На четвртном месту је повишен крвни притисак непознатог узрока, а на петом малигни тумор бронха и плућа. Шесто место у mortalитету становништва Опова припада хроничној исхемијској болести срца, а седмо малигном тумору дебелог црева. На осмом месту је инсулин независни дијабетес мелитус, на деветом и десетом хронична опструктивна болест плућа и ангина пекторис.

У 2016. години у односу на 2009. годину у Опову је повећана стопа умирања од неспецифичне срчане слабости, изненадне смрти непознатог узрока, малигног тумора бронха и плућа, повишеног крвног притиска непознатог узрока и малигног тумора бронха и плућа. Опадање стопе умирања се приметно је код неспецифичне кардиомиопатије.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у општини Опово карактеришу болести система за дисање и крвотока на првом и другом месту у листи обољевања. Највишу стопу у оквиру ове групе има повишен крвни притисак непознатог узрока и она је у порасту у односу на 2009. годину. На високом трећем месту су и болести мишићно-коштаног система и везивног ткива, које су важне јер су чест узрок одсуствовања са посла код радно-активног становништва.

Обољевање предшколске деце у општини Опово карактеришу болести система за дисање на првом месту и у односу на 2009. годину налазе се на приближно истом нивоу. Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази су на високом другом месту у обољевању предшколске деце у Опову. Овај податак говори да је потребно унапређење квалитета рада у здравственој заштити предшколске деце.

На првом месту у обољевању школске деце у Опову налазе се болести система за дисање и стопа обољевања је у значајном порасту у односу на претходних осам година, с тим да је у 2016. дошло до пада вредности у односу на прошлу годину. Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази заузимају високо друго место.

Обољевање жена у општини Опово одређују болести мокраћно-полног система и тумори; стопа обољевања је у паду код групе болести мокраћно полног система, док је група тумора у порасту у порасту у односу на 2009. годину.

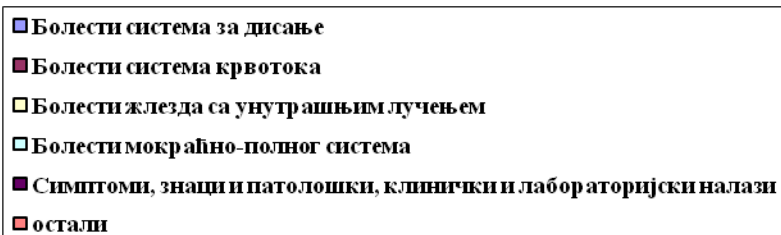
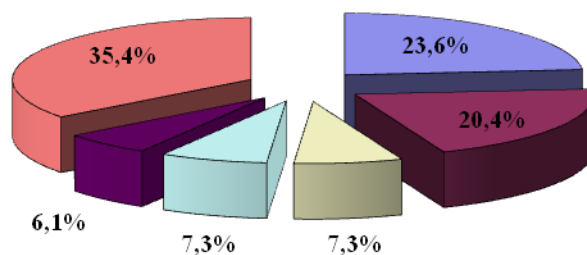
Водећа група болести у морталитету становништва Опова су болести система крвотока, чија је стопа у порасту у поређењу са периодом од пре осам година, изузев у 2015. када је дошло до наглог пада вредности. Од болести система за крвоток најчешћи узроци смрти код становника Опова су неспецифична кардиомиопатија и срчана инсуфицијенција.

10. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА ПАНЧЕВА

10.1. Обољевање одраслог становништва

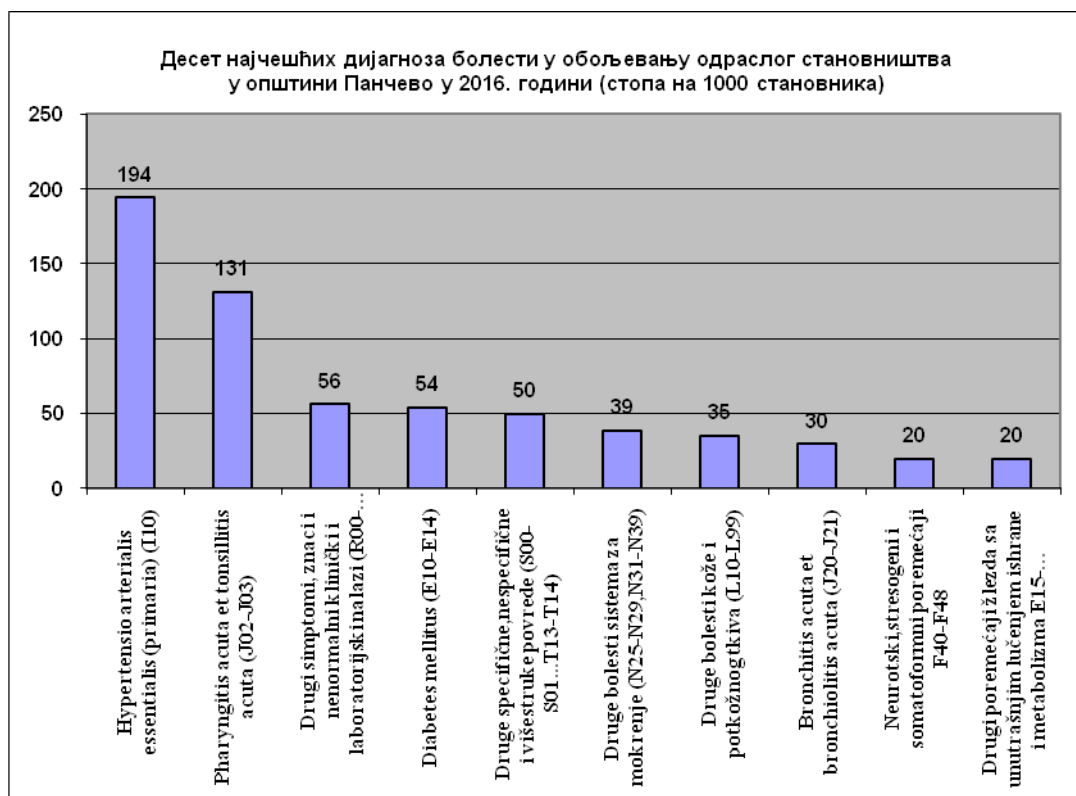
На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Панчево у 2016. години налазе се **болести система за дисање** (23,6%), друго место припада **болестима система крвотока** (20,4%), а на трећем месту су **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма** са процентуалним учешћем од 7,3%.

Пет најчешћих група болести у обољевању одраслог становништва у општини Панчево у 2016. години

Четврто место заузимају **болести мокраћно-полног система** (7,3%), док су на петом месту **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** (6,1%). Све остале групе болести чине 35,4% у обољевању одраслог становништва у Панчеву.

У периоду од 2009-2016. године у паду је стопа обољевања код болести система за дисање, с тим да је у 2015. дошло до пораста вредности које су и даље ниже у односу на 2009 годину. Болести система крвотока бележе пад стопе обољевања, као и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма. За разлику од њих, код болести мокраћно полног система и симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза је стопа обољевања у порасту.

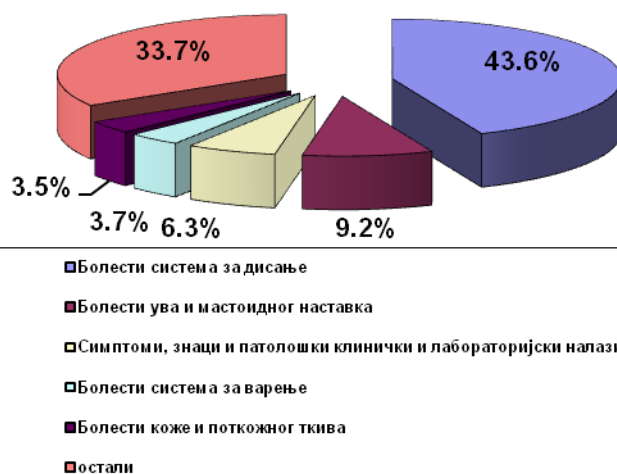
Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у Панчеву у 2016. години је повишен крвни притисак непознатог узрока, болест која је битан фактор ризика за настанак других хроничних болести. На високом другом месту је акутно запаљење ждрела и крајника. Затим следе на трећем месту други симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази и на четвртном шећерна болест. Пето место припада другим специфичним и неспецифичним вишеструким повредама. Шесто место заузимају болести система за мокрење, затим следе друге болести коже и поткожног ткива, акутна упала душника и душница и на деветом и десетом месту неуротски, стресогени и соматоформни поремећаји и поремећаји жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

У периоду од 2009-2016. године значајно је да међу водећим дијагнозама у обољевању одраслог становништва постоји пад стопе обољевања код повишеног крвног притиска непознатог узрока и акутне упале ждрела и крајника, а пораст код других симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, шећерне болести и других специфичних и неспецифичних вишеструких повреда.

10.2. Обољевање предшколске деце

Анализа обољевања предшколске деце у Панчеву по групама болести, показује да предшколска деца у Панчеву најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 43,6%.

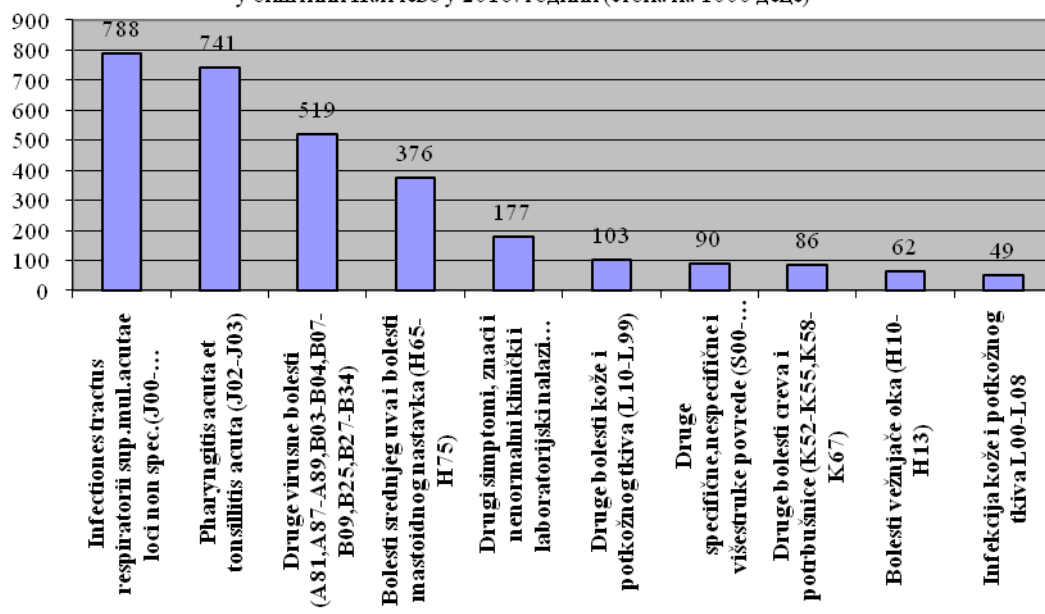
Пет најчешћих група болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Панчево у 2016. години

На другом месту су **болести ува и мастоидног наставка** са 9,2%. Треће место припада **симптомима, знацима и патолошким клиничким и лабораторијским налазима** (6,3%). На четвртном месту су **болести система за варење** (3,7%), **болести коже и поткожног ткива** на петом месту (3,5%), а све остале групе болести чине 33,7% у обољевању предшколске деце у општини Панчево.

У периоду од 2009. до 2016. године дошло је до пада стопе обољевања од болести система за дисање, болести система за варење и болести коже и поткожног ткива, а повећала се стопа обољевања од болести ува са мастоидним наставком и симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза.

Десет најчешћих дијагноза болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Панчево у 2016. години (стопа на 1000 деце)

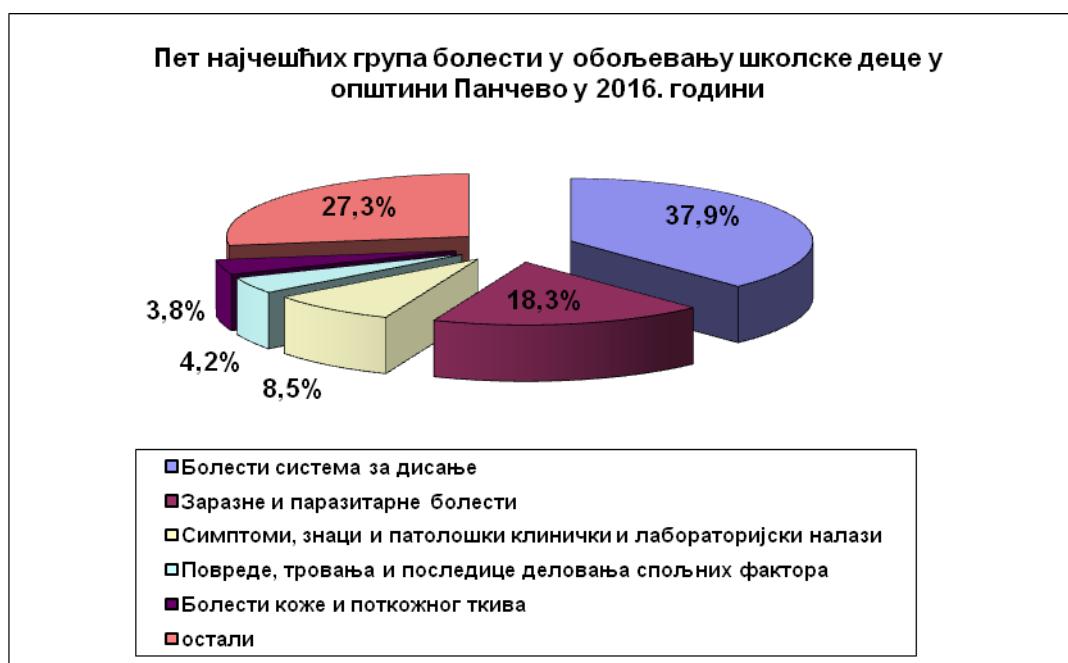

Међу првих десет најчешћих дијагноза болести налазе се неспецифичне вишеструке инфекције горњих партија дисајних путева, акутне упале ждрела и крајника, друге вирусне болести и болести средњег ува и мастоидног наставка. Други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази налазе се на петом, а друге болести коже и поткожног ткива на шестом месту. Друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде су на седмом, а друге болести црева и потрбушнице заузимају осмо место. Упале вежњаче ока су на деветом, а инфекције коже и поткожног ткива на десетом месту.

У периоду од 2009. до 2016. године запажа се пад стопе обољевања код вишеструких инфекција горњих партија дисајног система и акутног запаљења ждрела и крајника, а стопа обољевања је порасла код других вирусних болести, болести средњег ува и мастоидног наставка и других симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза.

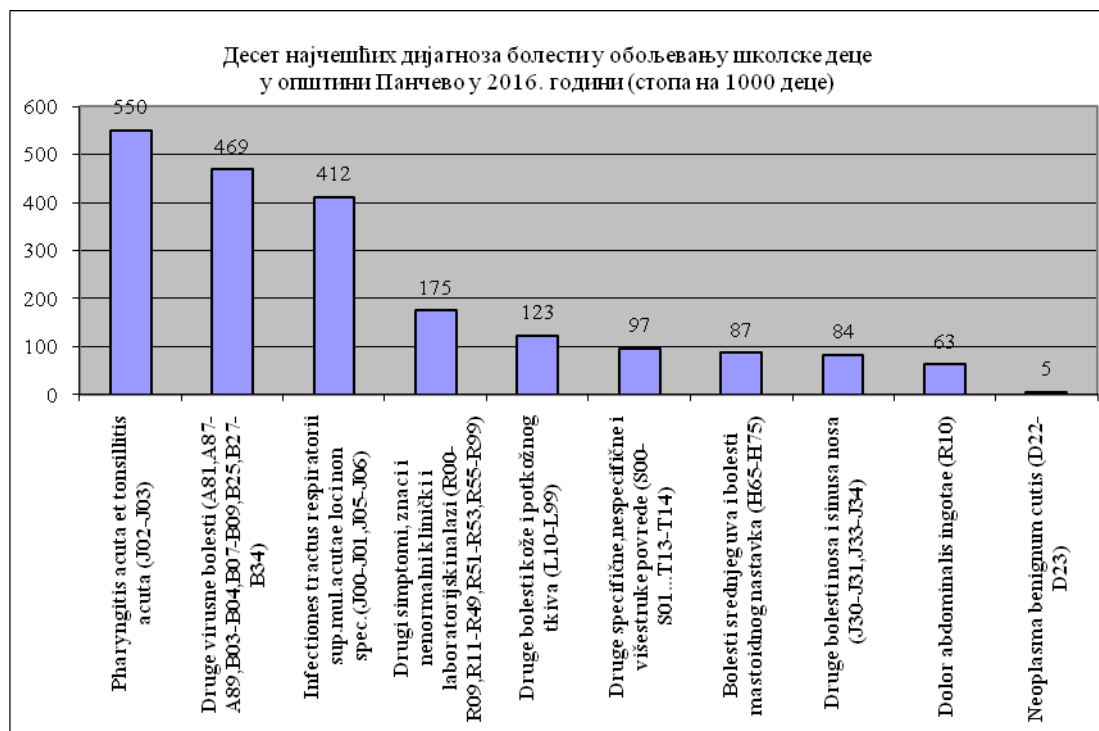
10.3. Обољевање школске деце

Анализа обољевања школске деце у Панчеву по групама болести, показује да школска деца у Панчеву најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 37,9%.

Заразне и паразитарне болести заузимају друго место у обољевању школске деце у Панчеву током 2016. године (18,3%). Треће место припада **симптомима, знацима и патолошким клиничким и лабораторијским налазима** (8,5%). На четвртом месту са процентуалним учешћем од 4,2% су **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** и **болести коже и поткожног ткива** (3,8%) на петом месту.

У периоду од 2009. до 2016. године запажа се пад стопе обољевања код болести система за дисање, а код заразних и паразитарних болести, симптома, знака и ненормалних клиничких и лабораторијских налаза, повреда, тровања и последица деловања спољних фактора и болести коже и поткожног ткива, пораст.

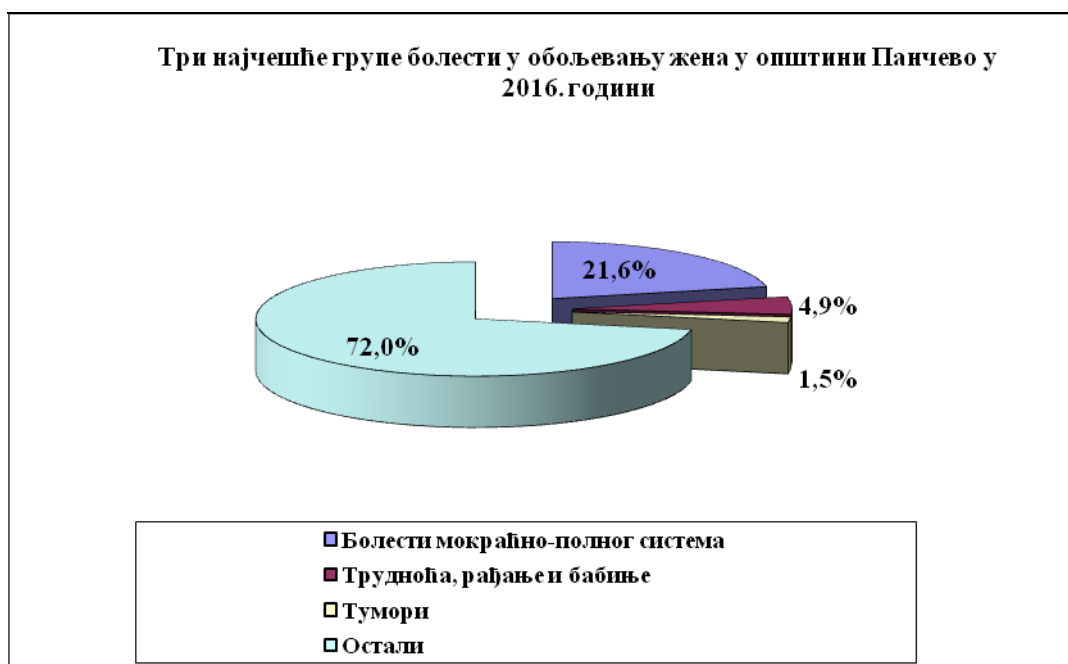

Међу десет најчешћих дијагноза болести код школске деце у општини Панчево на првом месту се налазе акутне упале ждрела и крајника, затим друге вирусне болести и вишеструке инфекције горњих партија дисајних путева. На четвртом месту су други симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази. Друге болести коже и поткожног ткива се налазе на петом месту, а на шестом су друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. Затим следе болести средњег ува и мастоидног наставка, болести носа и синуса, бол у стомаку непознатог узрока и на десетом бенигни тумори коже.

Стопа обољевања код деце школског узраста у општини Панчево у периоду од 2009. до 2016. године се смањила код акутних упала ждрела и крајника, а порасла је код осталих најчешћих дијагноза болести.

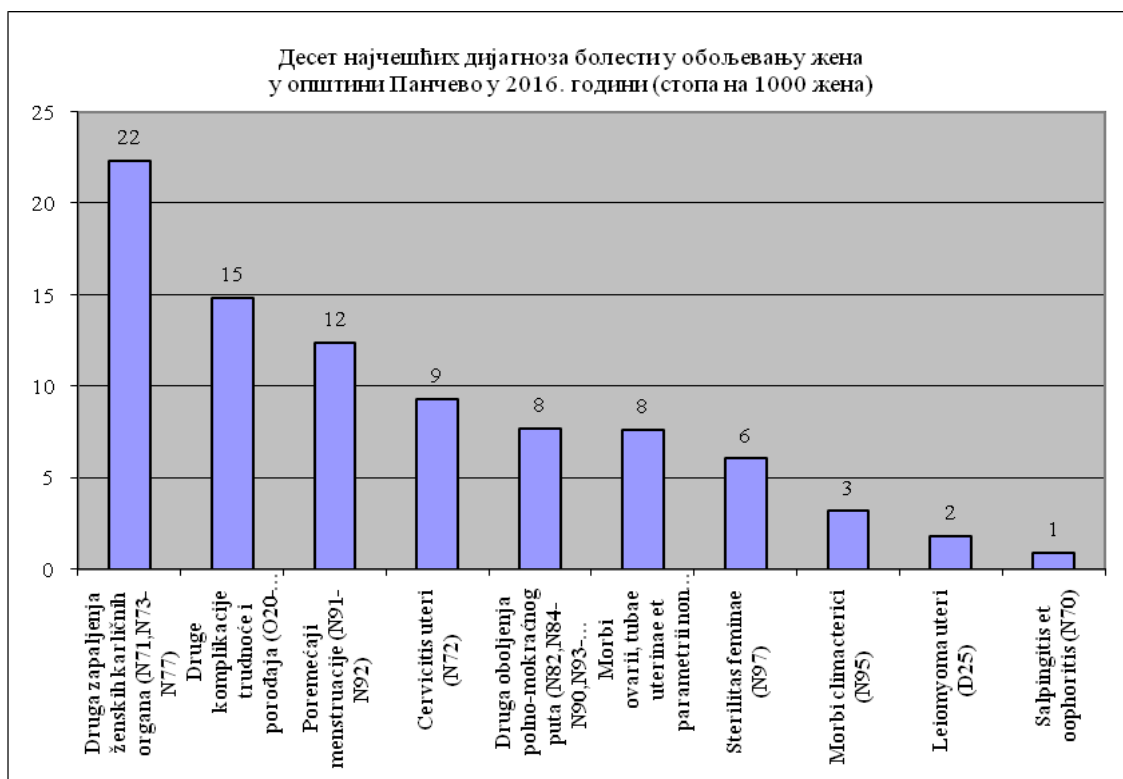
10.4 Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Панчево према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** водећи узрок обољевања женске популације са процентуалним учешћем од 21,6%.

На другом месту су **трудноћа, рађање и бабиње** са 4,9%, **па тумори** са 1,5%. Свим осталим групама болести које се јављају код жена у општини Панчево припада 72%.

У периоду од 2009. до 2016. године уочава се пад стопе обољевања код жена у Панчеву код групе болести мокраћно полног система и тумора, а благи пораст постоји код групе трудноћа, рађање и бабиње.

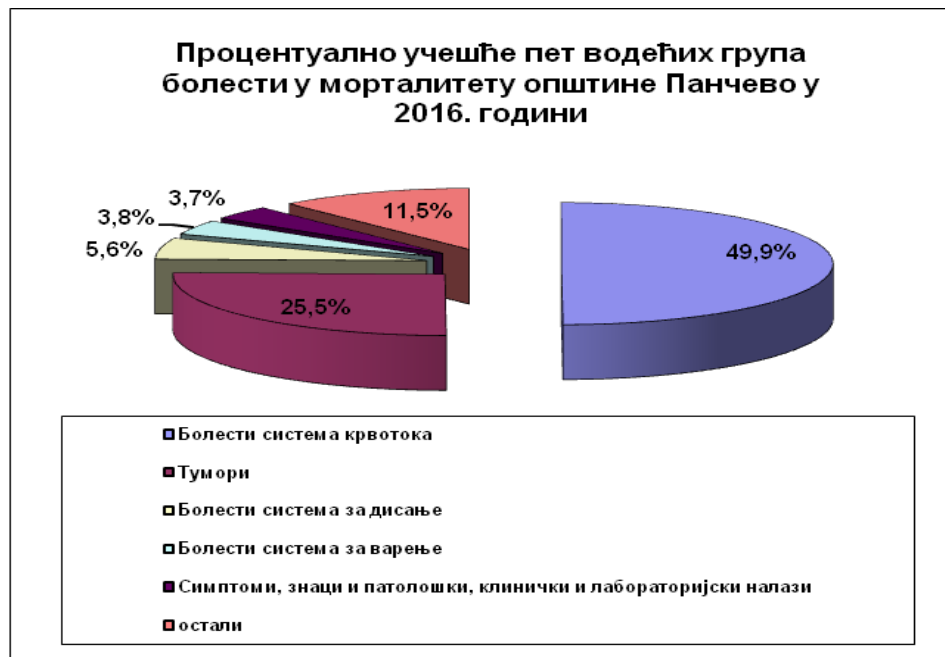

Најчешће дијагнозе болести код жена су друга запаљења женских карличних органа, друге компликације трудноће и порођаја и поремећаји менструације. Затим следе упале грлића материце, друга обољења мокраћно полног пута, незапаљенске болести јајника, јајовода и параметријума, стерилитет, болести климактеријума, доброћудни тумори мишића материце и упала јајника и јајовода.

Запажа се да је у 2016. години дошло до пада стопе обољевања код свих најчешћих дијагноза болести код жена у општини Панчево, изузев код других компликација трудноће и порођаја, где се бележи пораст.

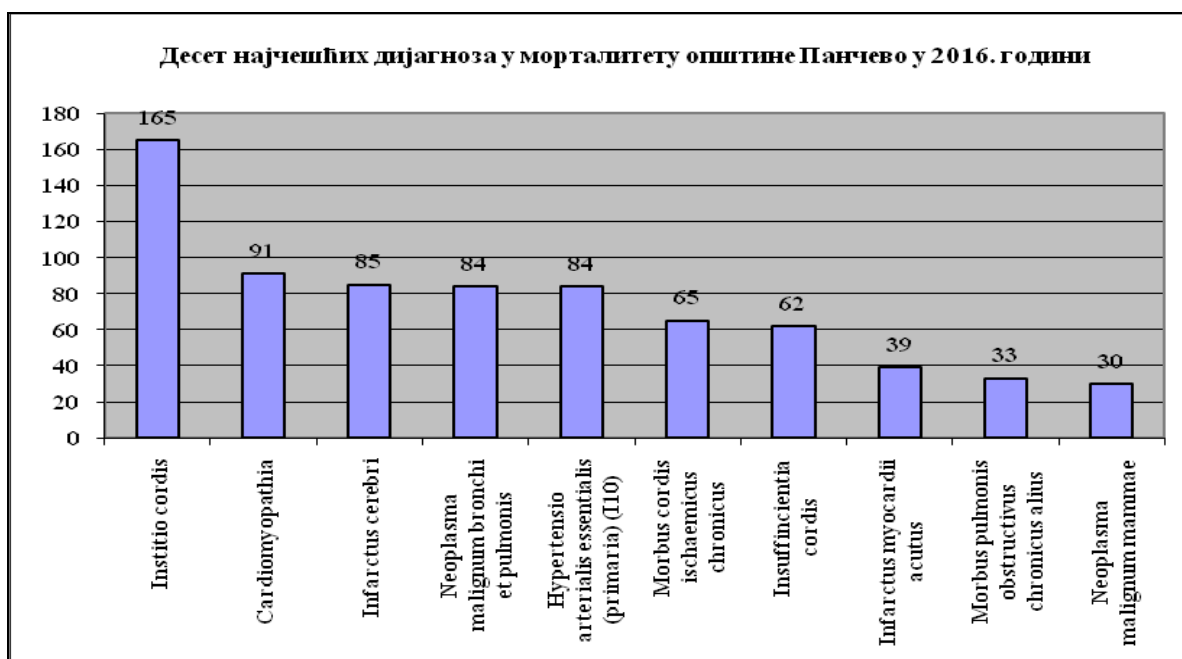
МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ ПАНЧЕВО

Најчешћи узроци умирања становништва општине Панчево у 2016. години су **болести система крвотока** са процентуалним учешћем од 49,9% и **тумори** са 25,5%.

Треће место са 5,6% заузимају болести система за дисање, затим следе болести система за варење (3,8%) и симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази (3,7%).

У периоду од 2009. до 2016. године бележи се пад стопе mortalитета код групе кардиоваскуларних болести, а пораст стопе mortalитета код осталих водећих група болести у mortalитету општине Панчево.

На првом месту међу десет најчешћих дијагноза у mortalитету у општини Панчево је изненадна смрт услед престанка рада срца. Друго место заузима неспецифична

кардиомиопатија, треће заузима мождани инсулт, а малигни тумор бронха и плућа и повишен крвни притисак непознатог узрока четврто и пето место. Затим следе хронична исхемијска болест срца и срчана слабост. На осмом месту је неспецифични инфаркт миокарда, затим следе опструктивна болест плућа и малигни тумор дојке.

Анализом пет најчешћих болести од којих умиру становници у општини Панчево у протеклих неколико година запажено је да се стопа морталитета повећала код изненадне смрти због застоја срца и неспецифичне кардиомиопатије. Стопа морталитета је повишена код малигнух тумора душница и плућа, можданог инсульта и повишеног крвног притиска непознатог узрока.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва општине Панчево карактерише обољевање од болести система за дисање и болести кардиоваскуларног система, а стопа обољевања се смањује код обе групе болести у односу на 2009. годину. Висока стопа обољевања од повишеног крвног притиска непознатог узрока је једна од најчешћих дијагноза код одраслог становништва општине Панчево, и са годинама је запажен њен пад у односу на просек претходних година. Значајно место у обољевању одраслих заузимају болести жлезда са унутрашњем лучењем, исхране и метаболизма, са високом стопом обољевања од шећерне болести.

Обољевање предшколске деце карактеришу болести система за дисање и симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски знаци. Стопа морбидитета код болести дисајног система показује тенденцију пада, а код симптома, знакова и клиничких и лабораторијских налаза тенденцију благог раста у односу на 2009. годину.

Водеће место у обољевању школске деце имају болести система за дисање, а запажен је пад стопе обољевања од ове болести. Четврто место припада повредама, тровањима и последицама деловања спољних фактора, чија је стопа у порасту. У првих пет група болести у морбидитету школске деце, на трећем месту налазе се симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази.

Обољевање жена у општини Панчево, као и у осталим општинама на територији округа карактеришу болести које су везане за пол и репродуктивну функцију жена, а запажено је да су стопе обољевања у опадању код болести мокраћно полног система и тумора.

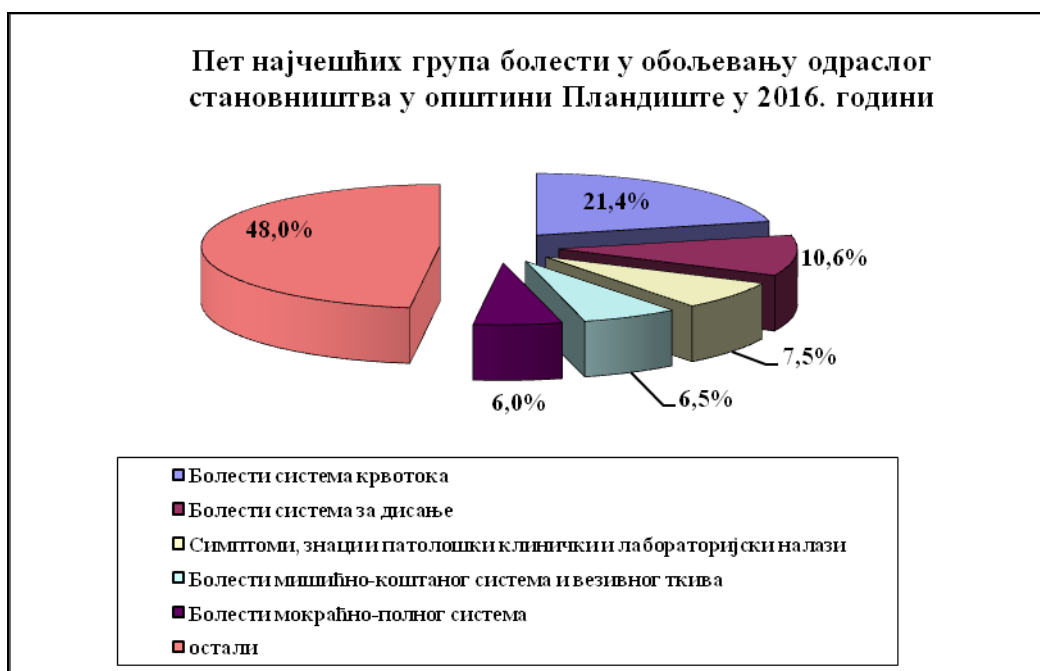
У периоду од 2009-2016. године у општини Панчево је смањена стопа умирања од болести система крвотока, а повећана код тумора, болести система за дисање и симптома,

знакова и клиничких и лабораторијских налаза. Водеће дијагнозе у морталитету становништва Панчева су смрт услед срчаног застоја, неспецифичне кардиомиопатије и можданог инфаркта.

11. ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ СТАНОВНИШТВА ПЛАНДИШТА

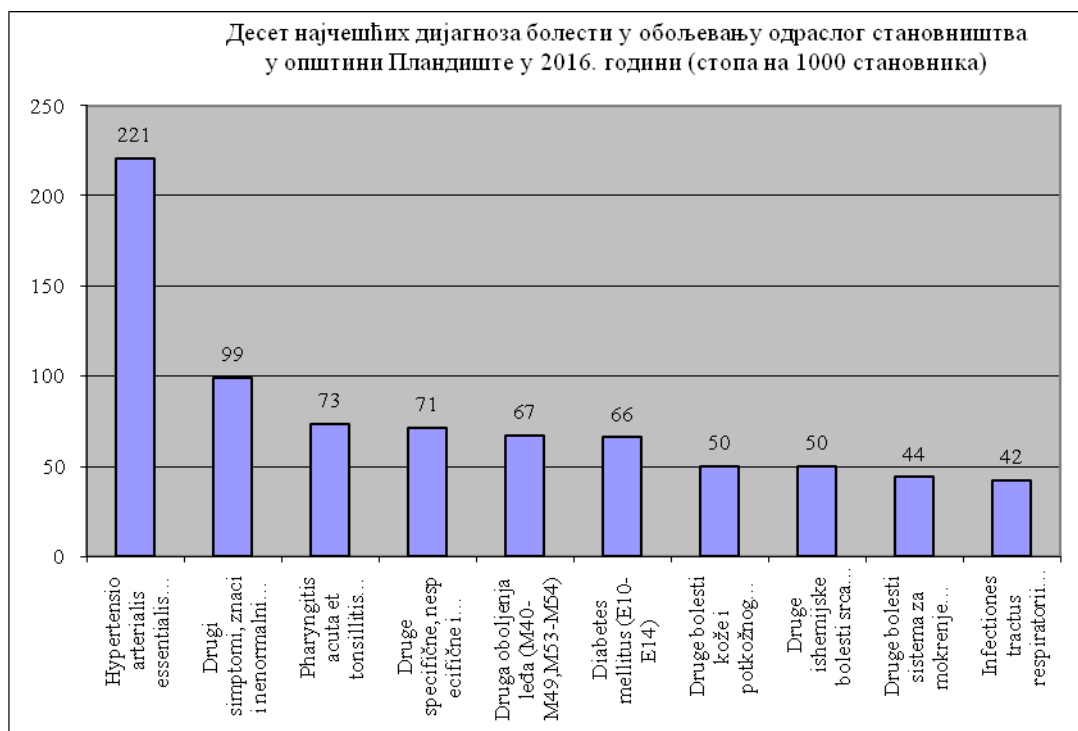
11.1. Обољевање одраслог становништва

На првом месту у обољевању одраслог становништва општине Пландиште налазе се **болести система крвотока** (21,4%), друго место припада **болестима система за дисање** (10,6%), а на трећем месту су **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** са процентуалним учешћем од 7,5%.

Четврто место заузимају **болести мишићно-коштаног и везивног ткива** (6,5%), док су на петом месту **болести мокраћног полног система** (6,0%). Све остале групе болести чине 48% у обољевању одраслог становништва Пландишта.

У периоду од 2009-2016. године у паду је стопа обољевања код болести система за дисање и код болести мишићно-коштаног система и везивног ткива. Стопа обољевања је у порасту код болести система крвотока, симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, као и код болести мокраћно полног система.

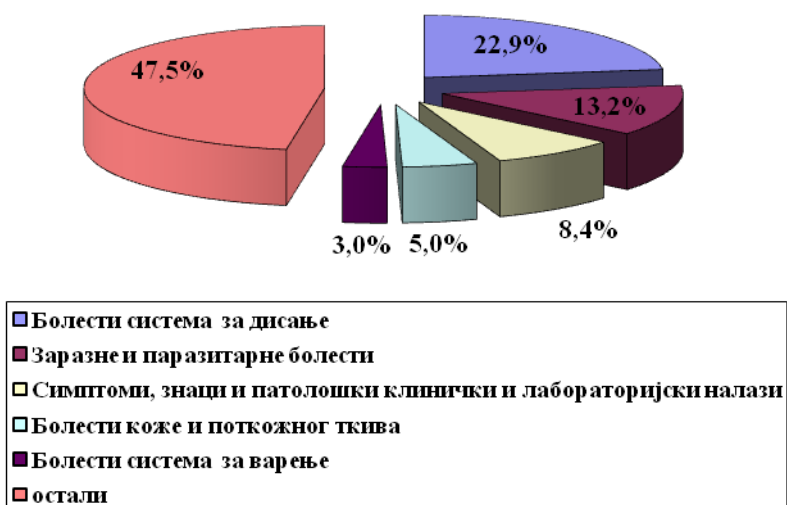
Најчешћа дијагноза у обољевању одраслог становништва у општини Пландиште у 2016. години је повишен крвни притисак непознатог узрока, болест која је битан фактор ризика за настанак других хроничних болести. На високом другом месту су симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази, на трећем су акутно запаљење ждрела и крајника, на четвртном месту друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде и на петом су друга обољења леђа. Шесто место заузима шећерна болест. Седмо место припада другим болестима коже и поткожног ткива, а осмо исхемијским болестима срца. Међу најчешћих десет дијагноза налазе се и друге болести система за мокрење и акутне инфекције респираторног тракта на деветом и десетом месту.

Анализом пет најчешћих дијагноза болести у обољевању становништва општине Пландиште запажа се пораст стопе морбидитета код повишеног крвног притиска непознатог порекла и код других симптома, знака и ненормалних клиничких и лабораторијских налаза, а пад стопе код акутног запаљења ждрела и крајника, других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда и других обољења леђа.

11.2.Обољевање предшколске деце

Анализа обољевања предшколске деце у општини Пландиште по групама болести, показује да предшколска деца у овој општини најчешће обољевају од **болести система за дисање** са процентуалним учешћем од 22,9%, затим следе **заразне и паразитарне болести** са 13,2%, **симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази** са 8,4%, **болести коже и поткожног ткива** са 5% и **болести система за варење** са 3,0%.

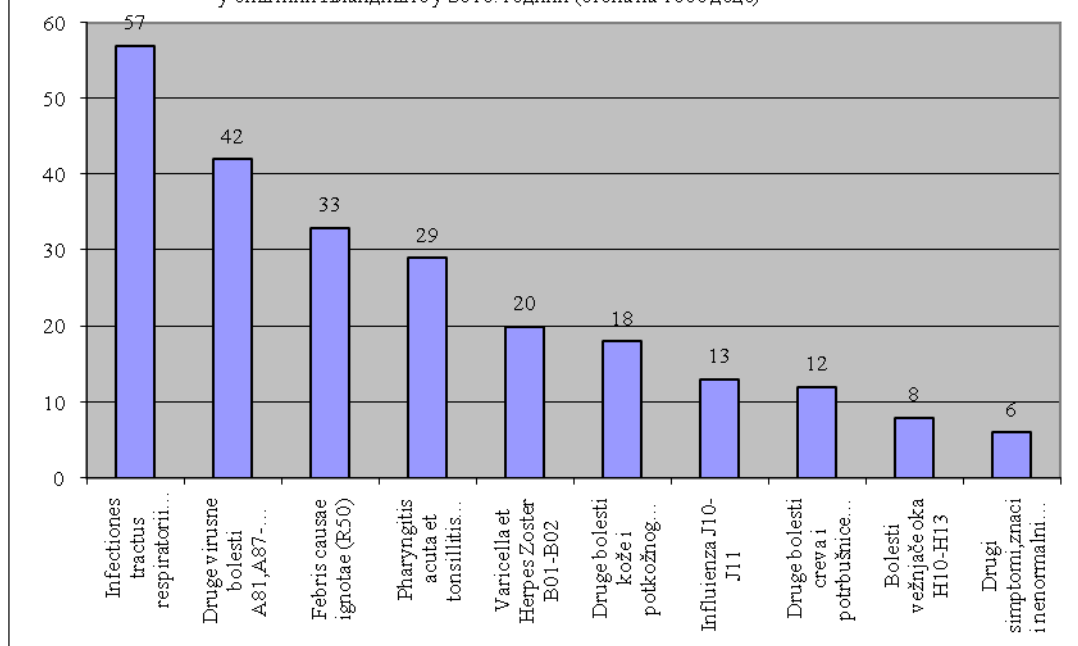
Пет најчешћих група болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Пландиште у 2016. години

Све остале групе болести чине 47,5% у морбидитету деце предшколског узраста у Пландишту.

У периоду од 2009. до 2016. године забележен је пад стопе обољевања деце предшколског узраста од болести система за дисање, изузев у 2015. када је дошло до скока вредности, док је код заразних и паразитарних болести, симптома, знака и патолошких клиничких и лабораторијских налаза, болести система за варење и болести коже и поткожног ткива присутан пораст стопе обољевања када се последња пореди са 2009. годином.

Десет најчешћих дијагноза болести у обољевању деце предшколског узраста у општини Пландиште у 2016. години (стопа на 1000 деце)

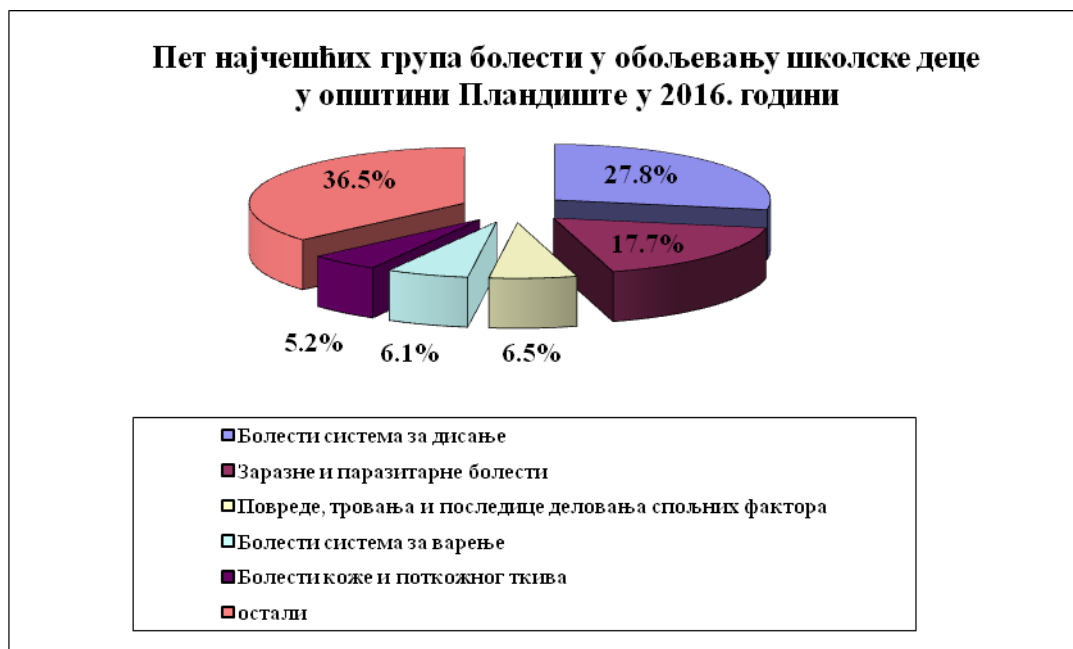

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету предшколске деце у Пландишту налазе се акутне инфекције горњих партија респираторног система неодређене локализације, друге вирусне болести, температура непознатог узрока и акутне упале ждрела и крајника. На петом месту су варицела и херпес зостер, шестом друге болести коже и поткожног ткива. У десет најчешћих дијагноза спадају грип, друге болести црева и потрбушнице, болести вежњаче и други симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази.

Поредећи 2016. са 2009. годином запажа се пораст стопе обољевања код акутних инфекција горњих партија респираторног система, других вирусних болести и температуре непознатог узрока. Стопа обољевања од акутне упале ждрела и крајника и варицеле и херпес зостера нижа је у 2016. години, у односу на 2009. годину.

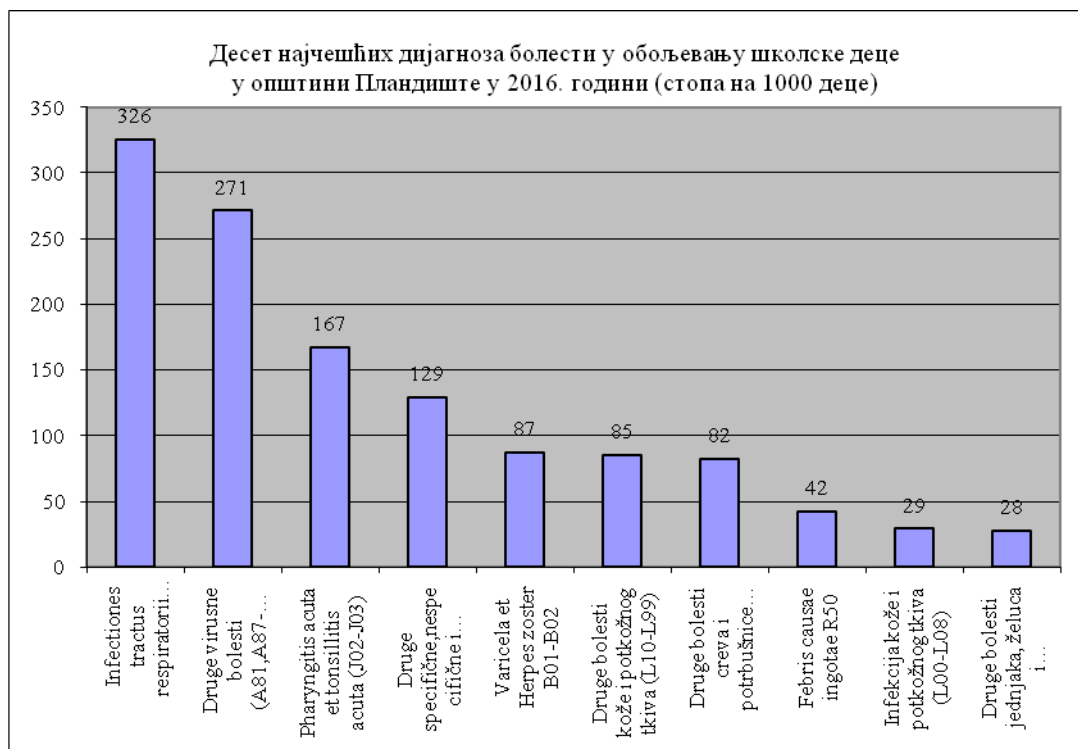
11.3. Обољевање школске деце

Прво место у обољевању школске деце у Пландишту припада **болестима за дисање** (27,8%), а друго **заразним и паразитарним болестима** са процентуалним учешћем од 17,7%. Анализа обољевања школске деце у Пландишту према групама болести, показује да су на трећем месту **повреде, тровања и последице деловања спољних фактора** са 6,5%, што говори да је неопходно интензивирати превентивни рад на смањењу стопе повређивања.

На високом четвртом месту су **болести система за варење** (6,1%). Пето место припада **болестима коже и поткожног ткива** са 5,2%. Све остале групе болести чине 36,5% у морбидитету школске деце у општини Пландиште.

У периоду од 2009. до 2016. године забележен је пад стопе обољевања деце школског узраста од болести система за дисање, а пораст постоји код заразних и паразитарних болести, повреда, тровања и последица деловања спољних фактора, болести коже и поткожног ткива и болести система за варење.

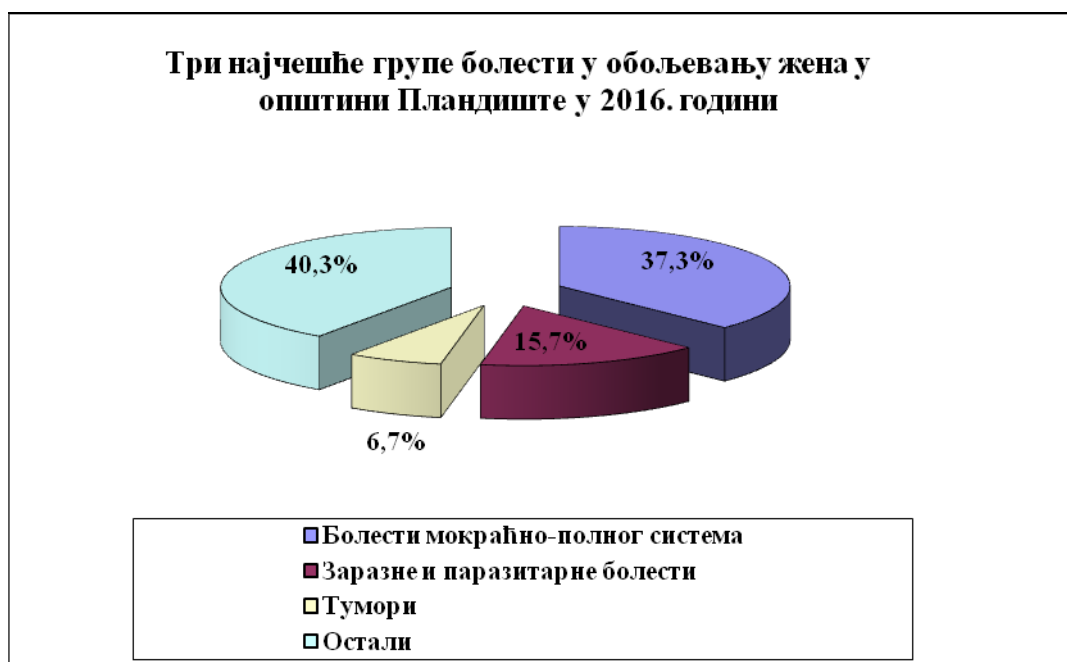

Међу десет водећих дијагноза у морбидитету школске деце у Пландишту налазе се акутне болести горњег респираторног тракта, вирусне инфекције, акутне упале ждрела и тонзила и друге специфичне, неспецифичне и вишеструке повреде. У десет најчешћих дијагноза спадају и варицела и херпес зостер на петом месту, друге болести коже и поткожног ткива на шестом и на седмом месту друге болести црева и потрбушнице. Затим следе температура непознатог узрока, инфекције коже и поткожног ткива и друге болести једњака, желуца и дванаестопалачног црева.

Осмогодишњом анализом пет најчешћих дијагноза болести запажен је значајнији пад стопе обољевања од акутне упале ждрела и крајника. Код акутних болести горњег дела респираторног тракта примећује се благи пораст, као и код других вирусних болести, других специфичних, неспецифичних и вишеструких повреда и варицеле и херпес зостера.

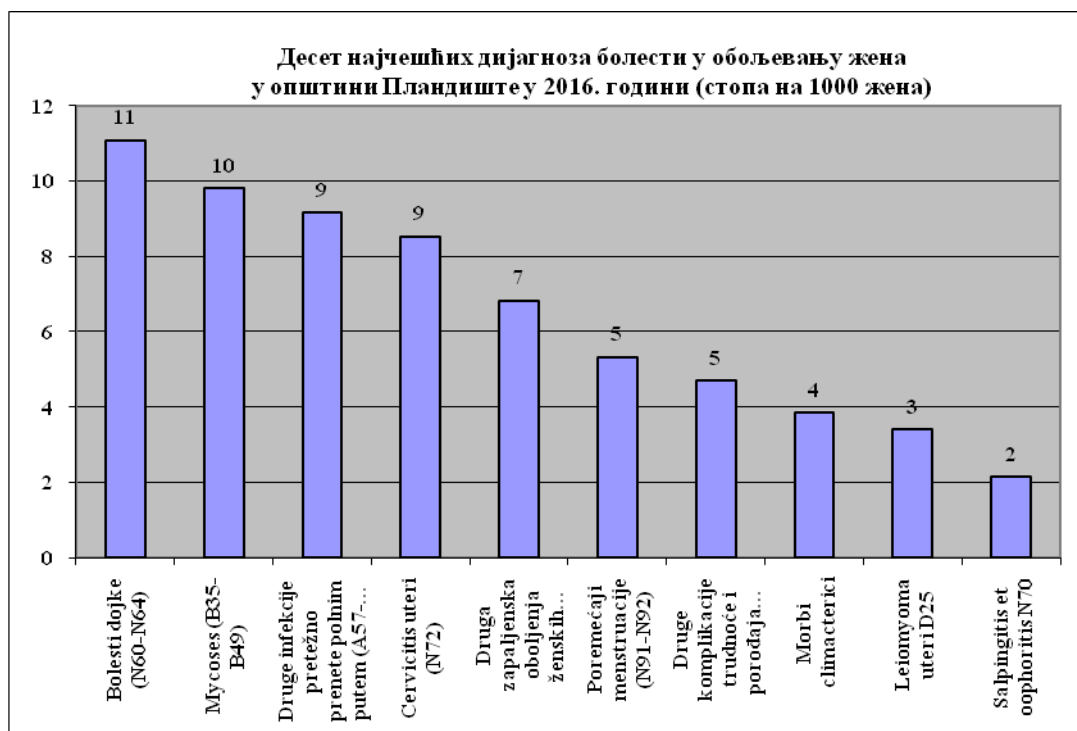
11.4. Обољевање жена

Анализа обољевања жена у општини Пландиште према групама болести показује да су **болести мокраћно-полног система** са процентуалним учешћем од 37,3% водећи узрок обољевања женске популације.

На другом месту су **заразне и паразитарне болести** са 15,7%, а на трећем месту **доброћудни и злоћудни тумори** са 6,7%.

У периоду од 2009. до 2016. године забележен је пад стопе обољевања код болести мокраћно полног система, заразних и паразитарних болести и тумора.

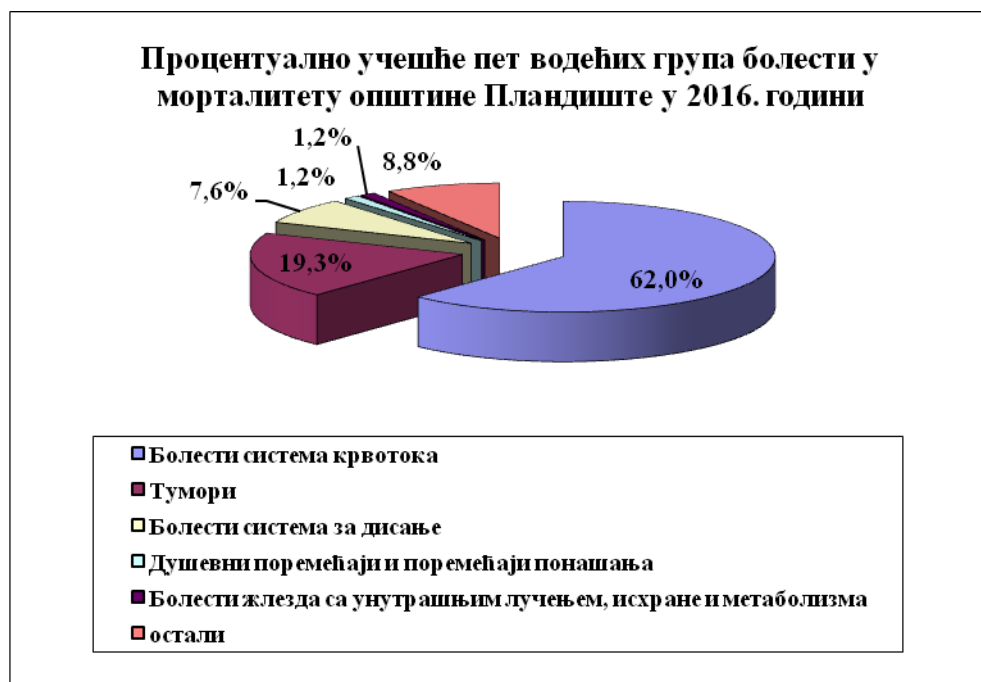

Најчешће дијагнозе болести које се јављају код жена су болести дојке, болести изазване гљивицама, друге инфекције претежно пренете полним путем, упала грлића материце и друга запаљења женских карличних органа. Затим следе поремећаји менструације, друге компликације трудноће и порођаја и болести климактеријума. На деветом месту су доброћудни тумори матичног мишића, а на десетом упала јајника и јајовода.

У 2016. години у односу на 2009. и претходну 2015. годину дошло је до пада стопе свих најчешћих дијагноза болести у обољевању жена у Пландишту, изузев код упале грлића материце, где постоји пораст и у односу на 2009. и 2015. годину.

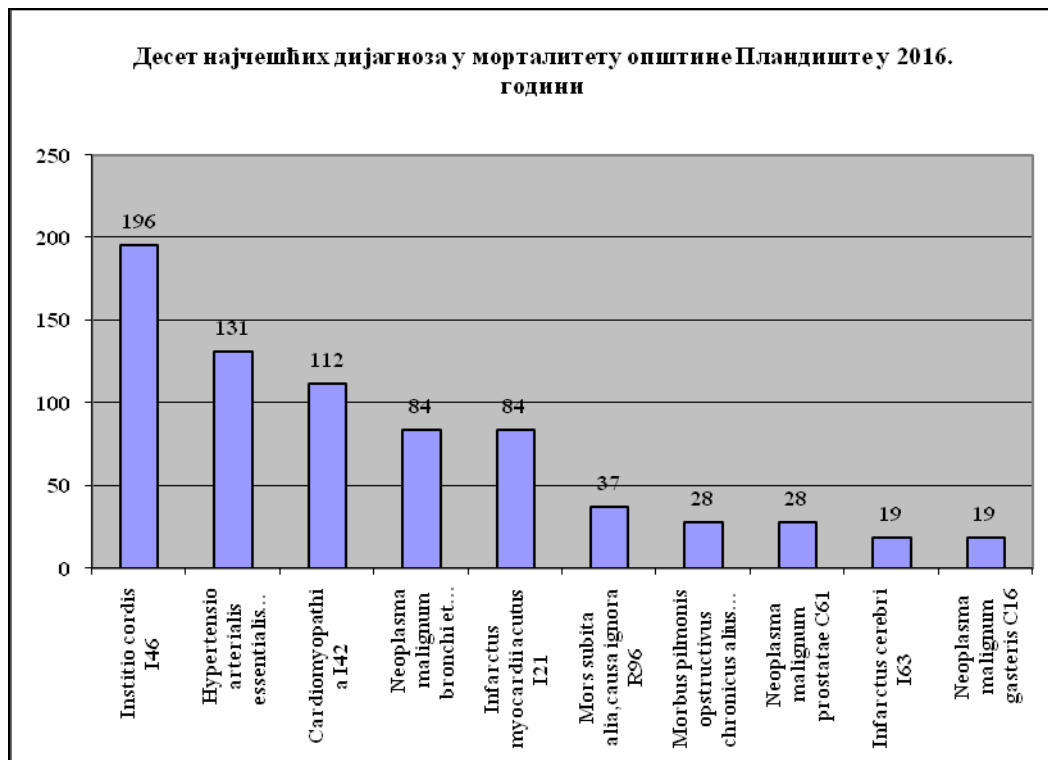
МОРТАЛИТЕТ СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ

Водећи узроци умирања становништва општине Пландиште у 2016. години су **болести система крвотока (62,0%)** и **тумори (19,3%)**.

На трећем месту су **болести система за дисање (7,6%)**, на четвртом **душевни поремећаји и поремећаји понашања (1,2%)** и на петом **болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (1,2%)**.

У периоду од 2009. до 2016. године дошло је до повећања стопе морталитета код болести система за крвоток, тумора, болести система за дисање и душевних поремећаја и поремећаја понашања. Стопа морталитета код тумора се повећала у односу на 2009., као и у односу на 2015. годину. Стопа морталитета је у повећању и код болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

Прво место међу десет најчешћих дијагноза у морталитету у општини Пландиште заузимају срчани застој и повишен крвни притисак непознате етиологије, на трећем месту је неспецифична кардиомиопатија и на четвртом малигни тумор бронха и плућа. Пето место припада акутном инфаркту миокарда а шесто заузима смрт непознатог узрока. Седмо место припада опструктивној болести плућа, на осмом је малигни тумор простате, а на деветом и десетом месту су инфаркт мозга и малигни тумор желуца.

У 2016. години у односу 2009. годину, бележи се пад стопе морталитета код срчаног застоја и акутног инфаркта миокарда, а пораст код повишеног крвног притиска непознатог узрока, неспецифичне кардиомиопатије, малигног тумора бронха и плућа.

ЗАКЉУЧАК

Здравствено стање одраслог становништва у општини Пландиште карактеришу болести система крвотока, а стопа морбидитета се у 2016. години повећала у односу на 2009. и у односу на 2015. годину. Највишу стопу у оквиру ове групе има повишен крвни притисак непознатог узрока, обољење чију је стопу могуће снизити одговарајућим мерама

превенције. Посматрано уназад осам година, стопа обољевања код ове болести расте. На високом четвртом месту су болести мишићно-коштаног система и везивног ткива, које су чест узрок одсуствовања са посла. Болести мокраћно полног система налазе се на петом месту у морбидитету одраслих становника у општини Пландиште и запажен је њихов пораст у односу на 2009. годину.

Обољевање предшколске деце у општини Пландиште карактеришу болести система за дисање на првом и заразне и паразитарне болести на другом месту. Код болести система за дисање запажен је пад стопе обољевања, док је код заразних и паразитарних болести стопа обољевања порасла у односу на 2009. годину.

На првом и другом месту у обољевању школске деце у Пландишту налазе се болести система за дисање и заразне и паразитарне болести; болести система за дисање су у паду у односу на 2009., а у порасту у односу на прошлу, а заразне и паразитарне болести су у порасту и у односу на претходну и у односу на 2009. годину. Повреде, тровања и последице спољних фактора налазе на високом трећем месту, што значи да је неопходно мултисекторском сарадњом смањити стопу повређивања код школске деце у Пландишту.

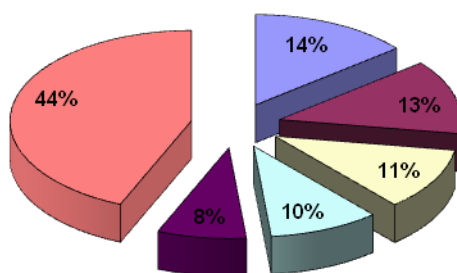
Обољевање жена у општини Пландиште карактеришу болести мокраћно-पूर्णог система, заразне и паразитарне болести и тумори. Стопа обољевања се код болести мокраћно полног система, заразних и паразитарних болести и тумора снизила у односу на предходних осам година.

У периоду од 2009-2016. становништво у Пландишту најчешће умире од болести система крвотока и тумора; стопе морталитета су код болести система крвотока и код тумора у порасту у односу на 2009. годину. Водеће дијагнозе у морталитету становништва Пландишта су као и у већини општина у округу, срчани застој и повишен крвни притисак непознатог порекла на првом и другом месту, на трећем месту неспецифична кардиомиопатија и на четвртом малигни тумор бронха и плућа.

12. БОЛНИЧКИ МОРБИДИТЕТ У ЈУЖНОБАНАТСКОМ ОКРУГУ У ПЕРИОДУ ОД 2009- 2016. ГОДИНЕ

Опште болнице на територији Јужнобанатског округа (Општа болница Панчево и Општа болница Вршац) располажу постељним капацитетом од 950 стандардних болничких постеља.

Процентуална учесталост пет најчешћих обољења у болничком морбидитету у Општој болници Вршац у 2016. години

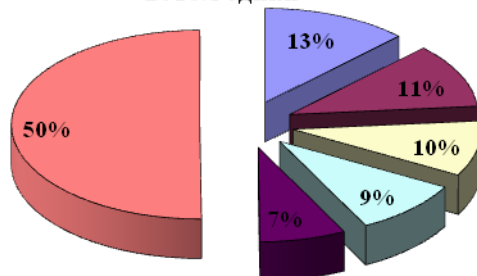

- Болести система крвотока
- Болести система за варење
- Болести мокраћно полног система
- Трудноћа, рађање и бабиње
- Тумори
- остало

Анализирајући болнички морбидитет, који је урађен на основу индивидуалних извештаја које достављају стационарне здравствене установе, може се закључити, да је у Општој болници Вршац (гравитационо подручје 93.878 становника) током 2016. године највећи број пацијената лечен од **болести система крвотока**, затим следе **болести система за варење**, **болести мокраћно-полног система**, **трудноћа, рађање и бабиње** и **тумори** на петом месту.

Током последњих осам година у Општој болници Вршац је смањена стопа хоспитализације код болести система крвотока, болести система за варење, болести мокраћно полног система и групе тумора а повећана код групе трудноћа, рађање и бабиње.

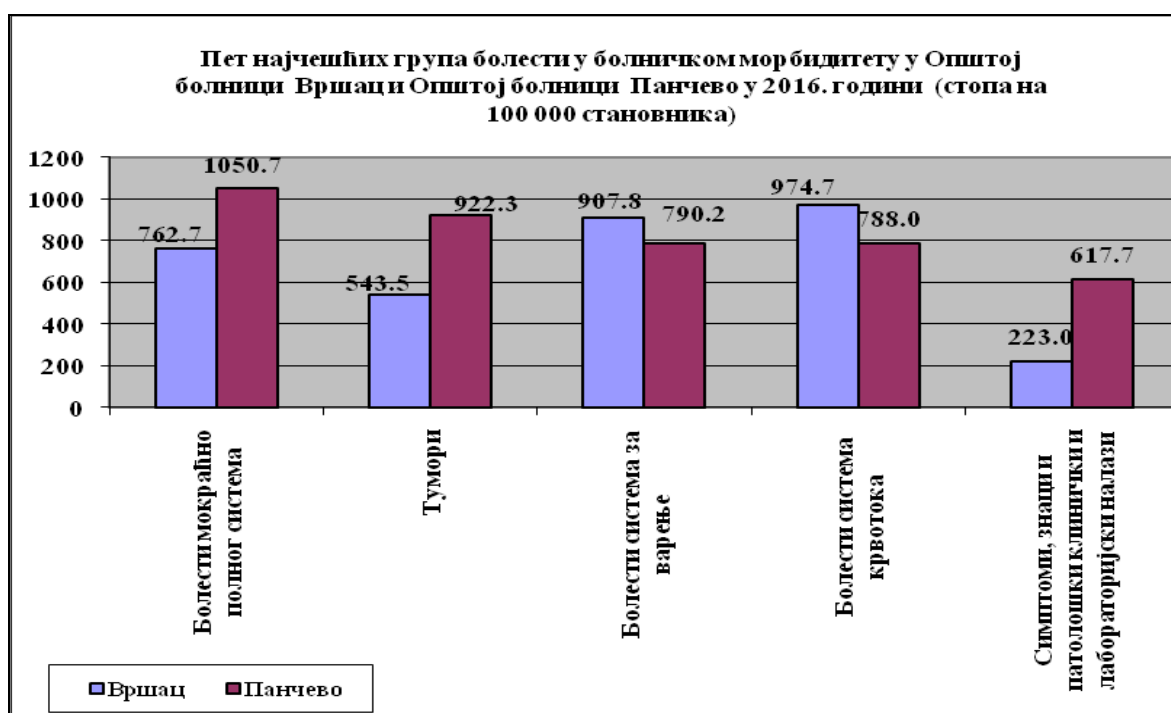
Процентуална учесталост пет најчешћих група обољења и стања у болничком морбидитету у Општој болници Панчево у 2016. години

- Болести мокраћно полног система
- Тумори
- Болести система за варење
- Болести система крвотока
- Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази
- остало

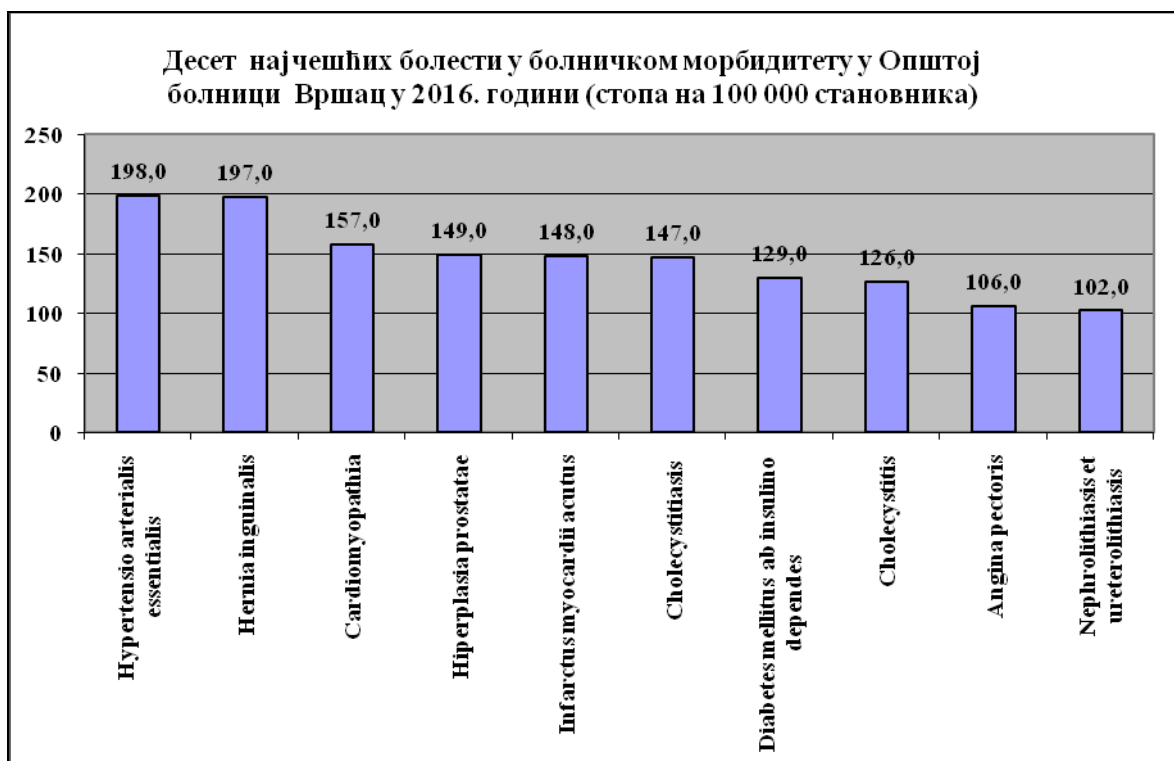
У Општој болници Панчево (гравитационо подручје 191.719 становника) у 2016. години највећи број пацијената лечен је од **болести мокраћно-полног система и тумора**, затим од **болести система за варење, болести система крвотока и симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза** који су на петом месту.

Током последњих осам година у Општој болници Панчево је повећана стопа хоспитализације код групе тумора и симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских, а међу пет водећих група болести смањена је стопа хоспитализације код болести мокраћно-полног система, болести система за варење и болести система крвотока.

Анализирајући специфичне стопе најчешћих група болести пацијената лечених у ове две опште болнице у Јужнобанатском округу, уочава се да су специфичне стопе обољевања током 2016. године код болести мокраћно-полног система, тумора и код симптома, знакова и патолошких клиничких и лабораторијских налаза у Општој болници Панчево више него у Општој болници у Вршцу, док су код болести система за варење и болести система крвотока током 2016. године стопе нешто више у Општој болници у Вршцу.

Као један од показатеља квалитета рада болница израчунава се и стопа болничког леталитета која у 2016. години износи 3,65 за Општу болницу Панчево и 2,56 за Општу болницу Вршац.

Најчешћа дијагноза болести у болничком морбидитету Опште болнице у Вршцу је повишен крвни притисак непознате етиологије. На другом месту је ингвинална кила. Треће место припада кардиомиопатији, на четвртном месту је бенигно увећање простате а на петом акутни инфаркт миокарда. Шесто место припада калкулози жучне кесе, док је на седмом инсулин зависна шећерна болест. Упала жучне кесе заузима осмо место у болничком морбидитету Опште болнице Вршац у 2016. години. Затим следе ангина пекторис и каменци у бубрегу и мокраћоводу бубрега на деветом и десетом месту.

У 2016. години стопа хоспитализације је повишена код повишеног крвног притиска непознатог узрока, ингвиналне херније, кардиомиопатије, хиперплазије простате и код акутног инфаркта миокарда.

На првом месту у болничком морбидитету Опште болнице у Панчеву у 2016. години налази се акутни бол у стомаку непознатог узрока, затим следи срчана инсуфицијенција на другом месту и сенилна катаракта на трећем. Четврто место припада холелитијазу, на петом је препонска кила, док је на шестом акутни инфаркт миокарда. Затим следе грозница непознатог порекла, болести мокраћног система, злоћудни тумор мокраћне бешике и упала жучне кесе и на десетом месту.

У 2016. години у односу на 2009. годину дошло до пада стопе хоспитализације код сенилне катаракте и препонске киле. Од пет водећих дијагноза у Општој болници Панчево код акутног бола у стомаку непознатог порекла, срчане инсуфицијенције и холелитијазе приметан је пораст стопе хоспитализације током последњих осам година.

У три специјалне болнице на територији Јужнобанатског округа (Специјална болница за психијатријске болести “Др Славољуб Бакаловић” из Вршца, Специјална болница за психијатријске болести “Ковин” из Ковина и Специјална болница за плућне болести “Др Будислав Бабић” из Беле Цркве), укупних постељних капацитета од 2100 болничких постеља, просечна дужина лечења је током 2016. године износила 134 дана.

Просечна дневна заузетост постељног фонда у специјалним болницама на територији Јужнобанатског округа била је 61%.

У Специјалној болници за психијатријске болести из Вршца „Др Славољуб Бакаловић“ стопа леталитета износила је у 2016. години 21,28, у Специјалној болници

за психијатријске болести “Ковин” из Ковина 10,48, а у Специјалној болници за плућне болести “Др Будислав Бабић” из Беле Цркве 22,9.

ПРЕПОРУКЕ

- С обзиром да су на нивоу округа болести система крвотока, тумори и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма у порасту током последњих осам година, неопходно је интензивирати мере ради раног откривања масовних хроничних незаразних болести (пре свега кардиоваскуларних болести, шећерне болести и малигних неоплазми);
- Мултисекторском сарадњом смањити стопу трауматизма, јер ова група болести заузима значајно место у обољевању свих категорија становништва;
- Имајући у виду да су заразне и паразитарне болести током последњих седам година у порасту код предшколске и школске деце, неопходно је обезбедити стални надзор и контролу над заразним болестима, а побољшањем животног стандарда и услова живота утицати на смањење њиховог присуства у популацији;
- Промоцијом здравља и здравих стилова живота побољшати здравствено стање свих категорија становништва;
- Континуирано смањивати присуство ризико-фактора животне средине у води, ваздуху и земљишту, са посебним акцентом на ризико-факторе у ваздуху, јер респираторне болести током последњих седам година имају значајан удео у обољевању одраслог становништва у округу.

**Начелник Центра за промоцију здравља,
за анализу, планирање, организацију
здравствене заштите, информатику и
биостатистику у здравству**

др Јасмина Павловић Стојановић

**ДИРЕКТОР ЗАВОДА
Прим. др Љиљана Лазић**